

Kāda ir valsts loma profesionālās teātra un mūzikas mākslas jomā?

Rīga 2018

Latvijas Republikas
Valsts kontrole

Revīzijas ziņojums

Kāda ir valsts loma profesionālās teātra un mūzikas mākslas jomā?

2018.gada 29.martā

Likumības un lietderības revīzija “Vai Kultūras ministrija nodrošina efektīvu kapitālsabiedrību pārvaldību?”

Revīzija veikta, pamatojoties uz Valsts kontroles Ceturtā revīzijas departamenta 2017.gada 18.aprīļa revīzijas uzdevumu Nr.2.4.1-10/2017.

Revīzijas ziņojums apstiprināts ar Valsts kontroles Ceturtā departamenta 29.03.2018. lēmumu Nr.2.4.1-10/2017.

Vāka noformējumā izmantota fotogrāfija no tīmekļa vietnes *Depositphotos*.

Cienījamais lasītāj!

Esam pabeiguši likumības un lietderības revīziju par Kultūras ministrijas kapitālsabiedrību pārvaldību. Revīzijas mērķis bija noskaidrot, vai Kultūras ministrijas pieeja kapitālsabiedrību pārvaldībai ir efektīva un nodrošina mērķtiecīgu kultūrpolitikas īstenošanu.

Kultūras ministrijas kapitālsabiedrības ir kultūras institūcijas, kuras nodrošina būtiskāko profesionālā teātra, cirka, mūzikas, operas un baleta piedāvājuma daļu Latvijas iedzīvotājiem.

Kultūra, tā ir vide, kurā mēs dzīvojam, tā ietver katras valsts mantotās vērtības, palīdz mainīt sociālo vidi, valsts tēlu starptautiskā mērogā un dod arī savu pienesumu ekonomiskai izaugsmei.

Kopta kultūrvide un tās saglabāšana nākamajām paaudzēm prasa būtiskus valsts līdzekļus, kā arī plānveidīgu un mērķtiecīgu valsts rīcību. Valsts pienākumi nebeidzas ar finansējuma atvēršanu kultūras pasākumu nodrošināšanai. Tās pienākums ir pārzināt visu “spēles laukumu” – noskaidrot sabiedrības vēlmes, sekot līdz jomas aktualitātēm, uzturēt aktuālu informāciju par tirgus dalībniekiem un katra tā pienesumu kultūras saglabāšanā un attīstībā.

Cik daudzi no profesionālās mākslas baudītājiem zina, ka daļa no saņemtā pakalpojuma ir

finansēta no nodokļu maksātāju līdzekļiem? Un vai Kultūras ministrija zina, ko tās kapitālsabiedrības ir paveikušas par piešķirto valsts budžeta finansējumu?

Vai kultūrpolitikas dokumentos definētie mērķi un uzdevumi, kas sola augstāku dzīves kvalitāti ikvienam, saglabājot un attīstot Latvijas kultūras kapitālu un iedzīvotāju radošumu, rod atspoguļojumu Kultūras ministrijas kapitālsabiedrību darbībā, vai tā arī paliek uz papīra? Vai Kultūras ministrija kā kapitālsabiedrību īpašnieks tiecas uz valsts kapitālsabiedrību labas pārvaldības principiem, kas arī Latvijai ir saistoši kopš pievienošanās OECD? Šie ir jautājumi, uz kuriem revīzijā meklējam atbildes.

Pateicamies par sadarbību un atsaucību gan mūsu revidējamai vienībai – Kultūras ministrijai, gan Kultūras ministrijas kapitālsabiedrībām, kuras revīzijas gaitā sniedza mums nepieciešamo informāciju, kā arī jomas nevalstiskajām organizācijām par atsaucību un sniegto viedokli.

Ar cieņu

departamenta direktore

Ilonda Stepanova

Saturs

Kopsavilkums	7
Motivācija.....	7
Galvenie secinājumi	8
Būtiskākie ieteikumi.....	11
Ziņojuma struktūra	13
Jomas raksturojums	15
1. Vai Kultūras ministrija sniedz skaidru pamatojumu valsts līdzdalībai tās kapitālsabiedrībās un vai kapitālsabiedrību stratēģiskie mērķi ir pakārtoti kultūrpolitikas prioritātēm?	21
2. Kāda ir valsts dibināto teātru un koncertorganizāciju loma profesionālās teātra un mūzikas mākslas pakalpojumu tirgū?	28
Kas ir profesionālās teātra un mūzikas mākslas pakalpojumu tirgus dalībnieki?	29
Vai deleģētie valsts pārvaldes uzdevumi Kultūras ministrijas kapitālsabiedrībām ir skaidri noteikti atbilstoši kultūrpolitikai?	32
Vai Kultūras ministrija nodrošina pietiekamu kontroli pār deleģēto valsts pārvaldes uzdevumu izpildi?	38
Vai valsts budžeta finansējuma aprēķināšana valsts dibinātajiem teātriem un koncertorganizācijām ir skaidra un pamatota?	44
3. Kā Kultūras ministrija savās kapitālsabiedrībās nodrošina valsts kā īpašnieka lomu?	48
4. Vai Kultūras ministrijas kapitālsabiedrību pārvaldībā tiek veicināta atbildīga uzņēmējdarbība?	62

5. Vai Kultūras ministrija un tās kapitālsabiedrības nodrošina informācijas atklātību un caurskatāmību?	65
Kultūras ministrijas viedoklis.....	68
Revīzijas raksturojums, kritēriji un metodes	70
Termini un skaidrojumi	76
1.pielikums. Kapitālsabiedrību vērtējums atbilstoši Valsts pārvaldes iekārtas likuma 88.panta pirmajai daļai un stratēģiskais mērķis	78
2.pielikums. Pētījumi, kas tiek izmantoti kultūras jomas monitoringam.....	80
3.pielikums. Kapitālsabiedrību stratēģiskais mērķis salīdzinājumā ar nozares stratēģijā norādīto darbības mērķi	81
4.pielikums. Kultūras ministrijas kapitālsabiedrībām deleģētie valsts pārvaldes uzdevumi	84
5.pielikums. Kultūras ministrijas kapitālsabiedrībām deleģēto valsts pārvaldes uzdevumu izpildes rezultatīvie rādītāji	86
6.pielikums. Piemēri kapitālsabiedrībām deleģēto valsts pārvaldes uzdevumu un sasniedzamo rezultatīvo rādītāju sasaistei ar nozaru stratēģijās noteikto kapitālsabiedrību mērķi un uzdevumiem.	90
7.pielikums. Kapitālsabiedrībām deleģēto valsts pārvaldes uzdevumu sasaiste ar Kultūrpolitikas galvenajiem pasākumiem.....	92
8.pielikums. Piemēri Kultūras ministrijas kapitālsabiedrību rezultatīvo rādītāju izpildei laika periodā no 2014.gada līdz 2016.gadam.....	96
9.pielikums. Valsts budžeta dotācijas aprēķināšanas kārtība valsts dibinātajiem teātriem	98

10.pielikums. Valsts budžeta dotācijas aprēķināšanas kārtība valsts dibinātajām koncertorganizācijām	99
11.pielikums. Kultūras ministrijas kapitālsabiedrību darbības stratēģiju laika periodam no 2017.gada līdz 2021.gadam izstrādes/apstiprināšanas progress uz 01.01.2018.	100
12.pielikums. Kultūras ministrijas Iekšējā audita nodaļas pārbaudes secinājumi: ...	102
13.pielikums. Kultūras ministrijas kapitālsabiedrībām piešķirtais finansējums no valsts budžeta apakšprogrammas 19.07.00 “Mākslas un literatūra” un programmas 99.00.00 “Līdzekļi neparedzētiem gadījumiem” ēku labiekārtošanai un remontdarbiem laika periodā no 2014.gada līdz 2017.gadam	103
Atsauces.....	106

Kopsavilkums

Motivācija

Kultūras ministrijai ir būtiska nozīme valsts kultūras dzīves organizēšanā, jo Kultūras ministrija gan izstrādā kultūras politiku, gan arī nodrošina tās īstenošanu ministrijas padotībā esošajās iestādēs un valsts kapitālsabiedrībās, kurās ministrija ir valsts kapitāla daļu turētāja.

Kultūras ministrija kā kultūras politikas plānotāja ir izstrādājusi Kultūrpolitikas pamatnostādnes 2014.–2020.gadam “Radošā Latvija”, kurās ir noteikti valsts kultūrpolitikas mērķi un prioritātes. Kultūras nozare ietver sevī vairākas apakšnozares, tajā skaitā profesionālo teātra un mūzikas mākslu, kas skar lielu sabiedrības daļu. Ar katru gadu pieaug sabiedrības pieprasījums pēc daudzveidīgiem un kvalitatīviem kultūras pakalpojumiem, tajā skaitā pēc dažādu žanru teātra izrādēm un plaša repertuāra koncertprogrammām.

Tā kā galvenās pakalpojumu sniedzējas profesionālās teātra un mūzikas mākslas jomā ir 14 Kultūras ministrijas kapitālsabiedrības – septiņi valsts dibināti teātri, piecas koncertorganizācijas, Rīgas cirks, Latvijas Nacionālā opera un balets –, Kultūras ministrijas īstenotajai kultūrpolitikai šajās kapitālsabiedrībās ir būtiska nozīme.

Lielāko daļu no profesionālās teātra un mūzikas mākslas pakalpojumiem finansē valsts. Kultūras ministrija valsts teātru, koncertorganizāciju, Rīgas cirka, Latvijas Nacionālās operas un baleta darbības nodrošināšanai piešķir valsts budžeta finansējumu, kas vidēji veido 23 milj. *euro* gadā, un ar katru gadu finansējuma apjoms palielinās. Jāatzīmē, ka valsts budžeta dotācija veido vidēji pusi (55%) no Kultūras ministrijas kapitālsabiedrību kopējiem finanšu līdzekļiem. Atlikušo finansējuma daļu kapitālsabiedrības nopelna no biļešu pārdošanas, piesaista, piedaloties projektos, kā arī no sponsooriem un ziedotājiem.

Kā jebkurā tautsaimniecības nozarē, arī kultūrā, lai nodrošinātu kultūras kā resursa ilgtspējīgu saglabāšanu un attīstību, ir nepieciešama attīstības plānošana, neatlaidīga un skaidra virzība uz definētajiem mērķiem, nosakot konkrētus uzdevumus un sasniedzamos rezultātus. Kultūras pakalpojumu nodrošināšana ietver radošus procesus, eksperimentus un jaunradi. Izaicinājums ir kultūras vērtību radīšanas procesu savienot ar pakalpojumu groza definēšanu, ko sabiedrība iegūst no ieguldītajiem valsts budžeta līdzekļiem, kā arī valsts budžeta līdzekļu efektīvas pārvaldības kontroles nodrošināšana.

Latvijai kā OECD dalībvalstij, ir saistoši OECD definētie valsts kapitālsabiedrību labas pārvaldības prakses principi, kas valstī tiek ieviesti jau kopš 2012.gada. Revīzija tika veikta, lai novērtētu, vai Kultūras ministrija savu kapitālsabiedrību pārvaldību veic atbilstoši OECD noteiktajai labajai praksei. Kultūras ministrijas kapitālsabiedrību pārvaldības izvērtēšana, salīdzinot esošo situāciju ar valsts kapitālsabiedrību labas pārvaldības prakses principiem, ir priekšnosacījums, lai nākotnē jau varētu vērtēt katras Kultūras ministrijas kapitālsabiedrības darbības efektivitāti.

Revīzijā arī tika vērtēts, vai ir nosakāms valsts un sabiedrības ieguvums no valsts budžeta finansējuma, kas tiek ieguldīts profesionālās teātra un mūzikas mākslas jomā.

Revīzijā tika vērtēts:

- ❖ vai Kultūras ministrija sniedz skaidru pamatojumu valsts līdzdalībai savās kapitālsabiedrībās un vai kapitālsabiedrību stratēģiskie darbības mērķi ir noteikti atbilstoši valsts kapitālsabiedrību labas pārvaldības prakses principiem;

- ❖ kā Kultūras ministrija, deleģējot valsts pārvaldes uzdevumus kapitālsabiedrībām, nodrošina kultūrpolitikas īstenošanu un vai tiek nodrošināta pietiekama deleģēto valsts pārvaldes uzdevumu izpildes un uzdevumu izpildei piešķirtā valsts budžeta finansējuma izlietojuma uzraudzība;
- ❖ kā Kultūras ministrija īsteno valsts kā īpašnieka lomu savās kapitālsabiedrībās;
- ❖ vai Kultūras ministrijas īstenotā kapitālsabiedrību pārvaldība veicina atbildīgu uzņēmējdarbību un vai Kultūras ministrija un tās kapitālsabiedrības nodrošina informācijas caurskatāmību un atklāšanu.

Galvenie secinājumi

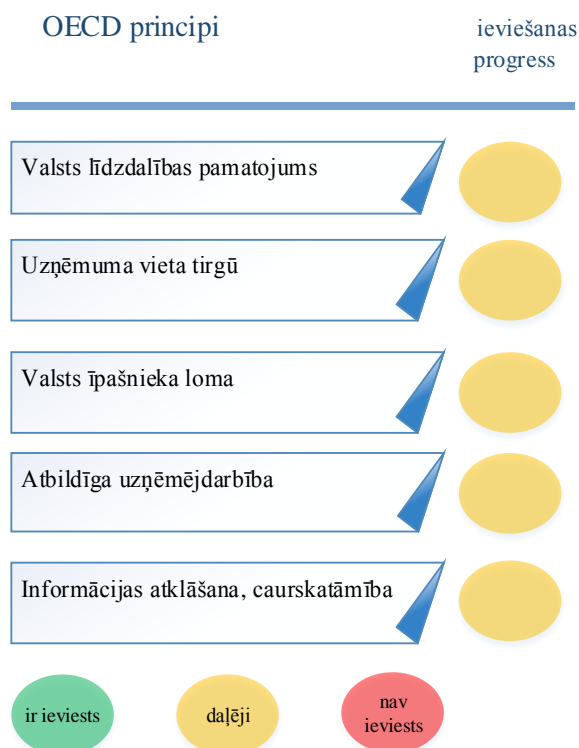
Kultūras ministrija profesionālās teātra un mūzikas mākslas jomā darbojas gan kā kultūras politikas definētāja, gan kā kultūras politikas ieviesēja. Šajā revīzijā tika vērtēts, cik sekmīga ir Kultūras ministrijas darbība abu lomu īstenošanā, veicot teātra un mūzikas mākslas jomas kapitālsabiedrību pārvaldību.

Jāsecina, ka vēl ir daudz darāmā, lai Kultūras ministrijas īstenoto kapitālsabiedrību pārvaldību varētu raksturot gan kā efektīvu, gan tādu, kas vienlaicīgi nodrošina mērķtiecīgu teātra un mūzikas mākslas jomas kultūrpolitikas īstenošanu. No vienas puses, Kultūras ministrija plānošanas dokumentos ir iekļāvusi katras kapitālsabiedrības uzdevumus, kas padara tās unikālas un orientē uz dažādām sabiedrības mērķauditorijām, tādējādi paredzot kapitālsabiedrību lomu kultūrpolitikas īstenošanā. No otras puses, kultūrpolitikas mērķu īstenošana netiek pietiekami atspoguļota kapitālsabiedrību darbībā, kas nerada pārliecību, ka Kultūras ministrija nodrošina abu savu lomu sekmīgu īstenošanu.

Gan Kultūras ministrija, gan kapitālsabiedrības uzskata, ka pašreizējā juridiskā forma – valsts kapitālsabiedrība – ir optimāla, lai nodrošinātu elastību darbības lēmumu pieņemšanā. Tomēr vienlaicīgi nākas secināt, ka izpratne un domāšana par kultūras institūciju kā valsts kapitālsabiedrību nav pilnībā izprasta un pieņemta.

Revīzijā secināts, ka Kultūras ministrijas īstenotā kapitālsabiedrību pārvaldība nav pietiekami vērsta uz valsts kapitālsabiedrību labas pārvaldības principu ievērošanu un tajā būtu nepieciešami uzlabojumi.

Kultūras ministrija, izvērtējot valsts līdzdalības pamatojumu kapitālsabiedrībās, kā galvenos nosacījumus norāda, ka teātra un mūzikas mākslas pakalpojumu tirgus nespēj nodrošināt sabiedrības vajadzības un augstākus kvalitātes standartus. Tomēr, kā revīzijā secināts, Kultūras ministrija neapkopo pilnīgu informāciju par privātā un nevalstiskā sektora profesionālās teātra un mūzikas mākslas pārstāvjiem un dažādos informācijas avotos dati ir atšķirīgi. Tādējādi ministrija nav apzinājusi privātā un nevalstiskā sektora ieguldījumu un vietu kopējā profesionālās teātra un mūzikas mākslas pakalpojumu tirgū un nav veikusi konkurences izvērtējumu nozarē. Vēršam uzmanību, ka Valsts kontroles ieskatā negatīvu ietekmi uz konkurenci rada situācija, ka daļai kapitālsabiedrību nekustamie īpašumi ir nodoti bezatlīdzības lietošanā.

Prasība nodrošināt augstāku sniegtā pakalpojuma standartu ir būtiska no sabiedrības interešu viedokļa, tomēr Kultūras ministrija revīzijas laikā nevarēja sniegt skaidrojumu, (1) kāds ir vēlamais darbības kvalitātes līmenis, kurš valsts kapitālsabiedrībām būtu jānodrošina; (2) kā ir iespējams secināt, ka tas tiek nodrošināts; (3) kā ir vērtēts, ka privātā un nevalstiskā sektora pārstāvji to nespēj nodrošināt. Arī vērtējot finansējuma piešķiršanas nosacījumus, redzams, ka tas tiek piešķirts un tā izlietojums tiek vērtēts, balstoties tikai uz kvantitatīviem rādītājiem (piemēram, izrāžu skaits). Tikai aprēķinot teātriem paredzēto valsts budžeta finansējuma apjomu, tiek ņemts vērā nomināciju skaits teātra nozares balvai “Spēlmaņu nakts”, bet šim kritērijam nav būtiskas lomas finansējuma apjomā, piemēram, 2017.gadā tas veidoja tikai 95 tūkst. euro, jeb tikai 1% no kopējā teātriem paredzētā finansējuma.

Valsts kontroles ieskatā, lai nodrošinātu sabiedrības interešu īstenošanu, Kultūras ministrijai nākamais izvērtējums valsts līdzdalības saglabāšanai tās kapitālsabiedrībās, būtu jāveic, vadoties no OECD principiem, veicot profesionālās teātra un mūzikas mākslas tirgus izvērtējumu, tādējādi sniedzot skaidru viedokli par to, ko valsts vēlas panākt ar dalību šajās kapitālsabiedrībās. Vēršam uzmanību, ka profesionālās teātra un mūzikas mākslas jomas tirgus izvērtējums būtu lietderīgs arī kultūrpolitikas definēšanā un sasniegto mērķu analīzē.

Kultūras ministrijai ir jānosaka darbības stratēģiskie mērķi valsts dibinātajiem teātriem un koncertorganizācijām, t.i., jāsniedz atbilde uz jautājumu: “Ko valsts ar dalību šajā kapitālsabiedrībā

vēlas panākt?”. Kaut arī teātra un mūzikas nozares stratēģijās tiek norādīta katras kapitālsabiedrības unikalitāte, tomēr kapitālsabiedrībām noteiktie stratēģiskie mērķi šo ministrijas redzējumu neatspoguļo. Piemēram, teātriem, kuriem kā galvenā auditorija ir norādīti Latgales reģiona iedzīvotāji vai mazākumtautību auditorija, tas netiek iekļauts stratēģiskajos mērķos, tie atspoguļo tikai vispārējo nepieciešamību nodrošināt kultūras vērtību radīšanu, izplatīšanu, saglabāšanu un popularizēšanu teātra mākslas jomā.

Kultūras ministrijas kapitālsabiedrībām laika posmā no 2014.gadam līdz 2017.gadam ir piešķirts valsts budžeta finansējums 92,4 milj. *euro* apmērā. Lai arī Kultūras ministrija izmanto dažādas pieejas valsts finansējuma aprēķināšanai, tomēr teātriem šis aprēķins pamatā ir balstīts uz vēsturiski izveidojušos bāzes finansējuma apjomu, kas laika posmā no 2014.gada līdz 2017.gadam veidoja 26 milj. *euro*. Savukārt koncertorganizāciju gadījumā tiek ņemti vērā arī faktiskie izdevumi.

Jāatzīmē, ka Latvijas Nacionālās operas un baleta un Rīgas cirka dotācijas apjoms vispār netiek pamatots ar aprēķiniem, tādējādi 31,5 milj. *euro* (34%) ir ticis piešķirts, pamatojoties tikai uz vēsturiskiem datiem.

Kultūras ministrijai nav iespējams pārliecināties par valsts teātriem un koncertorganizācijām piešķirtā valsts budžeta finansējuma izlietošanu atbilstoši paredzētajiem mērķiem un sasniedzamajiem rezultātīvajiem rādītājiem, jo tie tiek noteikti visai teātru un koncertorganizāciju darbībai kopumā. Turklāt rezultātīvie rādītāji parasti tiek pārsniegti (pat līdz 800%), kas faktiski liecina par formālu pieeju šo rādītāju noteikšanā. Vienīgais rezultātīvais rādītājs, kurš regulāri netiek izpildīts, ir vidējais cenas līmenis biļetēm.

Vienlaicīgi Kultūras ministrija reizi ceturksnī no kapitālsabiedrībām pieprasa apjomīgu atskaišu sagatavošanu, kas nav izmantojamas ne valsts budžeta līdzekļu izlietojuma kontrolei, ne kopējās finanšu situācijas izvērtēšanai kapitālsabiedrībās.

Ņemot vērā, ka viens no kultūrpolitikas mērķiem ir nodrošināt kvalitatīvu un daudzveidīgu kultūras pakalpojumu pieejamību ikvienam iedzīvotājam, nav skaidra Kultūras ministrijas pieeja, nosakot pieļaujamo izsniedzamo brīvbiļešu skaitu labdarības mērķiem un reprezentācijai, jo labdarības mērķiem kapitālsabiedrības vidēji var izsniegt līdz 1% brīvbiļešu, kamēr reprezentācijai – līdz pat 6% brīvbiļešu no kopējā biļešu skaita. (Revīzijā izvērtējot faktisko izpildi 2016.gadā, konstatēts, ka kapitālsabiedrības labdarības mērķiem vidēji ir izsniegušas 1%, bet reprezentācijai – 4% no kopējā biļešu skaita.)

Valsts kontroles ieskatā, lai nodrošinātu iespēju pārliecināties par valsts un sabiedrības ieguvumu no izlietotajiem valsts budžeta līdzekļiem, Kultūras ministrijai kā kultūrpolitikas īstenotājai būtu jāpārskata deleģētie uzdevumi un sasniedzamie rezultātīvie rādītāji kapitālsabiedrībām, sasaistot tos ar definēto kultūrpolitiku un pieejamo valsts budžeta finansējumu, kā arī jāizvērtē finansējuma piešķiršanas principi kapitālsabiedrībām.

Kultūras ministrijai trūkst vidēja termiņa skatījuma par kapitālsabiedrību plānoto darbību. Atbilstoši likumdošanā noteiktajam kapitālsabiedrībām vidēja termiņa darbības stratēģijas bija jāizstrādā līdz 2016.gada 30.martam. Līdz 2018.gada sākumam Kultūras ministrija kā kapitāla daļu turētāja tās ir apstiprinājusi tikai trim no 14 kapitālsabiedrībām. Līdz ar to Kultūras ministrijas rīcībā nav instrumenta, kas nodrošinātu kapitālsabiedrību vadības procesa efektīvu īstenošanu atbilstoši kultūrpolitikai un kapitālsabiedrību vadības darbības novērtēšanu. Ilgstoši nav rasts risinājums jautājumiem, kas saistīti ar Kultūras ministrijas kapitālsabiedrībām bezatlīdzības lietošanā nodotajiem nekustamajiem īpašumiem, to ilgtermiņa saglabāšanu neveic ne Kultūras ministrija, ne kapitālsabiedrības.

Kultūras ministrijas kapitālsabiedrību pārvaldība netiek īstenota pārskatāmā veidā, jo Kultūras ministrijas veiktie izvērtējumi par kapitālsabiedrību darbību raksturojošiem rādītājiem, kas tiek izmantoti lēmumu pieņemšanai, ir virspusēji un nepamato novērtējumu rezultātā izdarītos secinājumus.

Piemēram, vērtējot kapitālsabiedrību darbību, novērtējumu “ļoti labi”, saņem kapitālsabiedrības, kas nav sasniegušas darbības finanšu mērķus. 2016.gadā Kultūras ministrija pieņēma lēmumu palielināt pamatkapitālu deviņām kapitālsabiedrībām. Pamatojums šādai darbībai bija nepieciešamība izvairīties no situācijas, ka kapitālsabiedrības gadu beidz ar zaudējumiem, lai gan 2015.gada dati liecināja, ka tikai divām kapitālsabiedrībām bija zaudējumi. Lai gan pamatkapitāls tika palielināts, 2016.gadu viena kapitālsabiedrība beidza ar zaudējumiem, kas bija par 177% lielāki nekā 2015.gadā.

Gan Kultūras ministrijai, gan kapitālsabiedrībām trūkst izpratnes par korporatīvās sociālās atbildības principiem, un mājas lapās tās nenodrošina pilnīgas informācijas publiskošanu atbilstoši valsts kapitālsabiedrību pārvaldības labai praksei. Tā rezultātā sabiedrībai un iesaistītajām pusēm nav pieejama informācija, kas skaidrotu, kādas vērtības, standartus un uzticības līmeni kapitālsabiedrības pārstāv un rada, kā arī nav pilnīgas un aktuālas informācijas par valsts kapitālsabiedrības darbības rezultātiem un citiem būtiskiem notikumiem kapitālsabiedrībā.

Valsts kontroles ieskatā Kultūras ministrijai būtu nepieciešams pilnveidot iekšējās kontroles procedūras, lai nodrošinātu, ka kapitāla daļu turētāju lēmumu pieņemšanai tiek izmantota pamatota, pilnīga, caurskatāma un izsekojama informācija, kā arī kapitālsabiedrību galvenie darbības plānošanas dokumenti tiek izstrādāti un apstiprināti savlaicīgi.

Būtiskākie ieteikumi

- ❖ Lai atbilstoši labajai praksei īstenotu sabiedrības intereses, veicot komercdarbību profesionālās teātra un mūzikas mākslas jomā, Kultūras ministrijai, atkārtoti vērtējot valsts līdzdalības saglabāšanu Kultūras ministrijas kapitālsabiedrībās, kas atbilstoši Publiskas personas kapitāla daļu un kapitālsabiedrību pārvaldības likumam ir jāveic reizi piecos gados, nodrošināt:
 - visaptverošu profesionālās teātra un mūzikas mākslas jomas izvērtējumu, norādot sabiedrības intereses, kuras pakalpojumu tirgus nenodrošina, izvērtējot, kuru no tirgus nepilnības mazināšanas instrumentiem izmantot, kā arī izvērtējot godīgas konkurences nosacījumus profesionālās teātra un mūzikas mākslas jomā;
 - kapitālsabiedrību vispārējo stratēģisko mērķu pārskatīšanu, lai nodrošinātu, ka katras kapitālsabiedrības vispārējais stratēģiskais mērķis atbilst tās darbības specifikai un skaidri norāda, ko valsts vēlas panākt ar līdzdalību katrā konkrētajā kapitālsabiedrībā.
- ❖ Lai nodrošinātu pietiekamu kontroli pār kapitālsabiedrībām deleģēto valsts pārvaldes uzdevumu īstenošanu un nodrošinātu iespēju pārlicināties par valsts un sabiedrības ieguvumu no izlietotajiem valsts budžeta līdzekļiem, kas piešķirti kapitālsabiedrībām deleģēto valsts pārvaldes uzdevumu veikšanai, Kultūras ministrijai:
 - pārskatīt kapitālsabiedrībām deleģēto valsts pārvaldes uzdevumu un sasniedzamo rādītāju kopumu, tajā iekļaujot kapitālsabiedrībām sasniedzamo mērķi, veicamos pasākumus, kas ir piemēroti kapitālsabiedrības darbības specifikai un sasaistīti ar kultūrpolicies prioritātēm un pieejamo valsts budžeta finansējumu;
 - nodrošināt izvērtējumu par katra valsts pārvaldes deleģētā uzdevuma izpildi.
- ❖ Lai nodrošinātu skaidru, caurskatāmu un vienlīdzīgu dotācijas aprēķināšanas kārtību Kultūras ministrijas kapitālsabiedrībām, Kultūras ministrijai izstrādāt VSIA “Latvijas Nacionālā opera un balets” un VSIA “Rīgas cirks” valsts budžeta dotācijas aprēķināšanas kārtību un izvērtēt iespēju pilnveidot dotācijas aprēķināšanas kārtību valsts dibinātajiem teātriem un koncertorganizācijām.

- ❖ Kultūras ministrijai izstrādāt jaunu vai aktualizēt esošo iekšējo kārtību, kurā tiktu precīzi noteiktas katras amatpersonas vai struktūrvienības veicamās darbības un termiņi, kādā izpildāmi ar kapitāla daļu pārvaldību saistītie procesi. Iekšējā kārtībā iekļaut vidēja termiņa darbības stratēģiju savlaicīgu izstrādes un apstiprināšanas procesu, kā arī kontroles mehānismu aktuālās informācijas savlaicīgai publiskošanai mājas lapās atbilstoši Publiskas personas kapitāla daļu un kapitālsabiedrību pārvaldības likuma prasībām.

Ziņojuma struktūra

Revīzija strukturēta, izmantojot Ekonomiskās sadarbības un attīstības organizācijas¹ (turpmāk – OECD) vadlīnijās noteiktos valsts kapitālsabiedrību labas pārvaldības prakses principus, kas revīzijā tika izmantoti kā kritēriji, pēc kuriem vērtēt Kultūras ministrijas kapitālsabiedrību pārvaldību (skatīt 1.attēlu).

1.attēls. OECD vadlīniju valsts kapitālsabiedrību pārvaldības principi.

OECD vadlīnijās² ir noteikti valsts uzņēmumu labas pārvaldības prakses principi un sniegti ieteikumi, kuru mērķis ir profesionālāka pārvaldība, sekmīgāka stratēģiskā un operatīvā pārraudzība, labāki finanšu un sociālās darbības rezultāti, īstenojot valsts stratēģiskos mērķus.

Labas pārvaldības prakses principu ieviešana publisku personu kapitālsabiedrībās Latvijā ir paredzēta jau 2012.gadā pieņemtajā Valsts kapitāla daļu pārvaldības koncepcijā³, kā arī no 01.01.2015. labas pārvaldības prakses principi ir integrēti Publiskas personas kapitāla daļu un kapitālsabiedrību pārvaldības likumā.

Revīzijā, vērtējot Kultūras ministrijas kapitālsabiedrību pārvaldības procesus, ir izmantotas arī Pārresoru koordinācijas centra 2016.gadā apstiprinātās vadlīnijas⁴ saistībā ar kapitālsabiedrību pārvaldību, kuras ir izstrādātas, pamatojoties uz OECD vadlīnijām kapitālsabiedrību pārvaldībai.

Informācija revīzijas ziņojumā ir izklāstīta šādā secībā:

Kopsavilkums

Jomas apraksts

Secinājums

Pamatojums

Ieteikums

Iestādes viedoklis

Revīzijas raksturojums

- kultūras jomas un Kultūras ministrijas kapitālsabiedrību raksturojums;
- revīzijas secinājumi, konstatējumi un ieteikumi, sadalīti piecās nodaļās atbilstoši revīzijā izmantotajiem valsts kapitālsabiedrību labas pārvaldības prakses principiem (skatīt 1.attēlu); katras nodaļas ievadā sniegts revidentu viedoklis, izsecinot būtiskāko un to tālāk nodaļā pamatojot ar īsu valsts kapitālsabiedrību labas pārvaldības prakses principu aprakstu un revīzijas konstatējumiem;
- Kultūras ministrijas iesniegtais viedoklis par veikto revīziju;
- revīzijas raksturojums, kritēriji un metodes (mērķis, juridiskais pamatojums, atbildība, apjoms, ierobežojumi);
- pielikumi ar revīzijas ziņojumā ietvertās informācijas detalizētāku izklāstu.

Jomas raksturojums

Kultūras ministrija ir vadošā valsts pārvaldes iestāde kultūras nozarē, kas ietver autortiesību, kultūras pieminekļu aizsardzības, arhīvu, arhitektūras, dizaina, tautas mākslas, teātra, mūzikas, muzeju, bibliotēku, vizuālās mākslas, grāmatniecības, literatūras, kinematogrāfijas un kultūras un radošo industriju izglītības apakšnozares⁵. Kultūras ministrijas funkcijas ir izstrādāt kultūras politiku, organizēt un koordinēt kultūras politikas īstenošanu⁶.

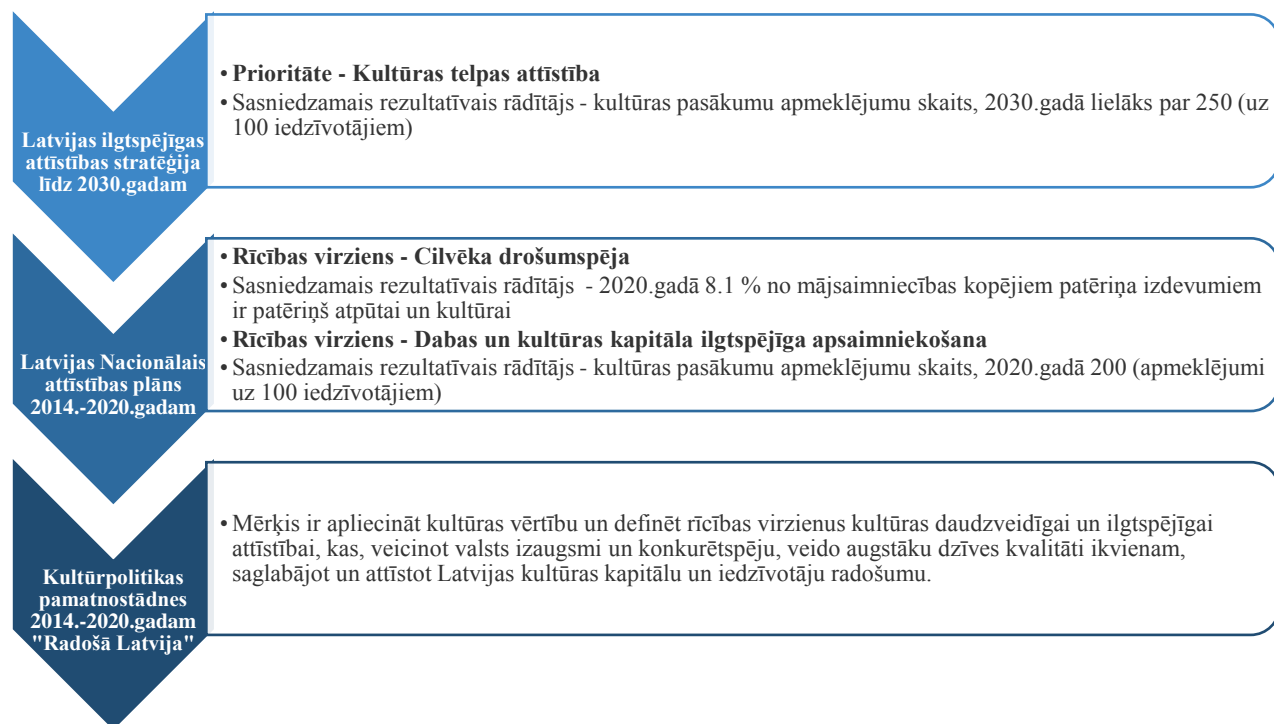
Lai nodrošinātu minēto funkciju izpildi, Kultūras ministrija:

- izstrādā nozari reglamentējošos tiesību aktus un politikas plānošanas dokumentus;
- nodrošina nozares politikas īstenošanu ministrijas padotībā esošajās valsts pārvaldes iestādēs un valsts kapitālsabiedrībās, kurās ministrija ir kapitāla daļu turētāja⁷.

Valsts kultūrpolitika, prioritātes un sasniedzamie rezultātīvie rādītāji kultūras nozarē ir noteikti vairākos hierarhiski pakārtotos attīstības plānošanas dokumentos. Attīstības plānošanas dokumentos noteiktās prioritātes, rīcības virzieni un sasniedzamie rezultātīvie rādītāji kultūras jomā ir apkopoti 2.attēlā.

Kultūras ministrija ir vadošā valsts pārvaldes iestāde kultūras nozarē

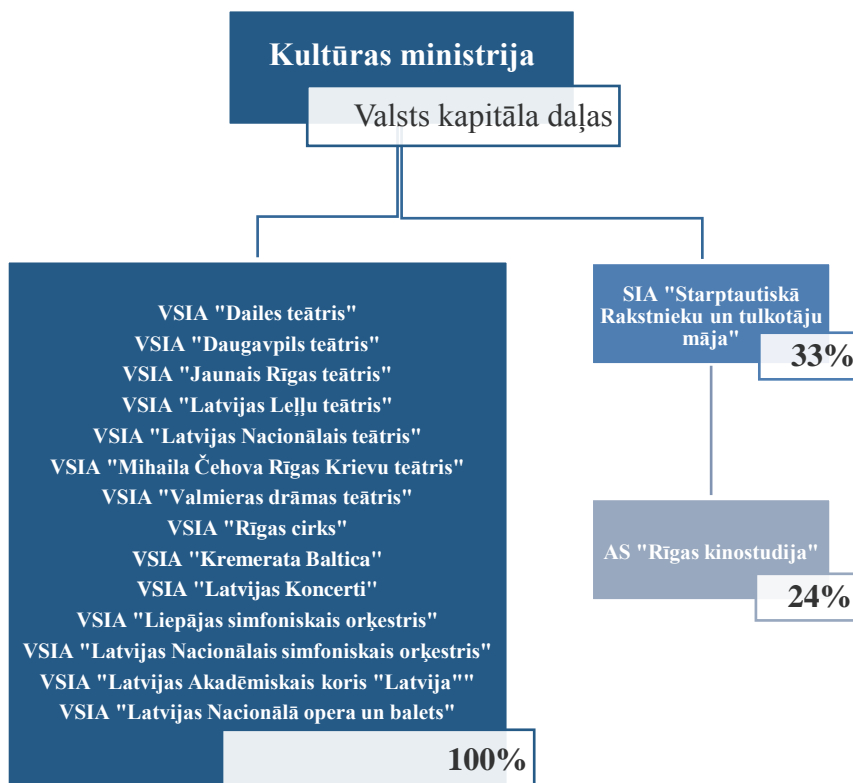
2.attēls. Attīstības plānošanas dokumentos noteiktās prioritātes un rīcības virzieni kultūras jomā.

Kultūrpolitikas pamatnostādnes 2014. – 2020.gadam “Radošā Latvija” (turpmāk – Kultūrpolitikas pamatnostādnes) ir vidēja termiņa attīstības plānošanas dokuments, kas nosaka valsts kultūrpolitikas mērķus un prioritātes laika periodam līdz 2020.gadam un sekmē valsts ilgtermiņa un vidēja termiņa politikas plānošanas dokumentos izvirzīto mērķu sasniegšanu. Kultūrpolitikas pamatnostādņēs ir iekļautas kultūras nozares attīstībā risināmās problēmas, piemēram:

- krīzes seku likvidēšana kultūras jomā (tika samazināts atalgojums kultūras nozarē);
- nepietiekamais finansējums radošajām nozarēm;
- izmaiņas sabiedrībā un kultūras patēriņa paradumos;
- no kultūras centriem tālāk dzīvojošo bērnu un jauniešu apgrūtinātā pieejamība profesionālajai mākslai;
- nepietiekama kultūras mantojuma izmantošana reģionu konkurētspējas sekmēšanai un jaunradīto kultūras aktivitāšu potenciāls;
- nav nodrošināta kultūras pakalpojumu pilnvērtīga pieejamība virtuālajā telpā u.c.

Kultūras ministrijā Kultūrpolitikas pamatnostādņu īstenošanai ir izstrādātas 13 kultūras nozaru⁸ stratēģijas. Šīs nozaru stratēģijas nav izstrādātas atbilstoši normatīvā akta⁹ prasībām un nav apstiprinātas Ministru kabinetā¹⁰, taču, ņemot vērā nozaru stratēģiju saturu, tās ir pielīdzināmas Kultūras ministrijas plānošanas dokumentam Kultūrpolitikas pamatnostādņu īstenošanai.

Kultūras ministrija ir valsts kapitāla daļu turētāja 16 kapitālsabiedrībās¹¹, tajā skaitā 100% kapitāla daļu turētāja 14 kapitālsabiedrībās un mazāk nekā 50% valsts kapitāla daļu turētāja divās kapitālsabiedrībās (skatīt 3.attēlu).

3.attēls. Kultūras ministrijas kapitālsabiedrības.

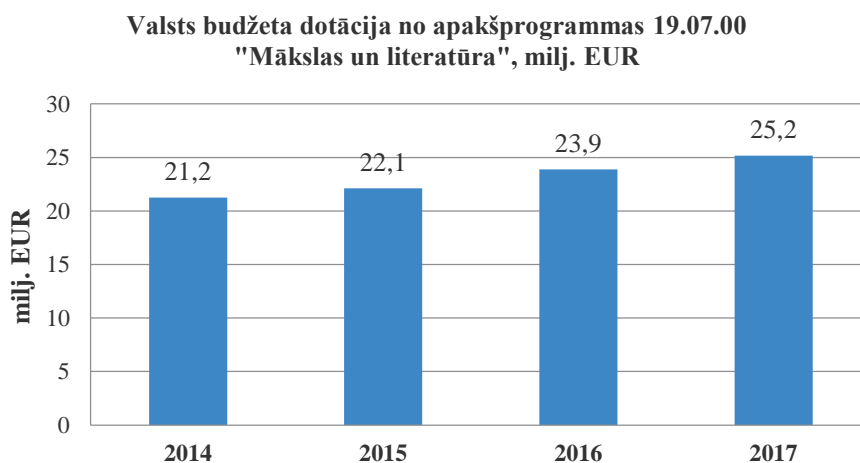
Kapitālsabiedrību, kurās Kultūras ministrija ir 100% kapitāla daļu turētāja, juridiskā forma ir valsts sabiedrība ar ierobežotu atbildību (turpmāk – VSIA) un tās darbību veic profesionālās teātra un mūzikas mākslas jomās.

Revīzijas apjomā netika iekļautas kapitālsabiedrības sabiedrība ar ierobežotu atbildību “Starptautiskā Rakstnieku un tulkotāju māja” un akciju sabiedrība “Rīgas kinostudija”, kurās Kultūras ministrijai nav tiešas izšķirošas ietekmes.

Kultūras ministrija, slēdzot līdzdarbības līgumus, kapitālsabiedrībām deleģē valsts pārvaldes uzdevumus kultūras jomā, un ik gadu Kultūras ministrijas kapitālsabiedrības saņem valsts budžeta dotāciju valsts pārvaldes uzdevumu īstenošanai. No valsts budžeta saņemtās dotācijas apmērs valsts pārvaldes uzdevumu īstenošanai laika periodā no 2014. gada līdz 2017. gadam apkopots 4.attēlā.

Kultūras ministrijas kapitālsabiedrības saņem valsts budžeta finansējumu deleģēto valsts pārvaldes uzdevumu veikšanai

4.attēls. Valsts budžeta dotācija Kultūras ministrijas kapitālsabiedrībām deleģēto valsts pārvaldes uzdevumu īstenošanai laika periodā no 2014.gada līdz 2017.gadam¹².

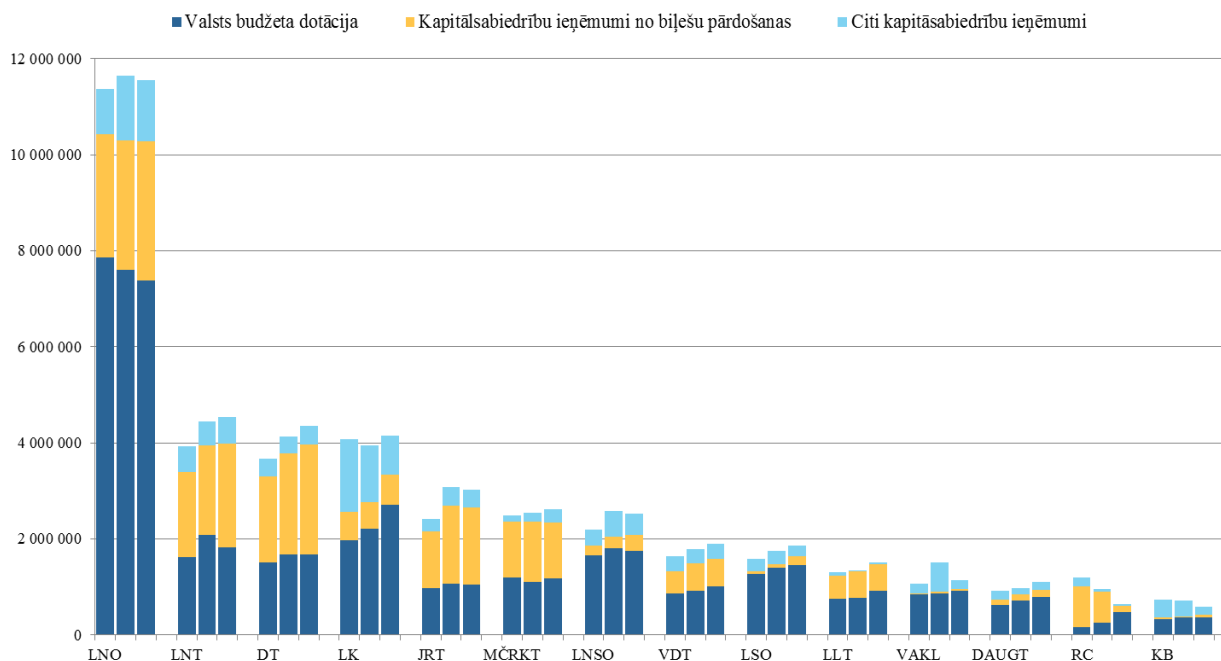
Laika periodā no 2014.gada līdz 2017.gadam kapitālsabiedrības deleģēto valsts pārvaldes uzdevumu īstenošanai no valsts budžeta ir saņēmušas 92,4 milj. *euro*. Kapitālsabiedrībām piešķirtā valsts budžeta finansējuma apmērs 2017.gadā salīdzinājumā ar 2014.gadu ir palielinājies par 19% jeb 3,9 milj. *euro*.

No 2015.gada Kultūras ministrijas kapitālsabiedrībām valsts budžeta dotācija pārsvarā tiek palielināta, lai nodrošinātu teātru darbinieku, tajā skaitā aktieru un mūziķu, vidējā atalgojuma pieaugumu un konkurētspēju (skatīt 5.attēlu).

5.attēls. Kultūras ministrijas kapitālsabiedrībām piešķirtā valsts budžeta dotācija jomas speciālistu atlīdzības konkurētspējas uzlabošanai¹³.

Kultūras ministrijas kapitālsabiedrību kopējos ieņēmumus bez valsts budžeta dotācijas veido arī kapitālsabiedrību pašu ieņēmumi. Valsts budžeta dotācijas no budžeta apakšprogrammas 19.07.00 "Mākslas un literatūra", kapitālsabiedrību pašu ieņēmumu no biļešu pārdošanas un citu ieņēmumu sadalījums kapitālsabiedrību kopējos ieņēmumos 2014.gadā, 2015.gadā un 2016.gadā ir apkopots 6.attēlā.

6.attēls. Kultūras ministrijas kapitālsabiedrību kopējo ieņēmumu struktūra 2014.gadā, 2015.gadā un 2016.gadā, *euro*¹⁴.

Kapitālsabiedrību citus ieņēmumus veido ziedojumi, finansējums no citām Kultūras ministrijas valsts budžeta programmām un apakšprogrammām (22.02.00 “Kultūras pasākumi, sadarbības līgumi un programmas”, 99.00.00 “Līdzekļi neparedzētiem gadījumiem”, 25.02.00 “Valsts kultūrkapitāla fonda programmu un projektu konkursi”), pašvaldību piešķirtais finansējums un citi pašu ieņēmumi, piemēram, no telpu nomas.

Valsts kapitālsabiedrībām ir būtiska ietekme uz valsts attīstību, iedzīvotāju nodarbinātību un valsts budžeta ieņēmumiem, tādēļ jo īpaši svarīgi ir nodrošināt valsts ieguldītā kapitāla efektīvu izmantošanu, uzlabojot kapitāla atdeves rādītājus un veicinot kapitālsabiedrību vērtības pieaugumu¹⁵.

Līdzās ekonomikas izaugsmei, sociālajai iekļautībai un vides līdzsvarotai attīstībai kultūra pasaulē tiek atzīta par ilgtspējīgas attīstības ceturto pīlāru. Lai veicinātu maksimāli efektīvu kultūras ietekmi un stimulētu tās pienesumu citu nozaru attīstībā, svarīgi celt kultūras pašas vērtību un nozīmi sabiedrībā¹⁶.

Kā rāda pētījumi, kultūrai un mākslai ir ne tikai tieša ietekme uz valsts ekonomikas attīstību, bet cilvēku iesaiste kultūras aktivitātēs veicina arī viņu pilsonisko aktivitāti, pozitīvi iespaido dzīves kvalitāti, veselību un ietekmē saudzīgu attieksmi pret vidi¹⁷.

Kultūra skatāma ne vien kā atsevišķs sektors, bet arī kā resurss un investīcija ilgtspējīgā attīstībā. Eiropas Savienības dokumentos īpaši tiek uzsvērta

Kultūra skatāma kā resurss
un investīcija ilgtspējīgā
attīstībā

kultūras ietekme uz citām jomām, atzīstot kultūras un radošo industriju sektora ieguldījumu inovāciju un kohēzijas laukā, kā arī identificējot kultūras faktora nozīmi pilsētu un reģionu pievilcības veidošanā¹⁸.

1. Vai Kultūras ministrija sniedz skaidru pamatojumu valsts līdzdalībai tās kapitālsabiedrībās un vai kapitālsabiedrību stratēģiskie mērķi ir pakārtoti kultūrpolitikas prioritātēm?

Kultūras ministrijas pieeja valsts līdzdalības izvērtējumam tās kapitālsabiedrībās nesekmē valsts kapitālsabiedrību labas pārvaldības prakses principu ieviešanu kapitālsabiedrību pārvaldībā.

Kultūras ministrija, vērtējot valsts līdzdalības saglabāšanu kapitālsabiedrībās, nav veikusi rūpīgi izvērtētu, visaptverošu profesionālās teātra un mūzikas mākslas jomas izvērtējumu. Tādēļ ir ierobežotas iespējas pārliecināties par pamatojumu valsts līdzdalībai Kultūras ministrijas kapitālsabiedrībās un apsvērumiem, kas ņemti vērā, nosakot kapitālsabiedrību stratēģiskos mērķus. Nepastāvot profesionālās teātra un mūzikas mākslas jomas izvērtējumam, Kultūras ministrija nav pamatojusi, kādēļ tirgus bez valsts tiešas līdzdalības profesionālās teātra un mūzikas mākslas jomā nav optimāls un ir nepieciešama valsts iesaiste komercdarbībā.

Kultūras ministrija, nosakot kapitālsabiedrību vispārējos stratēģiskos mērķus, nav ievērojusi valsts kapitālsabiedrību labas pārvaldības prakses principus, jo mērķi netiek sasaistīti ar kultūrpolitikas prioritātēm un tie neiekļauj teātra un mūzikas nozares stratēģijās norādīto kapitālsabiedrību unikalitāti. Līdz ar to Kultūras ministrijas kapitālsabiedrību vispārējie stratēģiskie mērķi nesniedz konkrētu, kultūrpolitikas prioritātēm atbilstošu redzējumu, ko Kultūras ministrija vēlas sasniegt, veicot komercdarbību profesionālās teātra un mūzikas mākslas jomā.

Publiskas personas līdzdalība kapitālsabiedrībās ir veids, kā īstenot sabiedrības deleģētu uzdevumu ar privāttiesiskiem instrumentiem, lai nodrošinātu sabiedrības vajadzību apmierināšanu, iepriekš izvērtējot, vai

sabiedrības labklājību nav iespējams uzlabot citā administratīvā vai atbalsta sniegšanas veidā, vai publiskas personas līdzdalība kapitālsabiedrībā ir efektīvākais tirgus nepilnības risināšanas veids¹⁹.

Ārvalstu prakses analīze norāda, ka valsts kapitālsabiedrību veiksmīgai apsaimniekošanai valstij ir jābūt skaidri noteiktām vēlmēm, t.i., mērķiem, kādus valsts vēlas panākt, veicot komercdarbību attiecīgajā nozarē²⁰.

Galvenais ekonomiskais pamatojums valsts kapitālsabiedrības pastāvēšanai ir tirgus nepilnību novēršana, t.i., situācijas, kurās tirgus bez valsts tiešas līdzdalības attiecībā uz sabiedrības labklājības nodrošināšanu nav optimāls. Piemēram, būtiskākās tirgus nepilnības ir monopoli jeb konkurences trūkums, ārējās ietekmes jeb neparedzēti ražošanas vai patēriņa blakusefekti un "sabiedriskās preces" (tīra vide, valsts drošība)²¹.

Līdz ar Publiskas personas kapitāla daļu un kapitālsabiedrību pārvaldības likuma spēkā stāšanos valstij piederošu kapitāla daļu turētājiem izskatīšanai Ministru kabinetā līdz 30.06.2015. bija jāiesniedz izvērtējumus par valsts līdzdalību kapitālsabiedrībās, valsts kapitālsabiedrību turpmāko juridisko statusu un kapitāla daļu turētāju, un priekšlikumus par turpmāko rīcību²².

Ministru kabinetam lēmuma pieņemšanai Kultūras ministrija ir iesniegusi Ministru kabineta rīkojuma projektu un tā sākotnējās ietekmes novērtējuma ziņojumu²³ (turpmāk – novērtējuma ziņojums), kurā par Kultūras ministrijas kapitālsabiedrībām sniegta šāda informācija:

- vērtējums par atbilstību likumā²⁴ noteiktajiem gadījumiem, kad valsts var iesaistīties komercdarbībā (skatīt 1.pielikumu);
- deleģētie valsts pārvaldes uzdevumi (skatīt 4.pielikumu);
- noteiktais stratēģiskais mērķis (skatīt 1.pielikumu);
- 2014.gadā sasniegtie rezultātīvie rādītāji.

Valsts līdzdalības saglabāšana Kultūras ministrijas kapitālsabiedrībās ir atbalstīta²⁵, pamatojot to ar šādiem likumā²⁶ noteiktiem nosacījumiem:

- tirgus nespēja nodrošināt sabiedrības interešu īstenošanu attiecīgajā jomā;
- nozare, kurā atbilstoši sabiedrības interesēm nepieciešams nodrošināt augstāku kvalitātes standartu.

Novērtējuma ziņojumā netiek sniegts profesionālās teātra un mūzikas mākslas pakalpojumu tirgus izvērtējums, netiek analizēta valsts kapitālsabiedrību loma šajā pakalpojumu tirgū, kā arī netiek izvērtēts, kādas sabiedrības intereses tirgus nespēj nodrošināt.

Revīzijas laikā Kultūras ministrija ir norādījusi²⁷, ka regulāri monitorē tirgus situāciju kultūras jomā, izvērtējot par kultūras nozari veiktos pētījumus (skatīt 2.pielikumu).

OECD princips "Dalības pamatojums" ievērots daļēji

Nepieciešami uzlabojumi

Kultūras ministrija nav veikusi rūpīgu profesionālās teātra un mūzikas mākslas jomas izvērtējumu

Taču Kultūras ministrijas norādītie pētījumi nepamato novērtējuma ziņojumā norādītos argumentus valsts līdzdalības saglabāšanai Kultūras ministrijas kapitālsabiedrībās. Pētījumu mērķis nebija saistīts ar tirgus nepilnības izvērtēšanu profesionālās teātra un mūzikas mākslas jomā, kā arī 2015.gadā, kad tika vērtēta valsts līdzdalības saglabāšana Kultūras ministrijas kapitālsabiedrībās, norādītie pētījumi neatspoguļoja faktisko situāciju, jo tie novērtējuma sagatavošanas brīdī bija veikti pirms septiņiem līdz desmit gadiem.

Kultūras ministrija revīzijas laikā ir sniegusi skaidrojumu tirgus nepilnībai profesionālās teātra un mūzikas mākslas jomā²⁸:

Tirgus nepilnība profesionālā teātra un mūzikas jomā izpaužas ar privāto komersantu vēlmi noteikt pēc iespējas augstākas cenas, kas nav sabiedrības, it sevišķi – vairāku tās mērķgrupu (bērni, jaunieši, pensionāri, daudz bērnu ģimenes) interesēs. Turklāt valsts dibinātie teātri un koncertorganizācijas nodrošina pasākumu regularitāti un daudzveidību, aptverot plašu mērķauditoriju, bet privātie komersanti un nevalstiskās organizācijas darbojas pēc projektu principa, tātad – kampaņveidīgi.

Kultūras ministrijas kapitālsabiedrību gadījumā valsts līdzdalība kapitālsabiedrībās tiek pamatota ar tirgus nepilnību, taču netiek definēts, kas ir šis tirgus, kā arī tirgus nepilnības jēdziens analīzes rezultātā netiek papildīts ar konkrētu saturu. Netiek argumentēti pamatots, kādēļ attiecīgā situācija ir uzskatāma par tirgus nepilnību un vai tirgus nepilnību nav iespējams novērst citā publiskas personas iesaistes veidā un vai šāda veida iesaiste būs efektīvāks sabiedrības labklājības uzlabošanas veids²⁹.

Kā otrs arguments, kādēļ saglabājama valsts dalība Kultūras ministrijas kapitālsabiedrībās, ir norādīta nepieciešamība atbilstoši kultūrpolitiskajām prioritātēm nodrošināt augstāku kvalitātes standartu teātra, operas, baleta, koncertu un cirka izrāžu piedāvājumā³⁰.

Taču revīzijā konstatēts, ka ne novērtējuma ziņojumā, ne plānošanas dokumentos, ne Kultūras ministrijas iekšējos tiesību aktos nav noteikts vai skaidrots, kas tiek uzskatīts par augstākas kvalitātes standartu.

Atbilstoši Kultūras ministrijas sniegtajai informācijai³¹:

Par augstāku kvalitātes standartu atbilstoši kultūrpolitikas prioritātēm (ilgtspēja, radošums, pieejamība) ir uzskatāms līdzdarbības līgumos izvirzīto uzdevumu kopums, kas iever sevī rādītājus, kuri atspoguļo profesionālās mākslas daudzveidību, pieejamību dažādām sabiedrības mērķgrupām, nacionālās identitātes stiprināšanu, darbības regularitāti.

Novērtējuma ziņojumā³² un Ministru kabineta lēmumā³³ par valsts līdzdalības saglabāšanu kapitālsabiedrībās, ir norādīti kapitālsabiedrību stratēģiskie darbības mērķi (skatīt 1.pielikumu).

Kultūras ministrija skaidri nepamato tirgus nepilnību, kuras dēļ nepieciešama valsts iesaiste

Piemēram, VSIA “Rīgas cirks” stratēģiskais mērķis – profesionālās mākslas attīstīšana, aktualizēšana un popularizēšana Latvijā un ārvalstīs, kā arī tās pieejamības nodrošināšana visiem sabiedrības locekļiem.

VSIA “Jaunais Rīgas teātris” stratēģiskais mērķis – kultūras vērtību radīšana, izplatīšana, saglabāšana un popularizēšana teātra mākslas jomā.

Vispārējais stratēģiskais mērķis ir publiskas personas augstākās lēmējinstīcijas noteikti kapitālsabiedrības mērķi, kurus publiska persona vēlas sasniegt ar līdzdalību kapitālsabiedrībā un kuri izriet no tiesību aktiem un politikas plānošanas dokumentiem³⁴.

Atbilstoši Kultūras ministrijas sniegtajai informācijai³⁵ valsts dibinātie teātri un koncertorganizācijas ir iesaistīti šādu Kultūrpolitikas pamatnostādņu rīcības virzienu īstenošanā:

- labvēlīgas vides veidošana kultūras mantojuma saglabāšanai un attīstībai, kā arī jaunu vērtību radīšanai;
- kultūras institūciju un mediju iesaiste auditorijas paplašināšanā, veicinot sabiedrības ieinteresētību un līdzdalību kultūras procesos;
- nodrošināt Latvijas kultūras līdzdalību starptautiskajos kultūras procesos un sadarbības tīklos, kā arī sekmēt kultūras diplomātijas attīstību;
- cilvēkresursu attīstība un efektīva kultūrpārvaldība.

Taču nepastāvot izsvērtam pakalpojumu tirgus izvērtējumam, sabiedrībai netiek sniegta informācija par nosacījumiem, kas ņemti vērā nosakot kapitālsabiedrībām stratēģiskos mērķus, kā arī nav iespējas pārlicināties par kapitālsabiedrību stratēģisko mērķu sasaisti ar tiesību aktiem un politikas plānošanas dokumentiem.

Vērtējot kapitālsabiedrībām noteiktos darbības stratēģiskos mērķus (skatīt 1. un 3.pielikumu), konstatēts, ka:

- kapitālsabiedrību stratēģiskajos mērķos nav iekļauti teātra un mūzikas nozares stratēģijās³⁶ norādītie kapitālsabiedrību mērķi un galvenie uzdevumi;

Nozaru stratēģijās, kuras Kultūras ministrija ir izstrādājusi Kultūrpolitikas pamatnostādņu īstenošanai, ir norādīti kapitālsabiedrību stratēģiskie mērķi un uzdevumi, kas tās padara unikālas un orientē uz dažādām sabiedrības mērķauditorijām.

- atsevišķu kapitālsabiedrību stratēģiskajos mērķos netiek atspoguļotas tādas kultūrpolitikas prioritātes kā jaunrade un starptautiskā līdzdarbība kultūras procesos;

Piemēram, VSIA “Dailes teātris”, VSIA “Valmieras drāmas teātris”, VSIA “Latvijas Leļļu teātris” stratēģiskais mērķis – veicināt garīgi pilnvērtīgu, ekonomiski aktīvāku sabiedrību, tās kultūrizglītības un atpūtas iespējas, teātra mākslas pieejamību un Latvijas kultūridentitātes saglabāšanu.

Nav skaidrs, kādus nosacījumus Kultūras ministrija ņemusi vērā, izvirzot stratēģiskos mērķus katrai kapitālsabiedrībai. Kapitālsabiedrību stratēģiskie mērķi nav pretrunā ar normatīvajiem aktiem, taču tie noteikti pārāk vispārīgi, neatklājot katras kapitālsabiedrības unikalitāti

- daļai kapitālsabiedrību norādītais pamatojums valsts līdzdalībai kapitālsabiedrībās netiek atspoguļots kapitālsabiedrības stratēģiskajā mērķī.

Piemēram, valsts līdzdalība VSIA “Daugavpils teātris” ir saglabājama, jo tas ir vienīgais profesionālais teātris Latgales reģionā, kurš nodrošina dažādu žanru profesionālās teātra mākslas pieejamību latviešu, krievu un latgaliešu valodā, veicinot sabiedrības integrāciju reģionā un atbilstoši kultūrpolitiskajām prioritātēm nodrošina augstāku kvalitātes standartu teātra mākslas jomā. Savukārt VSIA “Daugavpils teātris” stratēģiskais mērķis ir kultūras vērtību radīšana, izplatīšana, saglabāšana un popularizēšana teātra mākslas jomā. Identisks stratēģiskais mērķis ir definēts arī VSIA “Mihaila Čehova Rīgas Krievu teātris”.

Gan valsts kapitālsabiedrību labas pārvaldības prakses principi³⁷, gan likums³⁸ paredz informēt sabiedrību par mērķiem, kas pamato valsts līdzdalību kapitālsabiedrībās, taču Kultūras ministrijas mājas lapā³⁹ publicētajā informācijā par kapitālsabiedrībām norādītie kapitālsabiedrību stratēģiskie darbības mērķi neatbilst Ministru kabinetā apstiprinātajiem stratēģiskajiem mērķiem⁴⁰.

Pārresoru koordinācijas centra informatīvajā ziņojumā⁴¹ sniegta informācija, ka nozaru ministriju izvērtējumi lēmumu pieņemšanai valdībā par valsts līdzdalības saglabāšanu valsts kapitālsabiedrībās ir sagatavoti, konsultējoties ar Konkurences padomi un uzņēmēju nevalstiskajām organizācijām.

Savukārt Konkurences padome Valsts kontrolei revīzijas ietvaros ir sniegusi informāciju⁴², ka ne Kultūras ministrija, ne tās kapitālsabiedrības nav vērsušās Konkurences padomē, kā arī Konkurences padome nav sniegusi konsultācijas jautājumos, kas skar valsts līdzdalības pamatojumu Kultūras ministrijas kapitālsabiedrībās.

Iepazīstoties ar Kultūras ministrijas sniegto informāciju novērtējuma ziņojumā⁴³, konstatēts, ka veiktais izvērtējums nesniedz skaidras un detalizētas atbildes uz jautājumiem par valsts līdzdalības saglabāšanu Kultūras ministrijas kapitālsabiedrībās (skatīt 1.tabulu).

Kultūras ministrija nav pietiekami vērtējusi godīgas konkurences jautājumus

Jautājumi, uz kuriem nesniedz atbildi Kultūras ministrijas veiktais izvērtējums valsts līdzdalībai kapitālsabiedrībās

PAMATOJOT VALSTS LĪDZDALĪBU KAPITĀLSABIEDRĪBĀS, NORĀDĪTS:	JAUTĀJUMS:
<ul style="list-style-type: none"> Īstenojot Kultūrpolitikas pamatnostādņēs noteiktos rīcības virzienus un aktivitātes, starp Kultūras ministriju un kapitālsabiedrībām ir noslēgti līdzdarbības līgumi "Par atsevišķu valsts pārvaldes uzdevumu deleģēšanu kultūras jomā". 	<p><i>Kādēļ valsts pārvaldes uzdevumus, kaut vai daļēji, nevar deleģēt nevalstiskā sektora* pārstāvjiem?</i></p>
<ul style="list-style-type: none"> Atbilstoši sabiedrības interesēm nepieciešams nodrošināt augstāku kvalitātes standartu. 	<p><i>Kādas ir sabiedrības intereses?</i></p> <p><i>Kas ir kvalitātes standarts attiecīgajā mākslas žanrā?</i></p>
<ul style="list-style-type: none"> Kapitālsabiedrības atbilstoši kultūrpolitiskajām prioritātēm nodrošina augstāku kvalitātes standartu attiecīgā mākslas žanrā. 	<p><i>Kāds vēlamais kvalitātes līmenis kapitālsabiedrībām ir jānodrošina ?</i></p> <p><i>Kā tiek secināts, ka ir nodrošināts augstāks kvalitātes standarts?</i></p> <p><i>Kāds ir pamatojums tam, ka nevalstiskais sektors nenodrošina atbilstošu kvalitātes standartu?</i></p>
<ul style="list-style-type: none"> Kapitālsabiedrību sasniegtie rezultatīvie rādītāji 2014.gadā. 	<p><i>Kāpēc rezultatīvie rādītāji tiek norādīti par vienu gadu, nevērtējot to izmaiņas?</i></p>

* Nevalstiskais sektors – profesionālās teātra un mūzikas mākslas jomā darbojošās nevalstiskās organizācijas un organizācijas, kas ir dibināts pēc privātas iniciatīvas.

Kultūras ministrijas viedoklis⁴⁴:

2015.gadā Kultūras ministrijas sniegtais izvērtējums par valsts līdzdalību kapitālsabiedrībās bija atbilstošs spēkā esošajiem normatīvajiem aktiem un deva pietiekamu pamatojumu šāda Ministru kabineta lēmuma pieņemšanai.

Likums⁴⁵ paredz publiskai personai pienākumu ne retāk kā reizi piecos gados pārvērtēt katru tās tiešo līdzdalību kapitālsabiedrībā. Tas nozīmē, ka laika periodā līdz 2020.gadam Kultūras ministrijai būs jāveic atkārtots līdzdalības kapitālsabiedrībās izvērtējums.

Izvērtējot valsts kapitālsabiedrību labas pārvaldības prakses principus⁴⁶, normatīvos aktus un tos pavadošos dokumentus⁴⁷, Valsts kontroles revidenti piedāvā aprakstu valsts līdzdalības kapitālsabiedrībās izvērtēšanas un lēmuma pieņemšanas procesam.

Sākotnēji Kultūras ministrijai sadarbībā ar profesionālās teātra un mūzikas mākslas pārstāvju nevalstiskajām organizācijām un kompetentajām institūcijām konkurences aizsardzības jomā būtu jāveic tirgus izpēte, lai konstatētu tirgus nepilnību, kādi ir iemesli, kuru dēļ nevalstiskā sektora

pārstāvji nepiedāvā attiecīgos pakalpojumus vai preces, sniedzot maksimālu labumu sabiedrībai⁴⁸.

Valsts iesaistīšanās komercdarbībā ir tikai viens no instrumentiem, kā publiska persona risina tirgus nepilnības situāciju, jo valsts iejaukšanās, lai novērstu tirgus nepilnību, var notikt vairākos veidos: (1) regulēšana, (2) subsīdijas un (3) netiešā valsts sagāde (privātā sektora piesaiste)⁴⁹. Līdz ar to būtu jāvērtē visi iespējamie alternatīvie varianti, lai noskaidrotu, kurš no valsts iesaistes veidiem ir efektīvākais un vai publiskas personas komercdarbība ir piemērotākais līdzeklis problēmas risināšanai⁵⁰.

Ja tirgus izpētes rezultātā tiek secināts, ka, ņemot vērā visus iespējamus alternatīvos mehānismus, ar kuriem varētu sasniegt analogus rezultātus publiskai personai neveicot komercdarbību, efektīvākais risinājums ir publiskas personas līdzdalība kapitālsabiedrībās, tiek vērtēta kapitālsabiedrību vispārējo stratēģisko mērķu atbilstība publiskās personas komercdarbības mērķiem⁵¹.

Atbilstoši Pārresoru koordinācijas centra valsts kapitālsabiedrību dalījuma Kultūras ministrijas kapitālsabiedrības ir daļēji komerciālas kapitālsabiedrības, līdz ar to vispārējo stratēģisko mērķu izstrādes procesā jāiekļauj, piemēram, šādi nosacījumi – valsts noteiktās prioritātes un mērķi attiecīgajā nozarē, līdzsvars starp kapitālsabiedrības ietekmi uz vidi un ekonomiku un sabiedrisko labumu, valsts kapitālsabiedrību labas pārvaldības prakses principi, kā arī pēc iespējas jāizvērtē kapitālsabiedrības starptautiskās konkurētspējas un peļņas gūšanas iespējas⁵².

Ieteikums

Lai atbilstoši valsts kapitālsabiedrību labas pārvaldības prakses principiem īstenotu sabiedrības intereses, veicot komercdarbību profesionālās teātra un mūzikas mākslas jomā, Kultūras ministrijai, atkārtoti vērtējot valsts līdzdalības saglabāšanu Kultūras ministrijas kapitālsabiedrībās, kas atbilstoši Publiskas personas kapitāla daļu un kapitālsabiedrību pārvaldības likumam ir jāveic reizi piecos gados, nodrošināt:

- visaptverošu profesionālās teātra un mūzikas mākslas jomas izvērtējumu, (1) norādot sabiedrības intereses, kuras pakalpojumu tirgus nenodrošina, (2) izvērtējot, kuru no tirgus nepilnības mazināšanas instrumentiem izmantot, kā arī (3) izvērtējot godīgas konkurences nosacījumus profesionālās teātra un mūzikas mākslas jomā;
- kapitālsabiedrību vispārējo stratēģisko mērķu pārskatīšanu, lai nodrošinātu, ka katras kapitālsabiedrības vispārējais stratēģiskais mērķis ir noteikts atbilstoši tās darbības specifikai un skaidri norāda, ko valsts vēlas panākt ar līdzdalību katrā konkrētajā kapitālsabiedrībā.

Kādam vajadzētu būt procesam?

1. Tirgus izpēte:

- starptautisko un Latvijas tiesību aktu analīze;
- sabiedrības intereses, ko tirgus nenodrošina (tirgus nepilnība);
- alternatīvas, kuras varētu sniegt analogus rezultātus;
- konkurences apstākļi.

2. Rūpīgi izvērtēti kapitālsabiedrību mērķi:

- pamato valsts dalību kapitālsabiedrībās;
- atspoguļotas nozares prioritātes.

3. Lēmuma pieņemšana par valsts līdzdalību kapitālsabiedrībās.

4. Informē sabiedrību par kapitālsabiedrību mērķiem.

2. Kāda ir valsts dibināto teātru un koncertorganizāciju loma profesionālās teātra un mūzikas mākslas pakalpojumu tirgū?

Lai gan Kultūras ministrija ir vadošā valsts pārvaldes iestāde kultūras jomā un tā nodrošina kultūrpolitikas īstenošanu, deleģēto valsts pārvaldes uzdevumu ietvaros veicamie pasākumi un to izpildes kvalitāte tiek atstāta valsts teātru un koncertorganizāciju ziņā, jo Kultūras ministrijas deleģēto valsts pārvaldes uzdevumu un sasniedzamo rādītāju kopums:

- ir vispārīgs – tas nenosaka konkrētus mērķus un veicamos pasākumus, uzdevumi un sasniedzamie rezultāti nav atkarīgi no konkrētā teātra un koncertorganizācijas unikalitātes;
- neietver kvalitātes prasības valsts teātru un koncertorganizāciju sniegtajiem pakalpojumiem;
- netiek saistīts ar piešķirto valsts budžeta finansējumu to īstenošanai;
- neaptver visas kultūrpolitikas prioritātes profesionālās teātra un mūzikas mākslas jomā.

Tā kā Kultūras ministrija atbilstoši pieejamajiem valsts budžeta resursiem nav noteikusi konkrētus deleģētos valsts pārvaldes uzdevumus valsts teātriem un koncertorganizācijām, Kultūras ministrija nevar nodrošināt pilnvērtīgu deleģēto valsts pārvaldes uzdevumu īstenošanas uzraudzību un uzdevumu veikšanai piešķirtā valsts budžeta finansējuma efektīva izlietojuma kontroli. Kapitālsabiedrībām laika periodā no 2014.gada līdz 2017.gadam piešķirtais valsts budžeta finansējums veidoja 92,4 milj. *euro*.

Lai gan, pamatojot valsts līdzdalību Kultūras ministrijas kapitālsabiedrībās, ir norādīts, ka tās nodrošina augstāku sniegtā pakalpojuma standartu, tomēr Kultūras ministrija valsts teātru un koncertorganizāciju sniegto pakalpojumu kvalitāti vērtē, izmantojot tikai kvantitatīvus rādītājus.

Nav skaidra pamatojuma, kādēļ Kultūras ministrija deleģēto valsts pārvaldes uzdevumu īstenošanai paredzētā finansējuma aprēķinam valsts teātriem un koncertorganizācijām piemēro atšķirīgu pieeju, kā arī VSIA “Latvijas Nacionālā opera un balets” un VSIA “Rīgas cirks” valsts budžeta dotācija tiek piešķirta nevis pamatojoties uz aprēķiniem, bet gan balstoties uz vēsturiskiem datiem.

Iespējas novērtēt, vai profesionālās teātra un mūzikas mākslas pārstāvjiem Latvijā tiek nodrošināti vienlīdzīgi konkurences apstākļi, ir ierobežotas, jo Kultūras ministrija nav apzinājusi visus pakalpojumu tirgus dalībniekus, tās izmantotie dati par nevalstiskā profesionālā sektora pārstāvjiem nav pilnīgi un tie neraksturo patieso situāciju tirgū.

Valsts teātri un koncertorganizācijas konkurē ar profesionālās teātra un mūzikas mākslas nevalstiskā sektora pārstāvjiem Valsts kultūrkapitāla fonda organizēto kultūras projektu ietvaros, saņemot no 9% līdz 30% no kopējā konkrētai kultūras nozarei pieejamā finansējuma.

Atbilstoši valsts kapitālsabiedrību labas pārvaldības prakses principiem⁵³:

- valstij jāspēj nodrošināt vienlīdzīgu attieksmi pret valsts kapitālsabiedrībām un to konkurentiem tirgū, jānodrošina vienlīdzīgus konkurences apstākļi;
- izdevumi, kas saistīti ar valsts politikas īstenošanu, ir jāsedz valstij un jāpublisko informācija par šiem izdevumiem. Savukārt valsts kapitālsabiedrībām ir jānodrošina nepārtraukta atbilstība augstiem standartiem attiecībā uz pārskatāmību un informācijas izpaušanu par izdevumiem un ieņēmumiem galvenajās darbības jomās, jo valsts kapitālsabiedrības veic gan saimniecisko darbību, gan īsteno valsts politikas mērķus.

OECD princips “Uzņēmuma vieta tirgū” ievērots daļēji

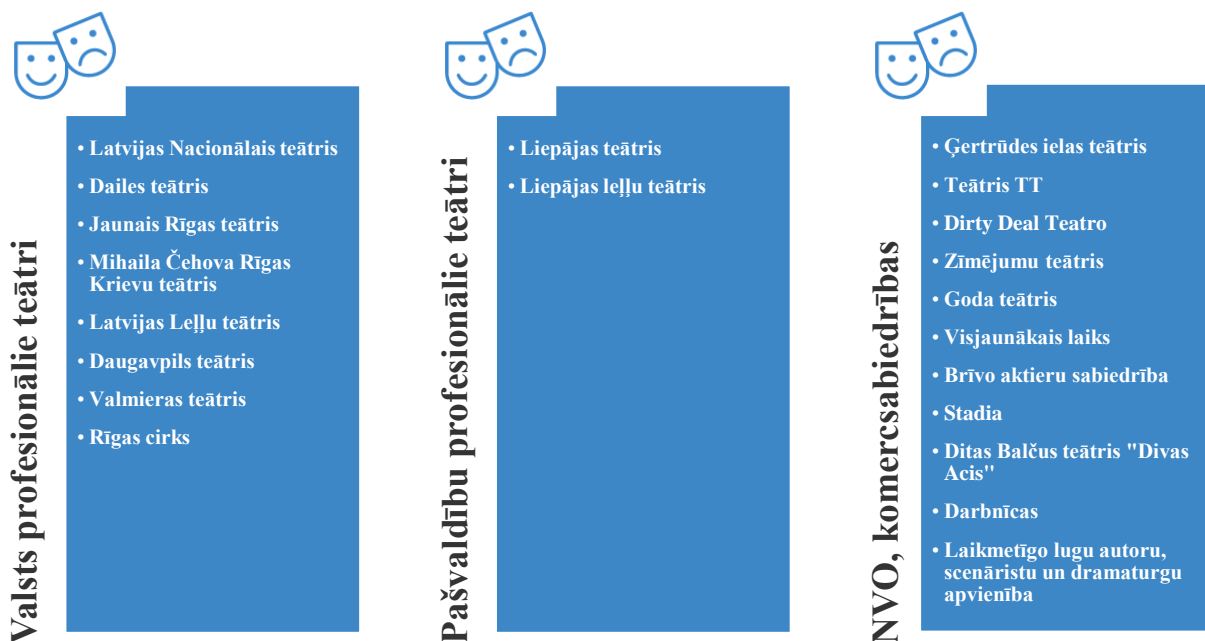
Nepieciešami uzlabojumi

Kas ir profesionālās teātra un mūzikas mākslas pakalpojumu tirgus dalībnieki?

Latvijā profesionālā teātra nozari veido:

- valsts dibinātie teātri un VSIA “Rīgas cirks”;
- Liepājas pašvaldības dibinātie teātri;

- nevalstiskie profesionālie teātri⁵⁴ (skatīt 7.attēlu).

7.attēls. Profesionālās teātra mākslas pārstāvji Latvijā⁵⁵.

Kultūras ministrija, kā atbildīgā ministrija par kultūrpolitikas izstrādi un īstenošanu⁵⁶, revīzijas laikā Valsts kontrolei nevarēja iesniegt precīzu informāciju par nevalstisko profesionālo teātru skaitu Latvijā. Kultūras ministrija ir norādījusi, ka 2017.gadā profesionālās teātra mākslas jomā darbību veic 7.attēlā norādītās ar teātru darbību saistītās nevalstiskās organizācijas⁵⁷:

Kultūras ministrijai ir pieejami tie dati, kuri ir Valsts kultūrkapitāla fonda rīcībā saistībā ar mērķprogrammas "Profesionālu nevaldības kultūras organizāciju atbalsts" ietvaros atbalstītajiem pieteikumiem. Kultūras ministrija nodrošina Latvijas gada balvas teātrī "Spēlmaņu nakts" norisi, tajā skaitā jauniestudējumu izvērtējumu, kura ietvaros tiek vērtēti un apbalvoti ne tikai valsts dibināto teātru, bet arī nevalstisko teātru mākslinieciskie sasniegumi. Piemēram, 2017.gadā Kultūras ministrijas redzeslokā ir trīs nevalstiskie teātri, kas nominēti balvai "Spēlmaņu nakts".

Kultūras ministrijai jā rūpējas par pilnīgu datu izmantošanu

Jāatzīmē, ka Kultūras ministrija ir izveidojusi informācijas sistēmu – Latvijas digitālā kultūras karte (www.kulturaskarte.lv) –, kuras mērķis ir palīdzēt novērtēt esošo kultūras situāciju katrā reģionā, noteikt attīstības prioritātes, lai radītu vienmērīgu kultūras pakalpojumu pieejamību visā Latvijā. Latvijas digitālajā kultūras kartē ir attēlots kultūras iestāžu pārklājums valstī⁵⁸.

Veicot datu atlasī Latvijas digitālajā kultūras kartē⁵⁹, konstatēti ieraksti par 30 organizācijām, kas darbojas teātra nozarē, bet kuras nav valsts vai pašvaldību dibināti teātri un nav iekļautas Latvijas amatiereteātru sarakstā⁶⁰, ko apkopo Latvijas Nacionālais kultūras centrs.

Apmeklējot atsevišķu organizāciju mājas lapas internetā: “Austrumu robeža”, “Dramaturgu teātris”, “Karaliskais improvizācijas teātris”, “Spiediens”, Rēzeknes pilsētas teātra studija “Joriks”, “Rīgas Improvizācijas teātris”, ir konstatēts, ka organizācijas piedāvā regulāru teātra izrāžu repertuāru.

Latvijas profesionālās mūzikas nozarē var nošķirt divu veidu mūzikas organizācijas – koncertorganizācijas, kas darbību veic kā producentu grupas, un izpildītāji (skatīt 8.attēlu).

8.attēls. Profesionālās mūzikas mākslas pārstāvji Latvijā⁶¹.

Valsts koncertorganizāciju sektoru veido sešas Kultūras ministrijas kapitālsabiedrības un Nacionālo bruņoto spēku Štāba orķestris, kas ir Latvijas Republikas Aizsardzības ministrijas pārziņā⁶².

Arī jautājumā par profesionālās mūzikas mākslas jomu Mūzikas nozares stratēģijā⁶³ Kultūras ministrija nesniedz precīzu informāciju par pašvaldību un nevalstiskā profesionālā sektora organizāciju skaitu:

- pašvaldību pārziņā ir to muzikālie kolektīvi un koncertorganizācijas. Kā ir norādījusi Kultūras ministrija, laika periodā kopš 2009.gada ir atjaunotas daudzas ēkas pašvaldībās, kas piemērotas koncertiem. Programmas “Nacionālās un reģionālās nozīmes koncertzāļu tīkla

izveide 2007.–2013.gadam⁶⁴ ietvaros tika dota iespēja pašvaldībām iesaistīties vienota nacionālā un reģionālā līmeņa koncertzāļu tīkla izveidē un realizācijā;

- nevalstiskās organizācijas profesionālās mūzikas nozarē nodarbojas ar mūzikas dzīves uzturēšanu, kopšanu, festivālu, koncertu, meistarklašu un citu veidu aktivitāšu rīkošanu. Nevalstisko organizāciju skaits tiek norādīts atbilstoši Latvijas digitālajā kultūras kartē uzrādītajam⁶⁵, taču digitālajā kultūras kartē netiek izdalītas profesionālās mūzikas mākslas organizācijas.

Kultūrpolitikas pamatnostādņēs, raksturojot kultūras situāciju par profesionālo teātra un mūzikas mākslu, dati arī tiek norādīti tikai par valsts dibinātajiem teātriem un koncertorganizācijām⁶⁶.

Latvijas Republikas Centrālās statistikas pārvalde arī apkopo datus par valsts pārraudzībā esošo kultūras nozari. Kultūrpolitikas pamatnostādņēs radošo industriju jomā definēta problēma, ka Latvijas četrpāru NACE⁶⁷ uzskaites sistēma neļauj atsevišķi izdalīt tikai radošos uzņēmumus, tāpēc sadarbībā ar Centrālās statistikas pārvaldi ir jāmeklē risinājumi, kas pilnveidotu radošo uzņēmumu uzskaiti un sektora attīstības monitoringu.

Problēmas risināšanai tiek plānots pilnveidot statistikas datu apkopošanas mehānismu, īstenojot sistemātisku radošo industriju sektora un nozaru kartēšanu un monitoringu⁶⁸, taču līdz 2016.gadam nav publiski pieejamas informācijas par izmaiņām statistikas datu apkopošanas mehānismos un regulārs radošo industriju sektora monitoringa netiek īstenots⁶⁹.

Valsts kapitālsabiedrību labas pārvaldības prakses principi nosaka, ka tirgū nedrīkst būt atšķirīgas attieksmes pret valsts uzņēmumiem un to konkurentiem tirgū, tirgus nosacījumiem visiem tirgus dalībniekiem ir jābūt vienādiem⁷⁰. Taču priekšnosacījums, lai noskaidrotu, vai profesionālās teātra un mūzikas mākslas jomā tiek nodrošināti vienlīdzīgi konkurences apstākļi, ir situācijas apzināšana un datu apkopšana par tirgus dalībniekiem un to sniegtajiem pakalpojumiem.

Vai deleģētie valsts pārvaldes uzdevumi Kultūras ministrijas kapitālsabiedrībām ir skaidri noteikti atbilstoši kultūrpolitikai?

Atbilstoši Kultūras institūciju likumam⁷¹ visas Kultūras ministrijas kapitālsabiedrības ir kultūras institūcijas, kuru pamatmērķis ir kultūras vērtību radīšana, izplatīšana vai saglabāšana, un tās atbilstoši savas darbības pamatmērķim:

- rada, uzkrāj, saglabā, pēta, dara pieejamas vai popularizē kultūras vērtības;
- veic kultūrizglītojošo darbu;

- organizē kultūras pasākumus.

Kultūras ministrija ar kapitālsabiedrībām uz trīs gadu laika periodu slēdz līdzdarbības līgumus par atsevišķu valsts pārvaldes uzdevumu deleģēšanu kultūras jomā (turpmāk – līdzdarbības līgums)⁷².

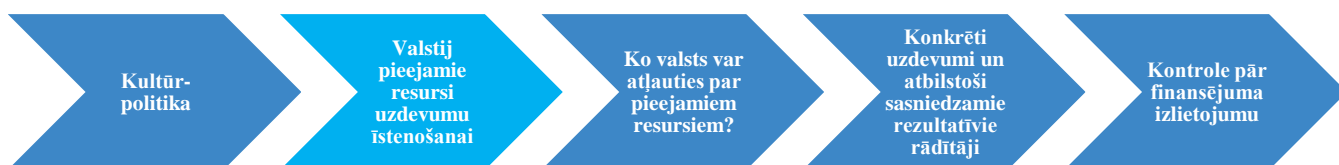
Kultūras ministrija nodrošina nozares politikas īstenošanu kapitālsabiedrībās, kurās ir valsts kapitāla daļu turētāja⁷³, tāpēc Kultūras ministrijas deleģētajiem valsts pārvaldes uzdevumiem ir jābūt saistītiem ar kultūrpolitikas prioritātēm. Deleģētiem valsts pārvaldes uzdevumiem ir arī jāatspoguļo pamatojums valsts līdzdalībai kapitālsabiedrībās, jo Kultūras ministrija veic komercdarbību profesionālās teātra un mūzikas mākslas jomā, lai novērstu tirgus nepilnību un nodrošinātu sabiedrības vajadzību apmierināšanu⁷⁴.

Tā kā deleģēto valsts pārvaldes uzdevumu īstenošanai Kultūras ministrija kapitālsabiedrībām piešķir finansējumu likumā par valsts budžetu kārtējam gadam noteiktajā apmērā⁷⁵, deleģētajiem valsts pārvaldes uzdevumiem ir jābūt saistītiem ar piešķirtā finansējuma apmēru. Kā arī, lai Kultūras ministrija nodrošinātu kontroli pār līdzdarbības līgumu izpildi, deleģētajiem valsts pārvaldes uzdevumiem ir jānosaka novērtējuma kritēriji.

Kultūras ministrijai, deleģējot valsts pārvaldes uzdevumus kapitālsabiedrībām, procesa īstenošanai būtu jānosaka, kādas ir kultūrpolitikas prioritātes, cik valsts budžetā kultūrpolitikas īstenošanai ir pieejami resursi, atbilstoši pieejamiem resursiem nosakot prioritāros pasākumus, kuru īstenošanu nodrošina kapitālsabiedrības, definējot konkrētus uzdevumus un uzdevumiem atbilstošus sasniedzamos rezultātīvos rādītājus (skatīt 9.attēlu).

Ne tikai kapitālsabiedrību stratēģiskie mērķi, bet arī tām deleģētie uzdevumi ir vispārīgi un nekonkrēti

9.attēls. Valsts pārvaldes uzdevumu deleģēšanas process.

Revīzijā tika vērtēti Kultūras ministrijas noslēgtie līdzdarbības līgumi ar kapitālsabiedrībām un deleģētie valsts pārvaldes uzdevumi kapitālsabiedrībām laika periodā no 2015.gada līdz 2020.gadam.

Līdzdarbības līgumos ar Kultūras ministrijas kapitālsabiedrībām tiek norādīti kapitālsabiedrībām deleģētie valsts pārvaldes uzdevumi, nenosakot tiem konkrētus pasākumus. Deleģētos valsts pārvaldes uzdevumus skatīt 4.pielikumā.

Piemēram, ar teātra/cirka/operas un baleta izrāžu starpniecību sekmēt bērnu un jauniešu personības veidošanos, nodrošināt profesionālās mūzikas/simfoniskās mūzikas/kora mūzikas mākslas popularizēšanu un pieejamību plašai Latvijas sabiedrībai.

Deleģētie valsts pārvaldes uzdevumi teātriem, cirkam, operai un baletam pēc būtības ir definēti vienādi, norādot attiecīgo mākslas žanru.

Arī koncertorganizācijām deleģētie valsts pārvaldes uzdevumi ir gandrīz vienādi. VSIA “Valsts akadēmiskais koris “Latvija””, VSIA “Kremerata Baltica” netiek deleģēts uzdevums saistībā ar bērnu un jauniešu auditoriju, un tā kā VSIA “Latvijas Koncerti” ir izveidotas atsevišķas struktūrvienības un tā nodarbojas ar Lielās mūzikas balvas ceremonijas organizēšanu, VSIA “Latvijas Koncerti” deleģētie valsts pārvaldes uzdevumi atšķiras no pārējo koncertorganizāciju uzdevumiem.

Kultūras ministrija ir norādījusi⁷⁶:

Katras kapitālsabiedrības darbība ir vērsta uz dažādām mērķauditorijām, piemēram, VSIA “Latvijas Leļļu teātris” – bērniem un jauniešiem, VSIA “Mihaila Čehova Rīgas Krievu teātris” – krieviski runājošajām mazākumtautībām, VSIA “Daugavpils teātris” – Latgales reģiona iedzīvotājiem.

Arī nozaru stratēģijās⁷⁷, kuras Kultūras ministrija ir izstrādājusi Kultūrpolitikas pamatnostādņu īstenošanai, ir norādīti kapitālsabiedrību stratēģiskie mērķi nozarē un uzdevumi, kas tās padara unikālas un orientē uz dažādām sabiedrības mērķauditorijām (skatīt 3.pielikumu). Taču, deleģējot valsts pārvaldes uzdevumus kapitālsabiedrībām, Kultūras ministrija nav ievērojusi plānošanas dokumentos noteikto pēctecību, ņemot vērā kapitālsabiedrību mērķa auditoriju.

Kultūras ministrijas deleģētie valsts pārvaldes uzdevumi kapitālsabiedrībām netiek saistīti ar plānošanas dokumentos⁷⁸ noteiktajiem mērķiem un galvenajiem uzdevumiem. Tie pēc būtības ir nekonkrēti, jo nesatur informāciju, kas no kapitālsabiedrībām tiek sagaidīts, īstenojot konkrētu uzdevumu trīs gadu laika periodā, un kāds ir sasniedzamais mērķis.

Kultūras ministrija norāda⁷⁹:

Valsts dibinātajiem teātriem un koncertorganizācijām deleģētie uzdevumi nav vienādi. Šī atšķirība izpaužas, deleģējot veidot dažādu skatuves mākslas žanru iestudējumus: teātra izrādes, koncertus (kora, simfoniskās mūzikas), operas un baleta izrādes, cirka izrādes.

Līdzdarbības līgumos⁸⁰ ir iekļauti deleģēto valsts pārvaldes uzdevumu izpildes novērtējuma kritēriji, pēc kuriem ik gadu Kultūras ministrija vērtē deleģēto uzdevumu izpildi:

- repertuāra tematiskā aptvērums plašums un daudzveidība;
- auditorijas piesaiste;
- jaunas auditorijas piesaiste;
- darbības starptautiskā dimensija;

- finanšu, tehniskās un tehnoloģiskās darbības stabilitāte un ilgtspēja.

Noslēgtie līdzdarbības līgumi ar kapitālsabiedrībām paredz katru gadu noslēgt atsevišķu finansēšanas līgumu par sasniedzamajiem rezultātiem rādītājiem un finansējumu konkrētajā gadā.

Konstatēts, ka ikgadējos finansēšanas līgumos tiek norādīts kopējais valsts budžeta dotācijas apmērs konkrētajam gadam, to neizdalot pa deleģētajiem valsts pārvaldes uzdevumiem, līdz ar to nav iespējams gūt pārlicību par katram uzdevumam piešķirtā finansējuma apmēru. Piemēram, cik lielu valsts budžeta dotācijas daļu kapitālsabiedrība var izlietot Latvijas mūzikas mākslas sasniegumu popularizēšanai ārvalstīs un starptautiskās pieredzes apgūšanai mūzikas mākslas jomā, veicinot izcilību.

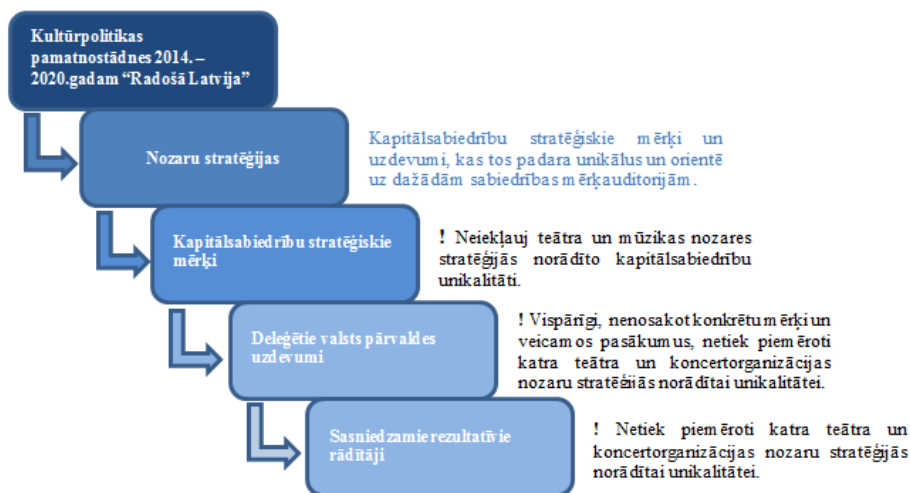
Kultūras ministrija uzskata⁸¹:

Šāds princips nenorādīt, kāda summa ir izlietojama viena vai otra uzdevuma veikšanai, ir optimāls, lai neierobežotu kapitālsabiedrību valdes tiesības un atbildību darba (tajā skaitā finansējuma piesaistes un izlietojuma) plānošanā.

Revīzijas laikā Kultūras ministrija ir precizējusi kapitālsabiedrībām laika periodam no 2018.gada līdz 2020.gadam deleģētos valsts pārvaldes uzdevumus (skatīt 4.pielikumu) un uzlabojusi sasniedzamo rezultātīvo rādītāju sasaisti ar deleģētajiem valsts pārvaldes uzdevumiem.

Taču salīdzinot kapitālsabiedrībām noteiktos sasniedzamos rezultātos rādītājus, konstatēts, ka tāpat kā deleģētie valsts pārvaldes uzdevumi, tie pēc būtības ir definēti vienādi, piemērojot tos attiecīgajam mākslas žanram (skatīt 5.pielikumu). Nosakot kapitālsabiedrībām sasniedzamos rezultātos rādītājus, tajos arī netiek iekļauti plānošanas dokumentos⁸² noteiktie kapitālsabiedrību mērķi un galvenie uzdevumi, kas raksturo to unikalitāti.

Revīzijas ziņojuma 1.nodaļā tika secināts, ka Kultūras ministrijas kapitālsabiedrību stratēģiskajos darbības mērķos netiek iekļauti teātra un mūzikas nozares stratēģijās⁸³ norādītie kapitālsabiedrību mērķi nozarē un uzdevumi, kas tās padara unikālas. Vērtējot Kultūras ministrijas kapitālsabiedrībām deleģēto valsts pārvaldes uzdevumu un sasniedzamo rezultātīvo rādītāju kopumu, konstatēts, ka arī tas neaptver minētajos plānošanas dokumentos norādīto kapitālsabiedrību unikalitāti (skatīt 10.attēlu).

10.attēls. Kapitālsabiedrībām plānošanas dokumentos⁸⁴ noteikto nozares mērķu un uzdevumu īstenošanas process, deleģējot valsts pārvaldes uzdevumus.

Vēršam uzmanību, ka Kultūras ministrija kapitālsabiedrībām noteiktos sasniedzamos rezultātīvos rādītājus izmanto ne tikai deleģēto valsts pārvaldes uzdevumu izpildes novērtēšanai, bet atbilstoši Kultūras ministrijas sniegtajam viedoklim⁸⁵ arī nozaru stratēģiju īstenošanas izvērtējumam. Līdz ar to Kultūras ministrijai, vērtējot kapitālsabiedrību sasniegtos rādītājus, ir ierobežotas iespējas pārliecināties par atsevišķu kapitālsabiedrībām īpašu nozarē noteiktas lomas vai uzdevuma izpildi, ko paredz nozaru stratēģijas.

Piemēram, mūzikas stratēģijā⁸⁶ kā galvenie VSIA “Liepājas simfoniskais orķestris” uzdevumi ir norādīti:

- aktīvi veicināt latviešu komponistu jaunradi, pasūtīt, atskaņojot, popularizējot, ieskaņojot un izplatot globālajā tirgū latviešu komponistu skaņdarbus;
- izveidot ilgtermiņa izglītības programmas, piesaistot augstas raudzes speciālistus. Paplašināt izglītojošās darbības ģeogrāfiju visā Latvijas teritorijā.

Tomēr šādi uzdevumi VSIA “Liepājas simfoniskais orķestris” netiek iekļauti ne deleģētajos valsts pārvaldes uzdevumos, ne sasniedzamajos rezultātīvajos rādītājos (citus piemērus skatīt 6.pielikumā).

Valsts pārvaldes uzdevumi kapitālsabiedrībām tiek deleģēti Kultūrpolitikas pamatnostādņu prioritātes “Kultūras kapitāla saglabāšana un attīstība, sabiedrībai līdzdarbojoties procesos” uzdevumu īstenošanai, divu rīcības virzienu ietvaros⁸⁷:

- labvēlīgas vides veidošana kultūras mantojuma saglabāšanai un attīstībai, kā arī jaunu vērtību radīšanai;

Teātriem un koncertorganizācijām deleģētie valsts pārvaldes uzdevumi pilnībā neatspoguļo kultūrpolitikas prioritātes

- kultūras institūciju un mediju iesaiste auditorijas paplašināšanā, veicinot sabiedrības ieinteresētību un līdzdalību kultūras procesos.

Tā kā Kultūras ministrijas deleģētie valsts pārvaldes uzdevumi kapitālsabiedrībām ir definēti pārāk plaši, revīzijas laikā Kultūras ministrijai tika lūgts norādīt kapitālsabiedrībām deleģēto valsts pārvaldes uzdevumu sasaisti ar Kultūrpolitikas pamatnostādnēs noteiktajiem galvenajiem pasākumiem. Kultūras ministrijas viedoklis ir norādīts 7.pielikumā⁸⁸.

Vērtējot deleģēto valsts pārvaldes uzdevumu sasaisti ar Kultūrpolitikas pamatnostādnēs iekļautajiem galvenajiem pasākumiem, konstatēts, ka tie pilnībā neatspoguļo kultūrpolitikas galvenos pasākumus.

Lai gan Kultūras ministrija Kultūrpolitikas pamatnostādnēs ir noteikusi, ka kapitālsabiedrību repertuārā jāiekļauj ievērojama Latvijas kultūras un mākslas darbinieku, kā arī nozīmīgu vēstures notikumu jubilejām veltīti pasākumi, jānodrošina ārvalstu auditorijas piesaiste un jānodrošina veicinoši pasākumi sociālajai iekļautībai personām ar funkcionāliem traucējumiem, šādi pasākumi netiek atspoguļoti kapitālsabiedrībām deleģētajos valsts pārvaldes uzdevumos.

Kultūrpolitikas pamatnostādnēs ir iekļauts pasākums: *“Atbalstīt valsts dibināto teātru un koncertorganizāciju darbību ar mērķi nodrošināt pakalpojumu daudzveidību un pieejamību”*. Kultūrpolitikas pamatnostādņu starposma ietekmes izvērtējumā⁸⁹ ir norādīts, ka pasākums tiek īstenots, jo valsts dibinātie teātri un koncertorganizācijas tiek finansētas no Kultūras ministrijas budžeta un tiek deleģēti valsts pārvaldes uzdevumi. Taču netiek vērtēts, vai Kultūras ministrijas darbības nodrošina pasākuma mērķa sasniegšanu, t.i. valsts dibināto teātru un koncertorganizāciju sniegto pakalpojumu daudzveidība un pieejamība.

Kultūrpolitikas pamatnostādņu starposma ietekmes izvērtējumā⁹⁰ norādīts arī tas, ka nav novērtējama atsevišķu Kultūrpolitikas pamatnostādņu pasākumu īstenošanas pakāpe, jo dati netiek uzkrāti vai nav pietiekamas informācijas, lai novērtētu pasākuma izpildi (skatīt 7.pielikumu).

Kaut arī, pamatojot valsts līdzdalību Kultūras ministrijas kapitālsabiedrībās, ir norādīts, ka kapitālsabiedrības katra savā mākslas jomā atbilstoši kultūrpolitiskajām prioritātēm nodrošina augstāku kvalitātes standartu⁹¹, ne deleģētajos valsts pārvaldes uzdevumos, ne sasniedzamajos rezultātīvajos rādītājos tā nav iekļāvusi sniegtā pakalpojuma kvalitātes prasības.

Kultūras ministrija norāda⁹²:

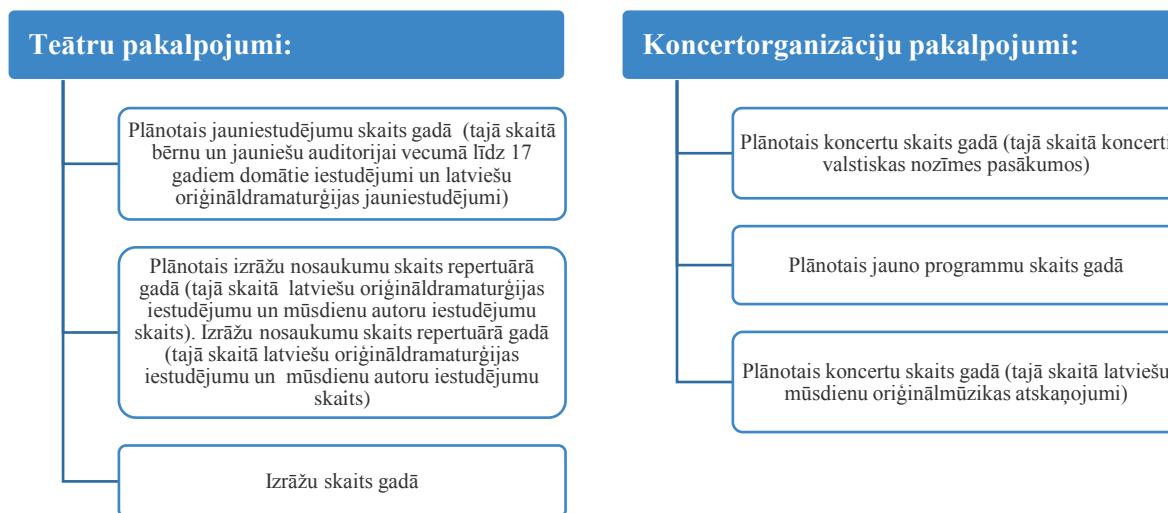
Par augstāku kvalitātes standartu atbilstoši kultūrpolitikas prioritātēm (ilgtspēja, radošums, pieejamība) ir uzskatāms līdzdarbības līgumos izvirzīto uzdevumu kopums, kas iever sevī rādītājus, kuri atspoguļo profesionālās mākslas daudzveidību, pieejamību dažādām sabiedrības mērķgrupām, nacionālās identitātes stiprināšanu, darbības regularitāti.

Ņemot vērā Kultūras ministrijas sniegto skaidrojumu un iepriekš minēto, konstatēts, ka pēc būtības valsts teātru un koncertorganizāciju sniegto

Teātriem un koncertorganizācijām deleģēto valsts pārvaldes uzdevumu izpildes kvalitāte tiek vērtēta, izmantojot tikai kvantitatīvus rādītājus

pakalpojumu kvalitāte netiek vērtēta, bet tiek salīdzināta noteikto kvantitatīvo rādītāju izpilde konkrētajā gadā, piemēram, izrāžu, koncertu skaits (skatīt 11.attēlu).

11.attēls. Kultūras ministrijas izmantotie rezultatīvie rādītāji, vērtējot kapitālsabiedrību sniegto pakalpojumu kvalitāti.

Vai Kultūras ministrija nodrošina pietiekamu kontroli pār deleģēto valsts pārvaldes uzdevumu izpildi?

Kultūras ministrijai ir jāpārbauga deleģēto valsts pārvaldes uzdevumu izpilde, jāizvērtē sasniegtie rezultatīvie rādītāji un jānodrošina kontrole pār piešķirtā valsts budžeta finansējuma izlietojumu⁹³. Ar kapitālsabiedrībām noslēgtie līdzdarbības līgumi paredz kapitālsabiedrību pārskatu sniegšanas un darbības kontroles kārtību.

Kapitālsabiedrības reizi gadā Kultūras ministrijai iesniedz pārskatu par iepriekšējā kalendārajā gadā deleģēto valsts pārvaldes uzdevumu izpildes ietvaros sasniegtajiem rezultatīvajiem rādītājiem (turpmāk – pārskats par rezultatīvajiem rādītājiem)⁹⁴, lai Kultūras ministrija gūtu pārlicību par deleģēto valsts pārvaldes uzdevumu izpildi⁹⁵.

Revīzijā konstatēts, ka pārskata par rezultatīvajiem rādītājiem sagatavošanai netiek piemērota vienota pieeja. Daļa kapitālsabiedrību kā plānoto rezultatīvo rādītāju norāda finansēšanas līgumā gada sākumā noteikto, bet daļa kapitālsabiedrību norāda rezultatīvo rādītāju, kas gada laikā tika precizēts, ja gada laikā Kultūras ministrija bija piešķirusi papildu finansējumu.

Kultūras ministrija revīzijas laikā ir norādījusi⁹⁶:

Kultūras ministrija ir identificējusi problēmu par kapitālsabiedrību atšķirīgo pieeju informācijas atklāšanā atskaitēs un vienojusies ar

kapitālsabiedrībām par vienotu pieeju. Tā kā ministrijas rīcībā ir gan sākotnējie, gan precizētie rezultatīvie rādītāji, to analīze ir nodrošināma.

Revīzijas laikā, iepazīstoties ar 2017.gada pārskatiem par rezultatīvajiem rādītājiem, kurus kapitālsabiedrības Kultūras ministrijai bija iesniegušas 2018.gada sākumā, konstatēts, ka minētā problēma atsevišķu kapitālsabiedrību pārskatos pastāv joprojām, kas liecina par nepietiekamām Kultūras ministrijas darbībām kontroles nodrošināšanai un atsevišķu kapitālsabiedrību formālu pieeju pārskatu sagatavošanai.

Izmantojot kapitālsabiedrību iesniegtos pārskatus par rezultatīvajiem rādītājiem, nav iespējams novērtēt atsevišķi katra deleģētā valsts pārvaldes uzdevuma izpildes rezultātus, jo:

- Kultūras ministrija, kapitālsabiedrībām nosakot sasniedzamos rezultatīvos rādītājus, tos neizdala katram uzdevumam atsevišķi, līdz ar to arī pārskatā par rezultatīvajiem rādītājiem informācija tiek atspoguļota par visu rezultatīvo rādītāju kopumu (plānoto un izpildīto apmēru);
- līdzdarbības līgumos ir noteikts, ka deleģēto valsts pārvaldes uzdevumu īstenošanas izmaksas kapitālsabiedrības sedz no Kultūras ministrijas piešķirtajiem valsts budžeta līdzekļiem un papildus kapitālsabiedrību piesaistītajiem līdzekļiem no citiem finanšu avotiem⁹⁷, līdz ar to kapitālsabiedrības pārskatā par rezultatīvajiem rādītājiem norāda rezultatīvo rādītāju izpildi, kas sasniegts, izmantojot visus kapitālsabiedrībām pieejamos finanšu līdzekļus, gan valsts budžeta dotāciju, gan citus finansējuma avotus, piemēram, pašu ieņēmumus, ziedojumus, Valsts kultūrkapitāla fonda piešķirto finansējumu.

Valsts budžeta finansējums Kultūras ministrijas kapitālsabiedrībām deleģēto valsts pārvaldes uzdevumu veikšanai tiek piešķirts no valsts budžeta apakšprogrammas 19.07.00 "Mākslas un literatūra". Arī gadskārtējā valsts budžeta likuma paskaidrojumos valsts budžeta apakšprogrammai 19.07.00 "Mākslas un literatūra" norādītie raksturojošie rezultatīvie rādītāji ir sasniedzami, izmantojot visus Kultūras ministrijas kapitālsabiedrību pieejamos finanšu resursus, līdz ar to nav precīzi nosakāms valsts un sabiedrības ieguvums no valsts budžeta apakšprogrammas finansējuma, kā arī nevar pilnībā novērtēt budžeta līdzekļu izlietošanas pamatojumu un efektivitāti⁹⁸.

Atbildot uz Valsts kontroles informācijas pieprasījumu par nepieciešamo valsts budžeta finansējumu valsts pārvaldes uzdevumu īstenošanai kapitālsabiedrībām, Kultūras ministrija ir norādījusi⁹⁹, ka ir apzinājusi situāciju, kāds būtu vēlams valsts budžeta dotācijas apmērs deleģēto valsts pārvaldes uzdevumu veikšanai, tomēr detalizētu informāciju revīzijas laikā nevarēja iesniegt.

Turpmāk valsts budžeta izdevumu pārskatīšanas procesā tiks iekļauta nozarēs veikto ieguldījumu efektivitātes analīze atbilstoši Nozarēs veikto

Nav izsekojams valsts un sabiedrības ieguvums no valsts budžeta finansējuma, kas piešķirts valsts dibinātajiem teātriem un koncertorganizācijām

ieguldījumu efektivitātes analīzes metodikai¹⁰⁰. Finanšu ministrija, izstrādājot Ministru kabineta rīkojuma projektu par vidēja termiņa budžeta ietvara un ikgadējā valsts budžeta likumprojekta sagatavošanas grafiku, noteiks politikas jomas, nozares un (vai) apakšnozares, kurām būs jāveic ieguldījumu efektivitātes novērtējums.

Iepazīstoties ar minēto metodiku, konstatēts, ka Kultūras ministrijai nebūs iespējams veikt budžeta apakšprogrammas 19.07.00 "Mākslas un literatūra" ieguldījumu analīzi, jo netiek nodrošināta valsts ieguldīto līdzekļu sasaiste ar rezultatīvajiem rādītājiem.

Revīzijā, vērtējot kapitālsabiedrību atsevišķu rezultatīvo rādītāju izpildi laika periodā no 2014.gada līdz 2016.gadam, novērojama regulāra rādītāju pārpilde. Piemēram, rādītājs – latviešu mūsdienu orginālmūzikas atskaņojumu skaits – 2014.gadā tiek pārsniegts par 140%, 2015.gadā – par 580% un 2016.gadā – par 827% (skatīt 8.pielikumu). Šāda regulāra noteikto rezultatīvo rādītāju pārpilde liecina par:

- piesardzīgu plānoto rezultatīvo rādītāju noteikšanu kapitālsabiedrībām, tādējādi ietekmējot kapitālsabiedrību kopējo darbības vērtējumu, t.i., darbība tiks vērtēta "ļoti labi", jo tiek nodrošināta rādītāju pārpilde;
- trūkumiem sasniegto rezultatīvo rādītāju kontrolē. Netiek nodrošināta sasniegto rezultātu salīdzināšana un analīze vairāku gadu periodā, netiek vērtētas rezultatīvo rādītāju izpildes tendences, dinamika.

Kā viens no rezultatīvajiem rādītājiem kapitālsabiedrībām ik gadu tiek noteikts nodrošināt attiecīgu vidējo cenas līmeni biļetēm gadā. Taču, vērtējot šī rādītāja izpildi laika periodā no 2014.gada līdz 2016.gadam, konstatēts, ka tikai divas kapitālsabiedrības ir nodrošinājušas šī rādītāja izpildi, pārējo kapitālsabiedrību biļešu vidējais cenu līmenis gadā pārsniedz Kultūras ministrijas noteikto. Piemēram, Kultūras ministrija ir noteikusi vidējo biļešu cenas līmeni gadā 5,83 *euro*, bet kapitālsabiedrības vidējais biļešu cenu līmenis gadā ir bijis 9,79 *euro* (skatīt 8.pielikumu).

Kultūras ministrija, raksturojot tirgus nepilnību profesionālā teātra un mūzikas jomā, ir norādījusi¹⁰¹: "*Tirgus nepilnība izpaužas ar privāto komersantu vēlmi noteikt pēc iespējas augstākas cenas, kas nav sabiedrības, it sevišķi – vairāku tās mērķgrupu (bērni, jaunieši, pensionāri, daudz bērnu ģimenes) interesēs*". Savukārt laika periodā no 2014.gada līdz 2016.gadam lielākā daļa Kultūras ministrijas kapitālsabiedrību regulāri nenodrošina šī rādītāja izpildi un vidējais biļešu cenu līmenis pārsniedz Kultūras ministrijas noteikto pat 80%.

Jāatzīmē, ka Kultūras ministrija kapitālsabiedrībām nosaka to kopējos sasniedzamos rezultatīvos rādītājus gadā, nevis tikai deleģētajiem valsts pārvaldes uzdevumiem, kā arī Kultūras ministrija kā vienu no sasniedzamajiem rezultatīvajiem rādītājiem kapitālsabiedrībām nosaka pašu ieņēmumu līmeni gadā.

Līdz ar to tādi sasniedzamie rezultātīvie rādītāji kapitālsabiedrībām, kā pašu ieņēmumu līmenis un vidējais biļešu cenu līmenis, nav savstarpēji saskaņoti, jo, no vienas puses, kapitālsabiedrībām ir jātiecas uz zināmu pašu ieņēmumu līmeni no biļešu pārdošanas, bet, no otras puses, jānodrošina Kultūras ministrijas noteiktais vidējās cenas līmenis.

Kā viens no kapitālsabiedrību rezultātīvajiem rādītājiem ir noteikts labdarības mērķiem izplatīto brīvbiļešu procentuālais apmērs gadā no kopējā biļešu skaita¹⁰². Kā arī Kultūras ministrija kapitālsabiedrībām līdzdarības līgumos iekļauj nosacījumu, ka reprezentācijas nolūkos ielūgumus kapitālsabiedrības drīkst izsniegt ne vairāk kā 6% no kopējā biļešu skaita gadā¹⁰³.

Izvērtējot datus par kapitālsabiedrību izsniegtajām brīvbiļetēm reprezentācijas nolūkos un labdarībai 2016.gadā, konstatēts, ka reprezentācijas vajadzībām brīvbiļetes tiek izsniegtas lielākā apjomā nekā labdarībai (skatīt 2.tabulu). Vidējais rādītājs reprezentācijas vajadzībām ir 4%, labdarībai – 1%.

2.tabula

Kultūras ministrijas kapitālsabiedrību brīvbiļešu labdarības mērķiem un reprezentācijai plānotais un izsniegtais apmērs no kopējā biļešu skaita 2016.gadā, %

Kapitālsabiedrības	Brīvbiļešu labdarībai, % no kopējā biļešu skaita		Brīvbiļešu reprezentācijai, % no kopējā biļešu skaita	
	plāns	izpilde	plāns	izpilde
Latvijas Nacionālais simfoniskais orķestris	0.20	0.40	6.00	6.00
Liepājas simfoniskais orķestris	0.20	0.25	6.00	12.08
Valsts Akadēmiskais koris "Latvija"	0.20	0.20	6.00	1.20
Latvijas Koncerti	0.20	0.42	6.00	3.57
Kremerata Baltica	0.20	0.20	6.00	0.00
Latvijas Nacionālā opera un balets	0.10	1.09	6.00	0.25
Rīgas cirks	4.50	0.00	6.00	0.00
Jaunais Rīgas teātris	0.25	0.29	6.00	nav datu
Daiļteātris	2.50	2.00	6.00	5.90
Latvijas Nacionālais teātris	0.50	0.50	6.00	4.10
Daugavpils teātris	0.20	0.30	6.00	2.95
Valmieras Drāmas teātris	0.20	0.20	6.00	3.50
Latvijas Leļļu teātris	3.00	4.87	6.00	4.87
Mihaila Čehova Rīgas Krievu teātris	0.20	0.54	6.00	1.71
Vidējais rādītājs:	0.89	0.80	6.00	3.55

Nav skaidra Kultūras ministrijas pieeja, nosakot šos rādītājus kapitālsabiedrībām, proti, kāpēc reprezentācijas vajadzībām piešķiramas vairāk brīvbiļetes nekā labdarībai.

Vērtējot Kultūras ministrijas kapitālsabiedrībām noteiktos sasniedzamos rezultātīvos rādītājus un analizējot to izpildi, secināms, ka Kultūras ministrijas pieeja kapitālsabiedrībām sasniedzamo rezultātīvo rādītāju noteikšanai, to izpildes analīzei un kontrolei liecina par formālu procesa

izpildi, tā nenodrošina deleģēto valsts pārvaldes uzdevumu izpildes novērtēšanu pēc būtības.

Kapitālsabiedrības reizi ceturksnī Kultūras ministrijai iesniedz pārskatu par pārvaldes uzdevumu īstenošanai piešķirtā finansējuma izlietojumu¹⁰⁴ (turpmāk – pārskats par finansējuma izlietojumu).

Kultūras ministrija revīzijas laikā ir norādījusi pārskata par finansējuma izlietojumu izmantošanas mērķi¹⁰⁵:

Atskaitē sniegtā informācija tiek izmantota, lai sekotu līdzi kapitālsabiedrības izdevumiem, to dinamikai, administratīvo izdevumu apmēram (vai netiek pārsniegts noteiktais procentuālais apmērs no kopējiem izdevumiem), kā arī lai secinātu, vai kapitālsabiedrības rīcībā ir pietiekami finanšu resursi, kas nepieciešams turpmāko lēmumu pieņemšanai.

Taču, izmantojot kapitālsabiedrību iesniegto pārskatu par finansējuma izlietojumu, Kultūras ministrija nevar nodrošināt no valsts budžeta piešķirtā finansējuma izlietojuma kontroli, jo pārskatā ir norādīti kapitālsabiedrību kopējie izdevumi, no valsts budžeta dotācijas deleģēto valsts pārvaldes uzdevumu īstenošanai segtos izdevumus atsevišķi neizdalot.

Iepazīstoties ar Kultūras ministrijas kapitālsabiedrību grāmatvedības uzskaites datiem¹⁰⁶, konstatēts, ka astoņām no 14 kapitālsabiedrībām grāmatvedības uzskaites datus nav iespējams izsekot valsts budžeta dotācijas izlietojumam, jo grāmatvedības uzskaites datus netiek nodrošināta izdevumu uzskaitē pa ieņēmumu veidiem.

Pārskata par finansējuma izlietojumu formā netiek norādīts, pēc kāda uzskaites principa tā ir jāaizpilda – uzkrāšanas princips vai naudas plūsmas princips –, kā arī netiek norādīts, kādi konkrēti izdevumi katrā no pārskata izdevumu pozīcijām ir jāuzrāda. Līdz ar to kapitālsabiedrības pārskatu par finansējuma izlietojumu aizpilda pēc saviem ieskatiem, tādējādi nepiemērojot vienotu pieeju izdevumu atspoguļošanā.

Piemēram, salīdzinot kapitālsabiedrību iesniegtos pārskatus par finansējuma izlietojumu 2016.gadā, konstatēts, ka izdevumus par dažādu veidu apdrošināšanu divas kapitālsabiedrības norāda atskaites sadaļā “Citi izdevumi”, savukārt viena kapitālsabiedrība izdevumus par apdrošināšanu norāda sadaļās “Koncertu sagatavošanas un norises izdevumi”, “Mūzikas kolektīva izdevumi”, “Ēku uzturēšanas izdevumi”, “Mārketinga un pārdošanas izdevumi” un “Administrācijas izdevumi”. Pārējās 11 kapitālsabiedrības izdevumus par apdrošināšanu nav izdalījušas atsevišķi, līdz ar to nav identificējams, kurā pārskata sadaļā tie ir iekļauti.

Kultūras ministrija sniedza informāciju¹⁰⁷:

Nav izstrādāts atsevišķs tiesību akts, kas nosaka, kā būtu sagatavojams pārskats par finansējuma izlietojumu, jo pārskata formā jau ir norādīts, pēc kāda principa tas sagatavojams.

Lieki iztērēti resursi:
Kultūras ministrija pieprasa atskaišu sagatavošanu, kas nav izmantojamas valsts budžeta līdzekļu izlietojuma kontrolei

Atbilstoši līdzdarbības līgumiem¹⁰⁸ laika periodam no 2015.gada līdz 2017.gadam kapitālsabiedrības ne vairāk kā 15% no valsts pārvaldes uzdevumu īstenošanai piešķirtā finansējuma drīkstēja izlietot administratīvo izdevumu segšanai. Laika periodam no 2018.gada līdz 2020.gadam Kultūras ministrija pieļaujamo no valsts budžeta dotācijas segto administratīvo izmaksu apmēru ir palielinājusi līdz 20%¹⁰⁹.

Taču faktiski kontrole pār šī līguma nosacījumu nav nodrošināma, jo Kultūras ministrijas rīcībā nav informācijas par kapitālsabiedrību administratīvajiem izdevumiem, kas segti no valsts budžeta dotācijas.

Vēršam uzmanību, ka 2016.gadā kapitālsabiedrību administratīvie izdevumi no kopējiem izdevumiem veidoja vidēji 8%, līdz ar to nav skaidrs pamatojums, kādēļ administratīvo izdevumu pieļaujamais līmenis, kas segti no valsts budžeta dotācijas, tiek noteikts tik augsts – 20%.

Kultūras ministrijas skaidrojums par administratīvo izdevumu kontroles nodrošināšanu¹¹⁰:

No pārskata par finansējuma izlietojumu tiek izmantots rādītājs “2.6. Administratīvie izdevumi”. Norādām, ka izdevumi, kas segti no valsts budžeta dotācijas, atsevišķi netiek izdalīti nevienā no pozīcijām, jo tā kā valsts budžeta dotācija nesedz visus izdevumus, kas nepieciešami, lai segtu valsts deleģētos uzdevumus, tad arī pašu gūtie ieņēmumi tiek izlietoti, lai sasniegtu noteiktos valsts deleģētos uzdevumus.”

Tātad Kultūras ministrija ne tikai nav nodrošinājusi kontroli pār līdzdarbības līgumu nosacījuma saistībā ar administratīvo izdevumu kontroli, bet arī palielinājusi pieļaujamo no valsts budžeta dotācijas segto administratīvo izmaksu apmēru, kaut arī tās rīcībā nav informācijas par faktisko izdevumu apmēru administratīvajiem izdevumiem.

Kultūras ministrijai nav iespējams nodrošināt kontroli pār valsts budžeta finansējuma izlietojumu, jo Kultūras ministrija konkrēti nenosaka, kas par piešķirto valsts budžeta dotāciju kapitālsabiedrībām būtu jāsasniedz.

Tā rezultātā nelietderīgi tiek izmantoti kapitālsabiedrību resursi, lai Kultūras ministrijai iesniegtu atskaišu formas, kas pēc būtības nav izmantojamas deleģēto valsts pārvaldes uzdevumu izpildes un valsts budžeta līdzekļu izlietošanas kontroles nodrošināšanai.

Jānorāda, ka reizi ceturksnī kapitālsabiedrības atbilstoši normatīvajam aktam¹¹¹ sniedz Valsts kases sistēmā Pārskatu par avansa maksājumiem, nākamo periodu izdevumiem, prasībām un saistībām un Pārskatu par kapitālsabiedrības aizņēmumiem, kuri arī Kultūras ministrijai ir izmantojami, lai sekotu līdzi kapitālsabiedrību finanšu resursiem.

Vai valsts budžeta finansējuma aprēķināšana valsts dibinātajiem teātriem un koncertorganizācijām ir skaidra un pamatota?

Atbilstoši likumam¹¹² Kultūras ministrija piešķir valsts budžeta dotāciju Kultūras ministrijas kapitālsabiedrībām valsts deleģētu kultūras funkciju veikšanai gadskārtējā valsts budžeta likumā noteiktajā apmērā.

Laika periodā no 2014.gada līdz 2017.gadam Kultūras ministrijas kapitālsabiedrības no valsts budžeta apakšprogrammas 19.07.00 “Mākslas un literatūra” ir saņēmušas 92 373 860 euro deleģēto valsts pārvaldes uzdevumu veikšanai (skatīt 3.tabulu).

3.tabula

Kultūras ministrijas kapitālsabiedrībām no valsts budžeta apakšprogrammas 19.07.00 “Mākslas un literatūra” piešķirtais finansējums valsts pārvaldes uzdevumu īstenošanai laika periodā no 2014.gada līdz 2017.gadam, euro¹¹³

Kapitālsabiedrības	2014	2015	2016	2017
Latvijas Nacionālā opera un balets	7 583 221	7 154 417	7 619 483	7 961 489
Latvijas Koncerti	2 015 275	1 907 071	2 542 629	2 554 714
Latvijas Nacionālais simfoniskais orķestris	1 610 370	1 850 694	1 889 802	1 981 562
Latvijas Nacionālais teātris	1 519 431	1 878 919	1 926 449	1 917 500
Dailes teātris	1 550 730	1 588 644	1 702 199	1 819 631
Liepājas simfoniskais orķestris	1 351 444	1 419 519	1 454 522	1 571 369
Jaunais Rīgas teātris	979 896	1 059 534	1 203 613	1 545 516
Mihaila Čehova Rīgas Krievu teātris	950 549	1 142 381	1 162 702	1 185 586
Valmieras Drāmas teātris	886 784	979 890	1 007 363	1 093 451
Latvijas Leļļu teātris	766 266	876 882	974 170	1 009 866
Valsts Akadēmiskais koris “Latvija”	837 826	872 023	878 020	953 920
Daugavpils teātris	624 516	710 586	856 314	819 399
Kremerata Baltica	319 270	354 437	354 453	379 460
Rīgas cirks	239 828	307 534	300 000	370 741
Kopā:	21 235 406	22 102 531	23 871 719	25 164 204
		92 373 860		

Valsts budžeta dotācijas aprēķināšanas process ir ietverts Kultūras ministrijas iekšējos noteikumos, nosakot dotācijas aprēķināšanas kārtību valsts dibinātajiem teātriem¹¹⁴ un valsts dibinātajām koncertorganizācijām¹¹⁵ (shematisko attēlojumu skatīt 9. un 10.pielikumā).

VSIA “Latvijas Nacionālā opera un balets” un VSIA “Rīgas cirks” nav izstrādāta valsts budžeta dotācijas aprēķināšanas kārtība, kā arī uz šīm kapitālsabiedrībām netiek attiecināta teātriem un koncertorganizācijām piemērotā valsts budžeta dotācijas aprēķināšanas kārtība. Valsts budžeta dotāciju minētajām kapitālsabiedrībām piešķir, balstoties uz vēsturiskiem datiem – noteiktu bāzes finansējumu –, un, ja nepieciešams, piešķirot papildu finansējumu vienreizējiem pasākumiem.

Latvijas Nacionālajai operai un baletam un Rīgas cirkam valsts budžeta dotācija tiek piešķirta, pamatojoties uz vēsturisko pieredzi

Atbilstoši Kultūras ministrijas sniegtajam skaidrojumam¹¹⁶:

Abām šīm kapitālsabiedrībām valsts budžeta dotācija tiek noteikta, ņemot vērā vēsturisko pieredzi, jo tām Latvijas tirgū nav līdzvērtīgu valsts kapitālsabiedrību, ar ko varētu salīdzināt, veicot dotācijas aprēķinu. Dotācijas lielumu ietekmējuši arī Ministru kabineta lēmumi.

Teātriem un koncertorganizācijām tiek izmantota atšķirīga valsts budžeta dotācijas aprēķināšanas kārtība (shematisko attēlojumu skatīt 9. un 10.pielikumā):

- koncertorganizācijām valsts budžeta dotācija tiek aprēķināta, pamatojoties uz koncertorganizāciju iesniegtajiem datiem – atlīdzības izdevumiem un ar darbības nodrošināšanu saistītajiem telpu nomas izdevumiem, mūzikas instrumentu apkopes izdevumiem. Savukārt teātriem bāzes finansējums jeb nemainīgā daļa 2015., 2016. un 2017.gadam tika noteikta konstanta, pamatojoties uz 2014.gadā katram teātrim piešķirtās dotācijas apmēru, t.i., neizvērtējot nepieciešamā finansējuma apmēru;
- koncertorganizāciju dotācijas aprēķināšanā tiek ņemta vērā rezultatīvo rādītāju izpilde (piemēram, 2016.gadā veido 2% jeb 123 614 euro no kopējās valsts budžeta dotācijas), savukārt kopš 2014.gada teātru dotācijas aprēķināšanas mainīgajā daļā netiek ņemti vērā teātru sasniegtie rezultatīvie rādītāji;
- teātru valsts budžeta dotācijas aprēķināšanas kārtībā tiek ņemts vērā nomināciju skaits ikgadējai teātra balvai “Spēlmaņu nakts” (piemēram, 2016.gadā veido 1% jeb 95 001 euro no kopējās valsts budžeta dotācijas), ko varētu uzskatīt kā kvalitātes kritēriju. Savukārt koncertorganizāciju dotācijas aprēķināšanā kvalitātes kritērijs netiek iekļauts, piemēram, nominācijas apbalvojumam “Lielā mūzikas balva”;
- koncertorganizāciju dotācijas aprēķināšanā tiek iekļauts finansējums speciālajiem projektiem, kas netiek iekļauts teātru dotācijas aprēķināšanā.

Kultūras ministrijas skaidrojums atšķirīgas budžeta dotācijas aprēķināšanas kārtības noteikšanai¹¹⁷:

Līdz 2014.gadam dotācijas aprēķinā teātriem arī bija ietverti ar teātra ēku ekspluatāciju saistītie izdevumi, līdz ar to tie ir bāzes finansējumā arī šobrīd. Attiecībā uz darbinieku atlīdzību arī teātriem tiek piešķirts finansējums atalgojuma palielināšanai dažādām darbinieku grupām. Taču bāzes dotācijas aprēķinā atalgojums ir iekļauts tikai koncertorganizācijām, jo mākslinieciskā personāla skaits mūzikas kolektīvos ir objektīvs rādītājs, savukārt teātros – subjektīvs, respektīvi, mūziķu skaits ir saistīts ar nošu partitūrās noteikto, bet aktieru skaitu nekādi priekšraksti nereglamentē. Savukārt speciālo projektu iekļaušanu koncertorganizāciju valsts budžeta dotācijas aprēķināšanas kārtībā nosaka izveidojusies tradīcija, kas balstīta

Kāpēc Kultūras ministrija valsts finansējumu teātriem un koncertorganizācijām aprēķina pēc atšķirīgiem principiem?

nepieciešamībā sasniegt kultūrpolitiski svarīgus mērķus, piemēram, veicināt kamerģmūzikas žanra attīstību un pieejamību.

Kultūras ministrija kapitālsabiedrībām piešķir valsts budžeta finansējumu arī no valsts budžeta apakšprogrammas 22.02.00 "Kultūras pasākumi, sadarbības līgumi un programmas". Valsts budžeta apakšprogrammas mērķis ir atbalstīt kultūrpolitiski nozīmīgus pasākumus un norises, nodrošināt Latvijas pārstāvniecību un līdzdalību starptautiskās organizācijās un nozīmīgos kultūras un kultūrpolitikas pasākumos.

Revīzijā tika konstatēts, ka divos gadījumos finansējums par kopējo summu 46 320 euro no valsts budžeta apakšprogrammas 22.02.00 "Kultūras pasākumi, sadarbības līgumi un programmas" tika piešķirts pasākumiem, kas neatbilst apakšprogrammas mērķim:

- VSIA "Latvijas Koncerti" 2016.gada decembrī piešķirts finansējums 11 320 euro apmērā instrumentu iegādei¹¹⁸;
- VSIA "Latvijas Nacionālais teātris" 2015.gada decembrī piešķirts finansējums 35 000 euro apmērā, kas paredzēts skatuves elektroniskās sistēmas tehniskajam nodrošinājumam¹¹⁹.

Kultūras ministrijas kapitālsabiedrības saņem arī valsts budžeta finansējumu Valsts kultūrkapitāla fonda organizēto kultūras projektu ietvaros. Izvērtējot divas lielākās Valsts kultūrkapitāla fonda finansētās kultūras nozares "Teātra māksla" un "Mūzikas un dejas māksla", konstatēts, ka daļa no nozares finansējuma tiek piešķirta arī Kultūras ministrijas kapitālsabiedrībām (skatīt 4.tabulu). Piemēram, 2014.gadā Kultūras ministrijas kapitālsabiedrībām no kultūras nozares "Teātra māksla" bija saņēmušās finansējumu par kopējo summu 81 080 euro jeb 29% no visa šai nozarei pieejamā finansējuma, 2015.gadā – 98 485 euro jeb 30% no visa šai nozarei pieejamā finansējuma, bet 2016.gadā – 75 073 euro jeb 22% no visa šai nozarei pieejamā finansējuma.

4.tabula

Kultūras ministrijas kapitālsabiedrībām piešķirtais Valsts kultūrkapitāla fonda finansējums laika periodā no 2014.gada līdz 2017.gadam un tā īpatsvars no kopējā nozares finansējuma

Nozare	2014		2015		2016		2017	
	EUR	%	EUR	%	EUR	%	EUR	%
Teātra māksla	81 080	29	98 485	30	75 073	22	17 400	9
Mūzikas un dejas māksla	125 700	29	144 800	27	118 225	17	96 300	14

Izvērtējot kapitālsabiedrībām Valsts kultūrkapitāla fonda piešķirtā finansējuma mērķus, konstatēts, ka teātri galvenokārt, saņem finansējumu dažādiem izrāžu iestudējumiem, kā arī viesizrāžu organizēšanai, kas atbilstoši noslēgtajiem finansēšanas līgumiem ar Kultūras ministriju ir pasākumi, kas veicami deleģēto valsts pārvaldes uzdevumu īstenošanai.

Līdzīga situācija novērojama arī saistībā ar koncertorganizāciju finansējumu. Koncertorganizācijas galvenokārt saņem finansējumu festivālu rīkošanai, koncertuzvedumiem, CD ierakstiem, koncertiem Rīgā, kā arī Latvijas reģionos, kas pēc būtības jau tiek finansēti no valsts budžeta dotācijas noslēgto finansēšanas līgumu ietvaros.

Teātra nozares stratēģijā¹²⁰, kas tika apstiprināta 2015.gadā, ir norādīts, ka: *“Valsts kultūrkapitāla fonda projektu konkursos šobrīd var pieteikties gan valsts teātri, gan nevalstiskie teātri. Šobrīd ir izveidojusies konfliktsituācija starp valsts un nevalstisko sektoru, jo valsts teātru darbības modelis ir būtiski atšķirīgs. Šāda konkurence ir nevienlīdzīga un apdraud nozares attīstību. Risinājums – skaidri nodalīt Valsts kultūrkapitāla fonda un Kultūras ministrijas finansējuma piešķiršanas kārtības, nodalot valsts un nevalstisko sektoru, kā arī veidot atsevišķu finansējumu nevalstisko teātru darbības nodrošināšanai Valsts kultūrkapitāla fondā ar attiecīgi iezīmētu dinamiskā pieaugošu finansējumu”*.

Savukārt 2017.gadā atbilstoši Latvijas Teātra padomes sanāksmes protokolam¹²¹ tiek atbalstīts priekšlikums saglabāt līdzšinējo kārtību un rosināt arī turpmāk izsludinātajos Valsts kultūrkapitāla fonda projektu konkursos paredzēt iespēju piedalīties gan teātra nozares nevalstiskajām organizācijām, gan valsts un pašvaldību teātriem.

Ieteikumi

Lai nodrošinātu pietiekamu kontroli pār kapitālsabiedrībām deleģēto valsts pārvaldes uzdevumu īstenošanu un nodrošinātu iespēju pārliecināties par valsts un sabiedrības ieguvumu no izlietotajiem valsts budžeta līdzekļiem, kas piešķirti kapitālsabiedrībām deleģēto valsts pārvaldes uzdevumu veikšanai, Kultūras ministrijai:

- pārskatīt kapitālsabiedrībām deleģēto valsts pārvaldes uzdevumu un sasniedzamo rādītāju kopumu, tajā iekļaujot kapitālsabiedrībām sasniedzamo mērķi, veicamos pasākumus, kas ir piemēroti kapitālsabiedrības darbības specifikai un sasaistīti ar kultūrpolitikas prioritātēm un pieejamo valsts budžeta finansējumu;
- nodrošināt izvērtējumu par katra valsts pārvaldes deleģētā uzdevuma izpildi.

Kultūras ministrijai uzlabot datu iegūšanas un apkopošanas procesu par nevalstiskā sektora pārstāvjiem un to pienesumu profesionālās teātra un mūzikas mākslas jomai, lai, plānojot un īstenojot kultūrpolitiku profesionālās teātra un mūzikas mākslas jomā, tiktu ņemti vērā pilnīgi, faktisko situāciju raksturojoši dati.

Lai nodrošinātu skaidru, caurskatāmu un vienlīdzīgu dotācijas aprēķināšanas kārtību Kultūras ministrijas kapitālsabiedrībām, Kultūras ministrijai izstrādāt VSIA “Latvijas Nacionālā opera un balets” un VSIA “Rīgas cirks” valsts budžeta dotācijas aprēķināšanas kārtību un izvērtēt iespēju pilnveidot dotācijas aprēķināšanas kārtību valsts dibinātajiem teātriem un koncertorganizācijām.

3. Kā Kultūras ministrija savās kapitālsabiedrībās nodrošina valsts kā īpašnieka lomu?

Kultūras ministrijas īstenotā kapitālsabiedrību pārvaldība nav raksturojama kā aktīva un atbildīga īpašnieka rīcība, jo pārvaldības procesā netiek ievēroti stratēģiskās vadības pamatprincipi.

Kopš 2015.gada, kad vidēja termiņa darbības stratēģiju izstrādi nosaka Publiskas personas kapitāla daļu un kapitālsabiedrību pārvaldības likums¹²². Taču līdz 2018.gada sākumam vidēja termiņa darbības stratēģijas Kultūras ministrija kā kapitāla daļu turētāja bija apstiprinājusi tikai trijām no 14 kapitālsabiedrībām. Līdz ar to Kultūras ministrijas rīcībā joprojām nav instrumenta, kas nodrošinātu kapitālsabiedrību vadības procesa efektīvu īstenošanu un kapitālsabiedrību vadības darbības novērtēšanu.

Ilgstoši nav rasts risinājums jautājumiem, kas saistīti ar Kultūras ministrijas kapitālsabiedrībām bezatlīdzības lietošanā nodotajiem nekustamajiem īpašumiem, to ilgtermiņa saglabāšanu neveic ne Kultūras ministrija, ne kapitālsabiedrības.

Kultūras ministrijas kapitālsabiedrību pārvaldība netiek īstenota pārskatāmā veidā, jo Kultūras ministrijas veiktie izvērtējumi par kapitālsabiedrību darbību raksturojošiem rādītājiem, kas tiek izmantoti lēmumu pieņemšanai, ir virspusēji un nepamato novērtējumu rezultātā izdarītos secinājumus.

Valstij ir jārīkojas kā informētam un aktīvam īpašniekam, ir jānodrošina, lai valsts kapitālsabiedrību pārvaldība tiktu īstenota pārskatāmā un atbildīgā veidā, tai jābūt profesionālai un efektīvai¹²³.

Valsts pienākumi kapitālsabiedrību pārvaldībā

Kapitāla daļu turētājs ieceļ savu pārstāvi, izveido kontroles un ziņošanas sistēmu, kas ļauj uzraudzīt, novērtēt un revidēt kapitālsabiedrību darbības rezultātus, uzraudzīt mērķu īstenošanu, novērtēt, vai tiek ievēroti korporatīvās pārvaldības principi¹²⁴.

OECD princips “Valsts īpašnieka loma” ievērots daļēji

Nepieciešami uzlabojumi

Kultūras ministrijā kapitāla daļu turētāja pārstāvja pienākumus šobrīd pilda divas amatpersonas¹²⁵, iepriekšējos periodos tās ir bijušas pat četras Kultūras ministrijas amatpersonas¹²⁶.

Lai Kultūras ministrijas kapitāla daļu turētāji varētu pildīt savas funkcijas kapitālsabiedrībās, nepieciešamo ziņu sniegšanai un dokumentu sagatavošanai atbilstoši likuma¹²⁷ prasībām Kultūras ministrija ir iecēlusi atbildīgo darbinieku¹²⁸.

Atbildīgā darbinieka amata mērķis¹²⁹ ir nodrošināt atbalstu kapitāla daļu turētājiem, un tā tiešie darba pienākumi ir saistīti tikai ar Publiskas personas kapitāla daļu un kapitālsabiedrību pārvaldības likumā noteikto prasību īstenošanu.

Kultūras ministrijā kapitālsabiedrību pārvaldību īsteno saskaņā ar iekšējo normatīvo aktu¹³⁰, kas nav aktualizēts pēc 01.01.2015., kad spēkā stājās Publiskas personas kapitāla daļu un kapitālsabiedrību pārvaldības likums. Izvērtējot iekšējā normatīvajā aktā¹³¹ noteikto, konstatēts, ka tajā nav būtisku pretrunu ar Publiskas personas kapitāla daļu un kapitālsabiedrību pārvaldības likumā noteikto.

Tomēr tajā nav noteikti izpildes termiņi un atbildīgie par tādiem jautājumiem kā, piemēram, līdzdalības pārvērtēšana kapitālsabiedrībās, sadarbība ar koordinācijas institūciju, kapitālsabiedrību darbības stratēģiju izstrādāšana un kapitālsabiedrību darbības rezultātu izvērtēšana, informācijas atklātības nodrošināšana.

Atbilstoši likumam¹³² publiskas personas kapitālsabiedrībām vidēja termiņa darbības stratēģijas bija jāizstrādā līdz 30.03.2016.

Stratēģija ir būtisks plānošanas instruments kapitālsabiedrības vadības procesa realizācijā un novērtēšanā. Ja netiek izvirzīti mērķi, definēti sasniedzamie rezultāti, nav iespējams novērtēt, kā ir darbojusies kapitālsabiedrība noteiktā laika periodā.

Valsts kapitālsabiedrību darbības stratēģijās tiek iekļauta arī informācija par peļņas daļu, ko plānots iemaksāt valsts budžetā kā dividendes. Ministru kabinets 22.12.2015. konceptuāli ir atbalstījis, ka kultūras institūcijas – valsts kapitālsabiedrības, kuru kapitāla daļu turētāja ir Kultūras ministrija un kuras veic valsts deleģētas kultūras funkcijas, dividendes no attiecīgo kapitālsabiedrību tīrās peļņas nemaksā un gūto peļņu novirza deleģēto kultūras funkciju un uzdevumu īstenošanai¹³³.

Līdz ar to atbilstoši normatīvajam aktam¹³⁴ Kultūras ministrijai bija jāsniedz Ministru kabinetam pamatots priekšlikums atļaujas saņemšanai noteikt kapitālsabiedrību stratēģijās atšķirīgu prognozējamo dividendēs izmaksājamo peļņas daļu.

Izvērtējot Kultūras ministrijas realizēto kapitālsabiedrību pārvaldības procesu¹³⁵ un kapitālsabiedrību darbības plānošanas dokumentus, konstatēts, ka līdz 01.01.2018. tikai trim Kultūras ministrijas kapitālsabiedrībām Ministru kabinets ir pieņēmis lēmumu par atšķirīgu prognozējamo dividendēs izmaksājamo peļņas daļu un kapitāla daļu turētāja pārstāvis ir apstiprinājis vidējā termiņa darbības stratēģijas. Pārējo kapitālsabiedrību

Tikai trīs no 14 kapitālsabiedrībām līdz 01.01.2018. bija apstiprinātas darbības stratēģijas

darbības stratēģijas ir dažādās izstrādes stadijās (11.pielikumā ir apkopots stratēģiju izstrādes/apstiprināšanas progress uz 01.01.2018.).

Kultūras ministrijas kapitālsabiedrību stratēģiju izstrādāšanas un apstiprināšanas process noris pārāk gausi. Piemēram, 2018.gada sākumā piecu kapitālsabiedrību darbības stratēģijas joprojām tika precizētas pēc Pārresora koordinācijas centra komentāru saņemšanas, divu kapitālsabiedrību darbības stratēģijas vēl tiek precizētas pēc atbildīgā darbinieka priekšlikumiem. Valsts kontrole uzskata, ka tas ir saistīts ar vāju pašu kapitālsabiedrību stratēģiskās vadīšanas procesa izpratni un kapitāla daļu turētāja nepietiekami aktīvu rīcību.

Lai arī likums¹³⁶ līdz 01.01.2016. neparedzēja prasību, ka kapitālsabiedrību darbības stratēģijas būtu jāapstiprina kapitāla daļu turētājam, to iesaka korporatīvās pārvaldības principi, kā arī šādu nosacījumu kopš 2012.gada paredz Ekonomikas ministrijas izstrādātā Valsts kapitāla daļu pārvaldības koncepcija¹³⁷. Laika periodā no 2014.gada līdz 2016.gadam no Kultūras ministrijas 14 kapitālsabiedrībām vidēja termiņa darbības stratēģijas bija izstrādātas trīs kapitālsabiedrībām – VSIA “Valsts Akadēmiskais koris “Latvija””, VSIA “Latvijas Koncerti” un VSIA “Latvijas Nacionālais teātris”. Minētās darbības stratēģijas nav apstiprinājis kapitāla daļu turētājs.

Revīzijā konstatēts, ka atbildīgais darbinieks nodrošina komunikāciju ar kapitālsabiedrībām vidēja termiņa stratēģiju izstrādes jautājumos, tomēr revīzijas laikā netika iegūta informācija, kas apstiprinātu, ka kapitāla daļu turētāja pārstāvji būtu iesaistījušies un iniciējuši vidējā termiņa stratēģiju ātrāku izstrādi.

Savlaicīgi neizstrādājot un neapstiprinot kapitālsabiedrību darbības stratēģijas, kapitāla daļu turētāja pārstāvji ne tikai nav veikuši kapitālsabiedrību 2016.gada darbības rezultātu un finanšu rādītāju izvērtējumu atbilstoši normatīvā akta prasībām¹³⁸, bet arī ignorējuši valsts kapitālsabiedrību labas pārvaldības prakses principu ievērošanu.

Kultūras ministrija vidēja termiņa darbības stratēģiju apstiprināja tikai 17.06.2017. Laika periodā no 2014.gada līdz 2017.gadam Kultūras ministrijā ir izstrādāti ikgadējie darba plāni¹³⁹. Darba plānos tiek norādīti Kultūras ministrijas viena gada ietvaros prioritāri veicamie uzdevumi atbilstoši Valdības rīcības plāniem, pamatnostādnēm, u.c. ministrijai saistošiem dokumentiem, piemēram,

- izstrādāt un noslēgt līdzdarbības līgumus ar valsts dibinātajiem teātriem un koncertorganizācijām, lai nodrošinātu profesionālās mākslas pakalpojumu daudzveidību un pieejamību;
- nodrošināt kapitālsabiedrību pārraudzību;
- nodrošināt teātru, koncertorganizāciju, VSIA “Rīgas cirks” un VSIA “Latvijas Nacionālā opera un balets” darbības monitorēšanu, veicot iepriekšējā gada sasniegto rezultatīvo rādītāju apkopošanu un analīzi;
- nodrošināt teātru, koncertorganizāciju, VSIA “Rīgas cirks” un VSIA “Latvijas Nacionālā opera un balets” monitorēšanu, veicot

katra ceturkšņa sasniegto rezultātīvo rādītāju apkopošanu un analīzi;

- nodrošināt teātru, koncertorganizāciju, VSIA “Rīgas cirks” un VSIA “Latvijas Nacionālā opera un balets” darbības informācijas par valsts pārvaldes uzdevumu veikšanu publicēšanu Kultūras ministrijas mājas lapā saskaņā ar atbilstošajiem normatīvajiem aktiem.

Izvērtējot atbildīgā darbinieka sagatavoto pārskatu par Kultūras ministrijas kapitālsabiedrību 2016.gada darbības rezultātiem un finanšu rādītājiem, kas ir jāsagatavo atbilstoši normatīvajam aktam¹⁴⁰, konstatēts, ka tajā nav norādīti skaidri un saprotami kritēriji un pieņemtie apsvērumi, pēc kādiem tiek veikts vērtējums. Piemēram, VSIA “Mihaila Čehova Rīgas Krievu teātris” finanšu un nefinanšu mērķi ir pārsniegti, tomēr 2016.gadā ir bijuši zaudējumi un ir piešķirts vērtējums “apmierinoši”. Šādi darbības rezultāti 2016.gadā ir bijuši arī VSIA “Liepājas simfoniskais orķestris”, taču tā saņēmusi novērtējumu “labi”. Savukārt VSIA “Kremerata Baltica”, kura nav sasniegusi finanšu rādītājus, ir saņēmusi vērtējumu “ļoti labi”, kas tiek piešķirts gadījumā, ja kapitālsabiedrība pilnībā sasniegusi vai pārsniegusi visus plānotos finanšu un nefinanšu mērķu rezultātos rādītājus (skatīt 5.tabulu).

5.tabula

Kultūras ministrijas vērtējums par kapitālsabiedrību 2016.gada darbības rezultātiem un finanšu rādītājiem¹⁴¹

Kapitālsabiedrības	Finanšu un nefinanšu mērķu izpilde	Peļņa vai zaudējumi	Vērtējums
Mihaila Čehova Rīgas Krievu teātris	finanšu – pārsniegti nefinanšu – pārsniegti	zaudējumi	apmierinoši
Kremerata Baltica	finanšu – nesasniegti nefinanšu – pārsniegti	peļņa	ļoti labi
Liepājas simfoniskais orķestris	finanšu – pārsniegti nefinanšu – pārsniegti	zaudējumi	labi
Rīgas cirks	finanšu – daļēji sasniegti nefinanšu – daļēji sasniegti	peļņa	apmierinoši
Latvijas Nacionālā opera un balets	finanšu – daļēji sasniegti nefinanšu – pārsniegti	peļņa	ļoti labi

Vērtējuma skaidrojums atbilstoši normatīvajam aktam¹⁴²:

ļoti labi – ja kapitālsabiedrība pilnībā sasniegusi vai pārsniegusi visus plānotos finanšu mērķu un nefinanšu mērķu rezultātos rādītājus;

labi – ja kapitālsabiedrība nav sasniegusi atsevišķus plānotos finanšu mērķu un nefinanšu mērķu rezultātos rādītājus, bet novirzes to izpildē nav būtiskas;

apmierinoši – ja kapitālsabiedrība nav sasniegusi atsevišķus plānotos finanšu mērķu un nefinanšu mērķu rezultātos rādītājus un to izpildē konstatētas būtiskas novirzes, bet tas nerada būtiskus riskus kapitālsabiedrības finanšu stabilitātei un ilgtspējīgai attīstībai.

Atbildīgajam darbiniekam¹⁴³ ir arī jāsniedz kapitāla daļu turētāja pārstāvjiem priekšlikumus kapitālsabiedrību pārvaldības uzlabošanai, izvirzīto mērķu efektīvai sasniegšanai un finanšu resursu disciplīnas ievērošanai. Revīzijā Kultūras ministrija neiesniedza informāciju, kas apliecinātu, ka šādi priekšlikumi kapitāla daļu turētājam ir sniegti, ņemot vērā kapitālsabiedrību 2016.gada darbības rezultātu un finanšu rādītāju izvērtējumu.

Atbilstoši Kultūras ministrijas rīkojumam¹⁴⁴ Kultūras ministrijas Iekšējā audita nodaļa 2017.gada martā un aprīlī bija veikusi pārbaudi VSIA “Mihaila Čehova Rīgas Krievu teātris”, kā rezultātā sagatavots ziņojums. Tajā iekļauti secinājumi par finansējuma izlietojuma nosacījumu pārkāpumiem, atalgojuma, prēmiju apmēru un grāmatvedības uzskaites neatbilstībām, kā arī citiem būtiskiem saimnieciskās darbības izdevumu pārkāpumiem. Galvenie secinājumi apkopoti 12.pielikumā.

Neņemot vērā Kultūras ministrijas Iekšējā audita nodaļas veiktās pārbaudes rezultātus VSIA “Mihaila Čehova Rīgas Krievu teātris”, Kultūras ministrijas vērtējums¹⁴⁵ par kapitālsabiedrības darbības rezultātiem ir apmierinošs. Valsts kontroles ieskatā – vērtējot kapitālsabiedrību darbības rezultātus un finanšu rādītājus, ir jāņem vērā visa Kultūras ministrijas rīcībā esošā informācija, kura atklāj kapitālsabiedrības darbības nepilnības.

Revīzijā konstatēts, ka Finanšu ministrija (valsts akciju sabiedrība “Valsts nekustamie īpašumi”) četrām Kultūras ministrijas kapitālsabiedrībām¹⁴⁶ nekustamos īpašumus ir nodevusi bezatlīdzības lietošanā¹⁴⁷. Kapitālsabiedrībām ir jānodrošina tikai nekustamo īpašumu apsaimniekošana un uzturēšana.

Lai arī bezatlīdzībā iegūtie nekustamie īpašumi vēsturiski ir bijuši šo teātru un koncertorganizācijas mājvietas, tomēr revidējamā laika posmā ne kapitālsabiedrības, ne Kultūras ministrija nav veikušas būtiskus kapitālos ieguldījumus trīs nekustamajos īpašumos¹⁴⁸. Programmā “Mantojums – 2018. Kultūras infrastruktūras uzlabošanas programma 2006.–2018.gadam”¹⁴⁹, kas ir plānota kā ilgtermiņa plānošanas dokuments un kas ir sadalīta piecās vidēja termiņa kārtās, lai pilnībā tiktu atjaunoti un attīstīti visi kapitālsabiedrībām valdījumā nodotie nekustamie īpašumi, atjaunojamo nekustamo īpašumu sarakstā ir iekļauti arī tādi objekti kā Dailes teātris, Latvijas Leļļu teātris, Valmieras drāmas teātris un Latvijas Nacionālā opera.

Vienlaikus laika periodā no 2014.gada līdz 2017.gadam Kultūras ministrija ir pieprasījusi finansējumu no valsts budžeta programmas “Līdzekļi neparedzētiem gadījumiem” un valsts budžeta apakšprogrammas “Mākslas un literatūra” tādu izdevumu segšanai, kas saistīti ar nekustamo īpašumu remontu, labiekārtošanu un avārijas situāciju novēršanu.

Kultūras ministrija ir sniegusi viedokli¹⁵⁰:

Visas kapitālsabiedrību vajadzības gada sākumā nav iespējams paredzēt, jo materiāli tehniskā bāze kapitālsabiedrībās ir ar augstu nolietojuma pakāpi, līdz ar to nav izslēdzama ārkārtas situāciju rašanās kalendārā gada laikā, kuras nav paredzamas iepriekš.

Ministrija iespēju robežās veic teātru ēku estētisko uzturēšanu.

Revīzijā konstatēts, ka laika periodā no 2014. līdz 2017.gadam kopumā izdevumiem nekustamo īpašumu remontam un labiekārtošanai ir piešķirti 1,15 milj. euro no kuriem 706 000 euro ir piešķirti no valsts budžeta apakšprogrammas “Mākslas un literatūra” un 445 000 euro no valsts budžeta programmas “Līdzekļi neparedzētiem gadījumiem”, kas neliecina par Kultūras ministrijas un kapitālsabiedrību mērķtiecīgām darbībām nekustamo īpašumu saglabāšanai ilgtermiņā (skatīt 13.pielikumu).

Valsts kontroles ieskatā lielāko daļu no nekustamo īpašumu nepieciešamajiem remonta darbiem ir iespējams identificēt iepriekš, ar nosacījumu, ja tiek veikta sistemātiska un plānveida nekustamo īpašumu apsaimniekošana, tajā skaitā apsekošana.

Valsts nekustamā īpašuma vienotas pārvaldības un apsaimniekošanas koncepcija¹⁵¹ paredz pakāpeniski pāriet uz tirgus nomas maksu par valsts nekustamo īpašumu lietošanu, no iekasētās nomas maksas veidojot finansiālo bāzi valsts nekustamā īpašuma uzturēšanai un atjaunošanai. Bet tā kā Kultūras ministrijas kapitālsabiedrībām nekustamie īpašumi ir nodoti bezatlīdzības lietošanā, tad kapitālos ieguldījumus neveic arī valsts akciju sabiedrība “Valsts nekustamie īpašumi”.

Kultūras ministrijas kapitālsabiedrību juridiskā statusa izvērtējums

*Jāstandartizē un jāvienkāršo tiesiski organizatoriskie procesi, tajā skaitā jāizvērtē uzņēmumu juridiskie statusi*¹⁵².

Ministru kabinets 05.03.2004. atbalstīja Koncepciju par izglītības, kultūras, veselības aprūpes un sociālās aprūpes nozares valsts institūciju (izņemot augstskolas) juridisko statusu¹⁵³ (turpmāk – Koncepcija), kuras mērķis ir noteikt likumiem atbilstošu juridisko statusu kultūras nozares iestādēm. Koncepcijā piedāvā izvērtēt divus juridiskos statusus valsts teātriem un valsts koncertorganizācijām – valsts aģentūra un valsts kapitālsabiedrība.

2013.gadā Pārresoru koordinācijas centrs ir veicis izvērtējumu¹⁵⁴ par valsts kapitālsabiedrību statusu, iespējamo pārvaldītāju, kā arī nepieciešamību saglabāt valsts līdzdalību kapitālsabiedrībās. Izvērtējumā ir iekļauti vispārēji secinājumi un rekomendācijas valsts kapitālsabiedrību un kapitāla daļu pārvaldības uzlabošanai. Viena no rekomendācijām ir turpināt diskusiju par juridiskā statusa maiņu tām kapitālsabiedrībām, kuras saņem no valsts budžeta dotāciju un dotācija pārsvarā gadījumu veido būtisku īpatsvaru no kapitālsabiedrības kopējiem ieņēmumiem, kas attiecināms arī uz Kultūras ministrijas kapitālsabiedrībām. Kā arī diskutējama ir iespēja šādām kapitālsabiedrībām piemērot valsts aģentūras, valsts pārvaldes iestādes, atsavinātas publisko tiesību juridiskās personas vai nodibinājuma statusu.

2017.gadā Kultūras ministrija ir sagatavojusi atkārtotu kapitālsabiedrību juridiskā statusa izvērtējumu¹⁵⁵. Minētajā izvērtējumā ir uzskaitīti argumenti, kādēļ šī uzņēmējdarbības forma tika izvēlēta, ir iekļauta kapitālsabiedrību datu (apmeklējums, dotācija, ieņēmumi u.c.) analīze, norādīti pozitīvie aspekti, kas laika gaitā ir izpildījušies, tādējādi pamatojot juridiskās formas izvēli.

Kultūras ministrijas veiktie izvērtējumi par kapitālsabiedrībām ir virspusēji un nepamato novērtējumu rezultātā izdarītos secinājumus

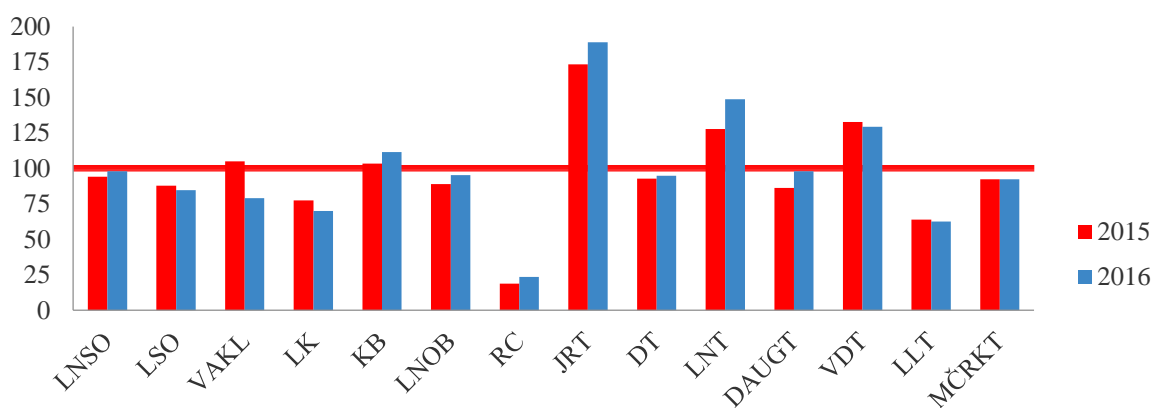
Izvērtējumā secināts¹⁵⁶, ka, ņemot vērā Ministru kabinetā līdz šim pieņemtos lēmumus attiecībā uz Kultūras ministrijas kapitālsabiedrībām¹⁵⁷, pašreizējais juridiskais statuss – valsts sabiedrība ar ierobežotu atbildību – ir vispiemērotākā juridiskā forma, lai efektīvi veiktu tām deleģētos valsts pārvaldes uzdevumus kultūras jomā. Kā arī minot pozitīvo tendenci, ka, investējot līdzekļus valsts kultūrkapitālsabiedrībās, palielinās apmeklētāju skaits, līdz ar to palielinās pašu ieņēmumi.

Jāatzīmē, ka kaimiņvalstīs valsts dibinātajiem teātriem un koncertorganizācijām ir izvēlētas atšķirīgas juridiskās formas. Piemēram, Lietuvā tās ir valsts budžeta iestādes un valsts kapitālsabiedrības, savukārt Igaunijā teātri un koncertorganizācijas darbību veic kā fondi.

Arī Valsts kontrole revīzijā izvērtēja Kultūras ministrijas informatīvajā ziņojumā¹⁵⁸ iekļautos datus par skatītāju apmeklētību, valsts dotāciju un pašu ieņēmumiem kapitālsabiedrībās.

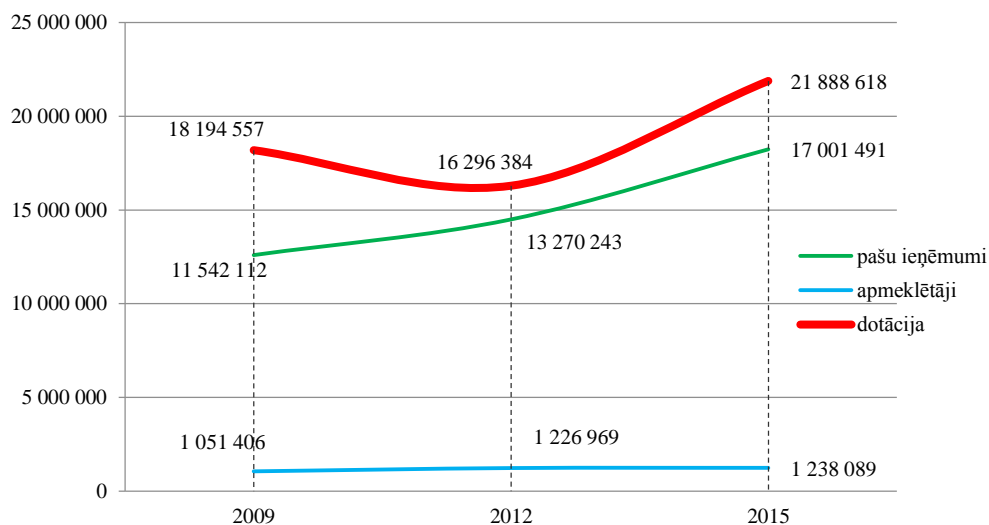
Valsts kontroles ieskatā valsts dotācijas apjoma pieaugumam nav tiešas ietekmes uz pašu ieņēmumu pieaugumu, jo gan Kultūras ministrija, gan pašas kapitālsabiedrības intervijās Valsts kontrolei skaidroja, ka valsts dotācija faktiski sedz kapitālsabiedrību darbinieku atlīdzības izdevumus un citus saimnieciskās darbības izdevumus, kas tiešā veidā neietekmē kapitālsabiedrību apmeklētības un pašu ieņēmumu pieaugumu.

Atbilstoši 12.attēlā apkopotai informācijai par atlīdzības izdevumu un valsts budžeta dotācijas attiecību 2015.gadā un 2016.gadā – trīs kapitālsabiedrībām atlīdzības izdevumi būtiski pārsniedz valsts budžeta dotācijas apmēru, deviņām kapitālsabiedrībām atlīdzības izdevumi veido no 70% līdz 100% no valsts budžeta dotācijas. Savukārt tikai divām kapitālsabiedrībām atlīdzības izdevumu apmērs nepārsniedz 65% no piešķirtā valsts budžeta dotācijas apmēra.

12.attēls. Kapitālsabiedrību atlīdzības izdevumu attiecība pret valsts budžeta dotācijas apmēru 2015.gadā un 2016.gadā, %.

Savukārt skatītāju apmeklētības pieaugums un pašu ieņēmumi ir tiešā veidā saistīti. Jo lielāka apmeklētība, jo lielāki pašu ieņēmumi, kuri veidojas no biļešu tirdzniecības ieņēmumiem. Ņemot vērā Valsts kontroles veikto kopsakarību analīzi – apmeklētāju skaits laika periodā no 2009.gada līdz 2012.gadam ir pieaudzis, bet laika periodā no 2012.gada līdz 2015.gadam pieaugums ir nebūtisks. Tajā pat laikā kapitālsabiedrību pašu ieņēmumi no 2009. līdz 2015.gadam ir pieauguši par 5,5 milj. *euro* (skatīt 13.attēlu).

	2009 – 2012 pieaugums (+) samazinājums (-)	2012 – 2015 pieaugums (+) samazinājums (-)
Valsts budžeta dotācija, EUR	-1 898 173	5 592 234
Skatītāju apmeklējums	175 563	11 120
Pašu ieņēmumi, EUR	1 728 131	3 731 248

13.attēls. Valsts budžeta dotācijas, kapitālsabiedrību pašu ieņēmumu no biļešu pārdošanas un apmeklētāju skaita izmaiņu tendences laika periodā no 2009.gada līdz 2015.gadam.

Valsts kontroles ieskatā – pašu ieņēmumu pieaugums, nepalielinoties apmeklētāju skaitam, skaidrojams ar biļešu cenu paaugstināšanu.

Arī Pārresoru koordinācijas centrs ir sniedzis viedokli¹⁵⁹ par minēto Kultūras ministrijas izvērtējumu un kopumā piekrīt secinājumam, ka atbilstošākā juridiskā forma, lai sniegtu esošo kultūras jomas kapitālsabiedrību pakalpojumus, ir kapitālsabiedrība. Tomēr Pārresoru koordinācijas centrs norāda, ka atsevišķos gadījumos, ja kapitālsabiedrība ir neliela, tās ieņēmumi no saimnieciskās darbības ir nelieli un ieņēmumus galvenokārt veido valsts un cits publiskais finansējums, ieteicams nākotnē apsvērt un izvērtēt iespējas veikt kapitālsabiedrību apvienošanu vai pāriet uz citu juridisko formu.

Revīzijā konstatēts, ka valsts teātrus un koncertorganizācijas pārveidojot par valsts kapitālsabiedrībām, nav vērtēta kapitālsabiedrību izveidošanas lietderība un to optimizācijas iespējas. Jāatzīmē, ka arī 2004.gada Konceptija¹⁶⁰ nerisina jautājumus, kas saistīti ar nozares valsts iestāžu izveidošanas lietderību un efektivitāti, kā arī to optimizāciju.

Divās Kultūras ministrijas kapitālsabiedrībās VSIA “Valsts Akadēmiskais koris “Latvija”” un VSIA “Kremerata Baltica” būtiska ieņēmumu daļa no kopējā finansējuma īpatsvara ir valsts budžeta dotācija.

6.tabula

Kapitālsabiedrību pašu ieņēmumi, valsts un cits publiskais finansējums laika periodā no 2014.gada līdz 2016.gadam¹⁶¹

Kapitālsabiedrības	Gads	Pašu ieņēmumi		Valsts un cits publiskais finansējums	
		EUR	Īpatsvars no kopējiem ieņēmumiem, %	EUR	Īpatsvars no kopējiem ieņēmumiem, %
Valsts Akadēmiskais koris “Latvija”	2014	137 792	13%	930 005	87%
	2015	193 652	13%	1 307 407	87%
	2016	175 655	15%	973 377	85%
Kremerata Baltica	2014	331 834	45%	407 693	55%
	2015	259 455	36%	456 908	64%
	2016	150 007	25%	438 862	75%

VSIA “Latvijas Koncerti” ir Kultūras ministrijas kapitālsabiedrība, kuras darbības pamatvirziens ir mākslinieciskā jaunrade un interpretācija, kā arī dažādu mūzikas žanru koncertdarbības organizēšana, skaņu ierakstu un videoierakstu izdošana un reproducēšana¹⁶², kā arī kapitālsabiedrībā ir izveidotas trīs struktūrvienības “Latvijas Radio koris”, “Valsts kamerorķestris Sinfonietta Rīga” un “Latvijas Radio bigbends”.

VSIA “Valsts Akadēmiskais koris “Latvija”” un VSIA “Kremerata Baltica” (kamerorķestris) pēc mākslinieciskās darbības žanra ir līdzīgas ar VSIA “Latvijas Koncerti” struktūrvienībām, kā arī savu koncertu organizēšanu pamatā veic, sadarbojoties ar producentu grupām. Pašu kapitālsabiedrību organizēti pasākumi veido ļoti mazu īpatsvaru.

Valsts kontroles ieskatā, iekļaujot šīs kapitālsabiedrības VSIA “Latvijas Koncerti” sastāvā kā struktūrvienības, ir iespējams optimizēt vadības un administratīvās daļas atlīdzības izdevumus, piemēram, tādiem amatiem kā grāmatvedis, sekretārs, lietvedis, darba aizsardzības speciālists u.c. Kā arī iespējami ieguvumi būtu, atsakoties no VSIA “Kremerata Baltica” administrācijas telpu nomas, un koncertu organizēšanu varētu veikt VSIA “Latvijas koncerti”, kuras pamatdarbība ir dažādu mūzikas žanru koncertu organizēšana.

Ņemot vērā iepriekšējā punktā norādīto pieņemumu par izmaksu optimizēšanu, pēc Valsts kontroles aplēsēm kopējais finansiālais ietaupījums no VSIA “Kremerata Baltica” un VSIA “Valsts akadēmiskais koris “Latvija”” iekļaušanas VSIA “Latvijas Koncerti” sastāvā būtu aptuveni 97 660 euro gadā.

Kultūras ministrija sniegusi viedokli¹⁶³:

Kultūras ministrija, ņemot vērā katras kapitālsabiedrības darbības specifiku un intensitāti, neuzskata optimizāciju par nepieciešamu.

Kapitāla daļu turētāja lēmumi

Kultūras ministrijas kapitāla daļu turētāja pārstāvji, pamatojoties uz atbildīgā darbinieka sagatavotiem dienesta ziņojumiem¹⁶⁴, 2016.gadā ir pieņēmuši lēmumus par pamatkapitāla palielināšanu deviņās no 14 Kultūras ministrijas kapitālsabiedrībām.

Likumā¹⁶⁵ noteikts, ja sabiedrības zaudējumi pārsniedz pusi no sabiedrības pamatkapitāla vai arī sabiedrībai ir ierobežota maksātspēja, konstatētas vai draud iestāties maksātnespējas pazīmes, valde par to ziņo padomei (ja tāda ir izveidota), atbilstoši likumam¹⁶⁶ sasauc dalībnieku ārkārtas sapulci un sniedz tajā paskaidrojumus.

Revīzijā konstatēts, ka kapitālsabiedrībām, par kurām pieņemts lēmums palielināt pamatkapitālu maksātnespējas pazīmju dēļ, dalībnieku sapulces nav sasauktas kā ārkārtas, tajās piedalās tikai kapitāla daļu turētāja pārstāvji un darba kārtībā izskatāmais jautājums “*Par pamatkapitāla palielināšanu*” izskatīts bez kapitālsabiedrības valdes locekļu paskaidrojumiem un klātbūtnes.

Veicot iesniegto dokumentu izvērtējumu, konstatēts, ka pamatkapitāla apmērs katrai kapitālsabiedrībai palielināts aptuveni tādā apjomā, par kādu konkrētā kapitālsabiedrība ir iepriekš lūgusi Kultūras ministrijai sniegt finansiālu atbalstu pamatlīdzekļu un citu materiāli tehnisko vajadzību nodrošināšanai, izņemot VSIA “Latvijas Nacionālais simfoniskais orķestris”, kurai ieguldījums pamatkapitāla palielināšanai pamatots ar negatīvu pašu kapitālu un pārskata gada zaudējumiem¹⁶⁷ (skatīt 7.tabulu).

7.tabula

Kultūras ministrijas kapitālsabiedrību darbības rādītāji 2015.gadā un 2016.gadā un pamatkapitāla palielināšana, *euro*

Kapitālsabiedrības	P(+)/Z(-) 2015, EUR	P(+)/Z(-) 2016, EUR	Pamatkapitāls, EUR	Pamatkapitāla palielinājums, EUR	Pamatkapitāla izmantošanas nosacījumi
Latvijas Koncerti	11 143	14 127	2 845	40 000	jauna flīģeļa iegāde
Latvijas Nacionālais teātris	6 060	6 614	2 845	50 000	daļējas Lielās zāles skaņas apstrādes modernizēšanas un miksēšanas iekārtas maiņai un digitālās komunikācijas izveidei
Daugavpils teātris	576	123	2 845	30 000	papildu skaņas un gaismas ierīču iegādei
Valmieras drāmas teātris	744	219	2 845	30 000	galdniecības, gaismas un skaņas iekārtu iegādei
Mihaila Čehova Rīgas krievu teātris	-35 526	-98 460	2 845	30 000	datoru un skatuves aprīkojuma iegādei
Latvijas Nacionālā opera un balets	12 578	80 206	96 755	50 000	inteliģento gaismas iekārtu iegādei
Dailes teātris	311	1 977	14 228	40 000	Lielās zāles apskaņošanas pulsts nomainī
Latvijas Leļļu teātris	1 269	2 105	2 845	28 513	Lielās zāles krēslu iegādei
Latvijas Nacionālais simfoniskais orķestris	-65 888	30 498	2 845	50 000	-
Kopā:				348 513 EUR	

Pārējām kapitālsabiedrībām – VSIA “Latvijas Koncerti”, VSIA “Latvijas Nacionālais teātris”, VSIA “Daugavpils teātris”, VSIA “Valmieras drāmas teātris”, VSIA “Mihaila Čehova Rīgas Krievu teātris”, VSIA “Latvijas Nacionālā opera un balets” – ir norādīts, ka, lai izvairītos no situācijas, kad, gadu beidzot ar zaudējumiem, var rasties maksātspējas pazīmes, atbildīgais darbinieks ierosina palielināt pamatkapitālu.

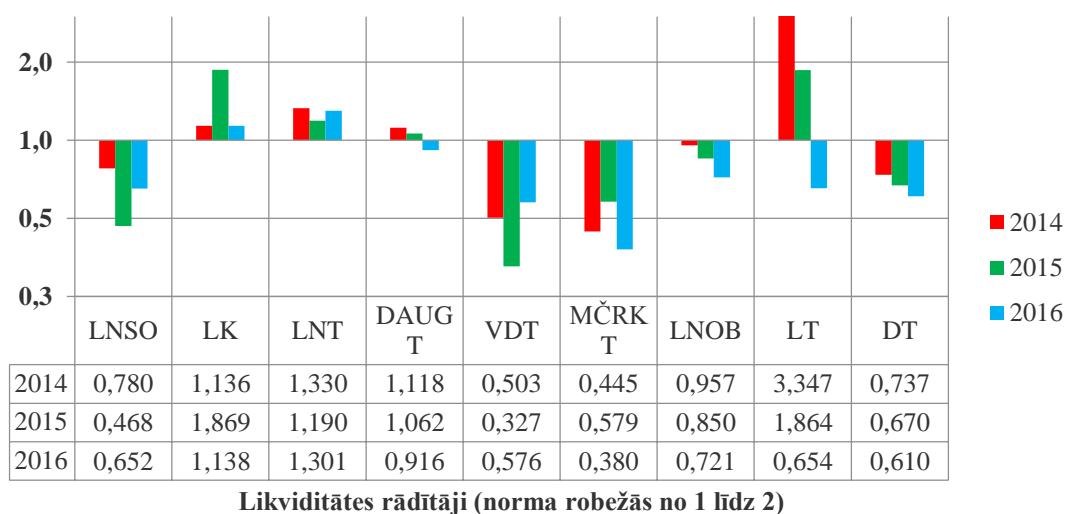
Savukārt VSIA “Latvijas Leļļu teātris” pastāv risks, ka uzņēmumā var rasties maksātspējas pazīmes, ja uzņēmums gadu beidz ar zaudējumiem, kas pārsniedz pusi no kapitālsabiedrības pamatkapitāla un par VSIA “Dailes teātris” norādīts, ka salīdzinājumā ar citām kapitālsabiedrībām esošais pamatkapitāls nav mazs, bet perspektīvā tomēr to būtu nepieciešams palielināt, ņemot vērā kapitālsabiedrības gada apgrozījumu.

Pēc apkopotās informācijas no kapitālsabiedrību gada pārskatiem (skatīt 7.tabulu), 2015.gadu ar zaudējumiem beidza divas kapitālsabiedrības – VSIA “Mihaila Čehova Rīgas Krievu teātris” un VSIA “Latvijas

Nacionālais simfoniskais orķestris”. Pārējās septiņas kapitālsabiedrības gadu noslēgušas ar peļņu.

Atbilstoši Kultūras ministrijas sniegtajai informācijai pamatkapitāla palielināšanas nepieciešamība tika vērtēta, izvērtējot kapitālsabiedrību likviditātes koeficienta rādītāju un finanšu neatkarības koeficientu, kur likviditātes koeficients atspoguļo uzņēmuma spēju segt īstermiņa saistības, izmantojot visus apgrozāmos līdzekļus, savukārt finanšu neatkarības koeficients raksturo kreditoru iespējamo riska līmeni.

Kapitālsabiedrību likviditātes koeficienti 2014., 2015. un 2016.gadā ir apkopoti attēlā 14.attēlā.

14.attēls. Kultūras ministrijas kapitālsabiedrību likviditātes rādītāji 2014., 2015. un 2016.gadā.

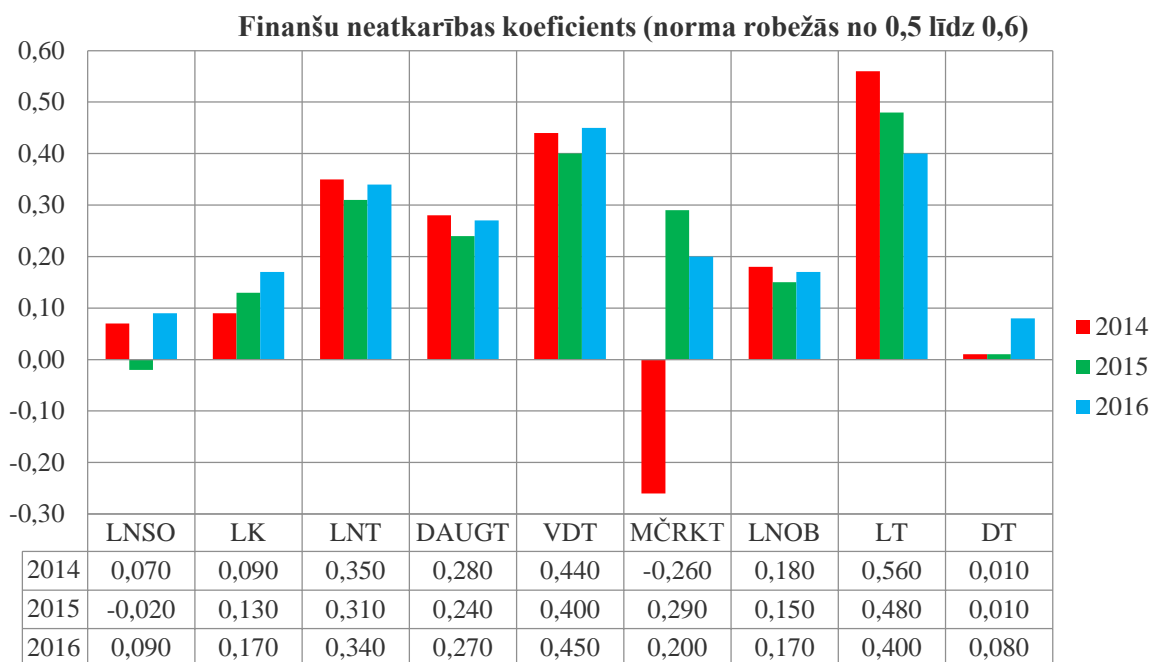
Revīzijā, vērtējot tos pašus rādītājus (likviditātes koeficients un finanšu neatkarības koeficients¹⁶⁸), kurus vērtējusi Kultūras ministrija, tika konstatēts, ka VSIA “Latvijas Koncerti”, VSIA “Latvijas Nacionālais teātris”, VSIA “Daugavpils teātris”, un VSIA “Latvijas Leļļu teātris” likviditātes koeficienti 2014.gadā un 2015.gadā ir bijuši apmierinoši, savukārt pēc pamatkapitāla palielināšanas 2016.gadā likviditātes koeficients ir pasliktinājies sešām kapitālsabiedrībām, bet finanšu neatkarības koeficients pasliktinājies divām kapitālsabiedrībām.

Kultūras ministrija, identificējot riskus par maksātnespējas pazīmju rašanos, pamatojusies tikai uz divu rādītāju – finanšu neatkarības koeficienta un likviditātes koeficienta – aprēķiniem, neveicot plašāku kapitāla struktūras un citu likviditātes koeficientu analīzi, kas norādītu uz maksātnespējas riskiem.

Piemēram, praksē kapitāla struktūras novērtēšanai tiek izmantoti finanšu atkarības koeficienta, finanšu līdzsvara jeb sviras koeficientu analīze. Savukārt likviditātes precīzākai noteikšanai papildus tiek izmantoti starpseguma likviditātes un absolūtās likviditātes rādītāji. Jāpiebilst, ka, analizējot likviditātes rādītājus, ir jāpievērš uzmanība apgrozāmo līdzekļu

sastāvam, kā arī, sniedzot rezultāta ekonomisko interpretāciju, ir jāveic debitoru sastāva analīze.

Faktiski tikai VSIA “Latvijas Nacionālais simfoniskais orķestris”, finanšu neatkarības koeficienta un likviditātes koeficienta rādītāji 2015.gadā bija kritiski un, ieguldot valsts budžeta līdzekļus šīs kapitālsabiedrības pamatkapitālā, 2016.gads tika noslēgts ar peļņu, kā arī ir uzlabojušies kopējie finanšu rādītāji. Savukārt VSIA “Mihaila Čehova Rīga Krievu teātris” finanšu situācija pēc līdzekļu ieguldījuma pamatkapitālā ir pasliktinājusies (skatīt 15.attēlu).

15.attēls. Kultūras ministrijas kapitālsabiedrību finanšu neatkarības koeficients 2014., 2015. un 2016.gadā.

VSIA “Mihaila Čehova Rīga Krievu teātris” vadība sliktos finanšu rezultātus 2016.gadā skaidro¹⁶⁹, norādot, ka tam par pamatu ir (1) Kultūras ministrijas prasības par vidējās mēneša algas līmeņa paaugstināšanu aktieriem un citam personālam un (2) teātra aktieru atalgojums, kas ir atkarīgs no izrāžu intensitātes pieauguma.

Taču jānorāda, ka Kultūras ministrija no 2015.gada¹⁷⁰ piešķir papildu līdzekļus mēnešalgas līmeņa palielināšanai, savukārt Kultūras ministrijas Iekšējā audita ziņojumā¹⁷¹ norādīts, ka teātra vadība 2016.gadā izdevumus atlīdzībai ir palielinājusi par 71 145 euro vairāk, nekā Kultūras ministrijas piešķirtais papildu finansējums šim mērķim. Kā arī jāsecina, ka, palielinoties izrāžu intensitātei, palielinās pašu ieņēmumi no bijušo tirdzniecības un tas varētu uzlabot teātra finanšu rezultātus.

VSIA “Latvijas Nacionālais teātris” 15.12.2017. valdes loceklim beidzās amata pilnvaru termiņš un kapitāla daļu turētāja pārstāvis nolēma likumā¹⁷² noteiktā kārtībā iecelt jaunu pagaidu kapitālsabiedrības valdes locekli, kura pilnvaru termiņš sākas 16.12.2017¹⁷³.

Tajā pašā dienā, 16.12.2017., tika apstiprināta arī jauna kapitālsabiedrības struktūra un izveidots jauns amats – izpilddirektors – un pieņemts darbā par izpilddirektoru atbrīvotais valdes loceklis, saglabājot atalgojuma līmeni tādā pašā apmērā, kāds tas bija, pildot valdes locekļa pienākumus, taču uz izpilddirektora amata vietu netika izsludināts amata konkurss.

Kultūras ministrija konkursu uz valdes locekļa amata vakanci izsludināja tikai 30.01.2018., nosakot kandidātu pieteikšanās termiņu 19.02.2018.¹⁷⁴. Ņemot vērā valsts kapitālsabiedrību labas pārvaldības prakses principus, kapitāla daļu turētāja pārstāvis varēja rīkoties un savlaicīgi nodrošināt valdes locekļa kandidātu atlasī.

Ieteikumi

Kultūras ministrijai izstrādāt jaunu vai aktualizēt esošo iekšējo kārtību, kurā tiktu precīzi noteiktas katras amatpersonas vai struktūrvienības veicamās darbības un termiņi, kādā veicami ar kapitāla daļu pārvaldību saistītie procesi, tajā skaitā vidēja termiņa darbības stratēģiju savlaicīgu izstrādes un apstiprināšanas procesu.

Izvērtēt kapitālsabiedrību VSIA “Kremerata Baltica” un VSIA “Valsts akadēmiskais koris “Latvija”” administratīvo funkciju optimizēšanas iespējas.

4. Vai Kultūras ministrijas kapitālsabiedrību pārvaldībā tiek veicināta atbildīga uzņēmējdarbība?

Kultūras ministrijas īstenotā kapitālsabiedrību pārvaldība neveicina atbildīgas uzņēmējdarbības principu ieviešanu valsts dibinātajos teātros un koncertorganizācijās.

Gan Kultūras ministrijai, gan kapitālsabiedrībām trūkst izpratnes par korporatīvās sociālās atbildības principiem, kā rezultātā sabiedrībai, iesaistītajām pusēm un pašai kapitālsabiedrībai neveidojas priekšstats, kādas vērtības, standartus un uzticības līmeni tā pārstāv un rada.

Valdībai, valsts iestādēm un valsts uzņēmumiem ir jāatzīst un jāievēro ieinteresēto personu tiesības, kas noteiktas tiesību aktos vai savstarpējos nolīgumos. Uzņēmumu valdēm ir jāizstrādā, jāīsteno un jāuzrauga iekšējās kontroles, ētikas un atbildības programmas vai pasākumi, tajā skaitā korupcijas un krāpniecības novēršanu. Uzņēmumiem ir jāatbilst augstiem standartiem atbildīgas uzņēmējdarbības jomā. Valdībai ir publiski jāpaziņo par to, ko tā sagaida šajā jomā un jānosaka mehānismi šo ieceru īstenošanai¹⁷⁵.

2011.gadā Latvijas Darba devēju konfederācija izveidoja Korporatīvās sociālās atbildības (turpmāk – KSA) platformu, kas ir galvenais KSA ekspertu forums. Tās svarīgākais uzdevums ir atvieglot ekspertu pieredzes apmaiņu un veicināt darba devēju konsolidētas KSA nostājas veidošanu, atsaucoties uz KSA memorandu, kā arī sniegt rekomendācijas publiskā sektora organizācijām, izvērtējot uzņēmumu KSA labo praksi. Platforma nodrošina KSA politikas ieviešanu vietējā, reģionālajā, nacionālajā un starptautiskajā līmenī.

Kā viens no valsts kapitālsabiedrību labas pārvaldības prakses principiem ir atbildīgas uzņēmējdarbības veikšana, kas sevī ietver arī KSA principus, kas ir brīvprātīga rīcības filozofija un uzņēmējdarbības vērtību apliecinājums sabiedrībai, veidojot attiecības starp uzņēmējiem, uzņēmumiem un ietekmes auditorijām, kas ietver ilgtspējīgu attīstību un resursu saglabāšanu nākamajām paaudzēm.

KSA principi¹⁷⁶ ietver:

- atbilstošu darba vietu radīšana, investējot pakalpojuma sniegšanas un cilvēku resursu attīstībā;

OECD princips “Atbildīga uzņēmējdarbība” ievērots daļēji

Nepieciešami uzlabojumi

- labas kvalitātes produktu un pakalpojumu piedāvāšana klientiem atbilstoši viņu vajadzībām;
- integrētas un savstarpēji saskaņotas attiecības ar visām ietekmes auditorijām;
- efektīva uzņēmējdarbības veikšana, radot pievienoto ekonomisko vērtību un uzlabojot nacionālo konkurētspēju ietekmes auditoriju un sabiedrības labā;
- sabiedrības prasību un vispārpieņemtās biznesa un indivīda ētikas iestrāde uzņēmējdarbības praksē;
- iesaistīšanās nozares, reģionālajā vai nacionālā līmeņa sociālajā dialogā, kas tiek īstenota ar darbinieku apvienību, darba devēju organizāciju – sociālo partneru – sadarbībā ar valsts un pašvaldību institūcijām;
- pilsoniskas sabiedrības attīstības veicināšana, īstenojot projektus partnerībā ar ietekmes auditorijām;
- korupcijas risku samazināšana un izskaušana, izstrādājot kopīgus uzņēmējdarbības ētikas standartus nozaru līmenī, kā arī to ieviešana praksē.

16.attēls. Korporatīvās sociālās atbildības principi

Lai novērtētu Kultūras ministrijas īstenoto kapitālsabiedrību pārvaldību atbildīgas uzņēmējdarbības jomā, Valsts kontrole aicināja kapitālsabiedrības aizpildīt anketu, norādot, kādas darbības ir veiktas KSA deviņu principu¹⁷⁷ ieviešanā un piemērošanā no 2014.gada. Tāpat anketā tika lūgts norādīt, kā iniciatīva principa ieviešanā tā ir bijusi – Kultūras ministrijas vai kapitālsabiedrības.

Valsts kontroles ieskatā tikai viena no 14 kapitālsabiedrībām sniedz izsmeļošu un pārbaudāmu informāciju par KSA principu piemērošanu un ieviešanu. Pārējās anketās norādītā informācija ir attiecināma daļēji vai nav attiecināma un piemērojama konkrētam KSA principam.

Apkopotie dati par KSA principu ieviešanas iniciatīvu, piemēram, princips “Ētikas principu ieviešana” – 10 kapitālsabiedrības ir norādījušas, ka tā ir bijusi tikai kapitālsabiedrības iniciatīva, trīs kapitālsabiedrības ir norādījušas, ka tā ir bijusi gan Kultūras ministrijas, gan kapitālsabiedrības iniciatīva un viena kapitālsabiedrība norādījusi, ka šādi principi nav izstrādāti.

Apkopojot iegūto informāciju no kapitālsabiedrību iesniegtajām anketām, konstatēts, ka kapitālsabiedrībām ir nepietiekoša izpratne par KSA principiem, to ieviešanu un attiecināšanu uz veiktajām aktivitātēm KSA jomā. Arī kapitāla daļu turētājs nav iesaistījies un nav veicinājis atbildīgas uzņēmējdarbības principu ieviešanu kapitālsabiedrībās.

Kultūras ministrija sniegusi viedokli¹⁷⁸:

Kultūras ministrija darbā ar valsts kapitālsabiedrībām ievēro Labas pārvaldības principus atbilstoši Valsts kapitāldaļu pārvaldības koncepcijā minētajam rīcības modelim, nodrošinot kapitālsabiedrību pārraudzību ciešā sadarbībā ar Pārresoru koordinācijas centru. Kultūras ministrijas pārraudzībā esošās kapitālsabiedrības brīvprātīgi ievēro galvenos korporatīvās sociālās atbildības principus.

Kultūras ministrija veicina Korporatīvās sociālās atbildības principa īstenošanu, deleģējot kapitālsabiedrībām veikt uzdevumus, kas saistīti ar sabiedrības interešu īstenošanu, piemēram, pakalpojumu daudzveidības un pieejamības nodrošināšanu dažādām sabiedrības mērķgrupām.

5. Vai Kultūras ministrija un tās kapitālsabiedrības nodrošina informācijas atklātību un caurskatāmību?

Ne Kultūras ministrija, ne Kultūras ministrijas kapitālsabiedrības mājas lapās internetā nenodrošina pilnīgas informācijas publiskošanu atbilstoši valsts kapitālsabiedrību labas pārvaldības prakses principiem un Publiskas personas kapitāla daļu un kapitālsabiedrību pārvaldības likumam¹⁷⁹, kā rezultātā sabiedrībai un ieinteresētajām pusēm nav pilnīgas un aktuālas informācijas par valsts kapitālsabiedrības darbības rezultātiem un citiem būtiskiem notikumiem kapitālsabiedrībā.

Valsts kapitālsabiedrībām ir jāievēro strikti pārskatāmības standarti. Kapitālsabiedrībām ir jāatklāj būtiska finanšu informācija, ar finansēm nesaistīta informācija, kas ir būtiska ne tikai valstij, bet arī sabiedrībai, it sevišķi, ja valsts kapitālsabiedrība darbību veic sabiedrības interesēs¹⁸⁰.

Atbilstoši likumam¹⁸¹ Kultūras ministrijai savā mājas lapā internetā ir jānodrošina aktuālā informācija par kapitālsabiedrībām, kurās tā ir kapitāla daļu turētāja. Kultūras ministrijas mājas lapā¹⁸² publicētā informācija apkopota 8.tabulā.

OECD princips
“Informācijas atklāšana,
caurskatāmība” ievērots
daļēji

Nepieciešami uzlabojumi

8.tabula

Informācijas pieejamības nodrošinājums Kultūras ministrijas mājas lapā atbilstoši likumam¹⁸³ uz 09.01.2018.

PUBLISKOJAMĀ INFORMĀCIJA

- Kapitālsabiedrības firma, juridiskā adrese, pamatkapitāla lielums un valsts līdzdalības apmērs.
- Valsts līdzdalības atbilstība likuma¹⁸⁴ nosacījumiem un vispārējais stratēģiskais mērķis.

FAKTISKĀ SITUĀCIJA 09.01.2018.

2016.gadā deviņām no 14 kapitālsabiedrībām tika palielināts pamatkapitāls. Revīzijas laikā ir aktualizēta informācija par kapitālsabiedrību pamatkapitāla lielumu.

Revīzijas laikā tika aktualizēta atsauce uz likuma normu¹⁸⁵ valsts līdzdalības pamatojumam. Bija norādīta likuma norma, kas nav spēkā no 01.01.2016.¹⁸⁶

Norādītie kapitālsabiedrību stratēģiskie darbības mērķi neatbilst Ministru kabinetā apstiprinātiem kapitālsabiedrību stratēģiskajiem mērķiem¹⁸⁷.

Kapitālsabiedrību stratēģiskie darbības mērķi visām kapitālsabiedrībām ir norādīti vienādi: “*Tautas kultūras vajadzību*

	<i>nodrošināšana, tās garīgā līmeņa un pašapziņas celšana, profesionālās mūzikas/teātra/cirka/operas un baleta mākslas daudzveidības un pieejamības nodrošināšana visiem sabiedrības locekļiem, kā arī deleģēto valsts pārvaldes uzdevumu izpilde, ņemot vērā Kultūrpolitikas pamatnostādnes 2014.–2020.gadam “Radošā Latvija” ietvaros noteiktos pasākumus”.</i>
<ul style="list-style-type: none"> ▪ Valsts kapitāla daļu turētāja pārstāvis kapitālsabiedrībā. ▪ Kapitālsabiedrības apstiprināts gada pārskats. ▪ Kapitālsabiedrības izmaksātās dividendes valstij un veiktie maksājumi valsts budžetā. 	<p>Revīzijas laikā ir aktualizēta informācija par visu kapitāla daļu turētāja pārstāvjiem kapitālsabiedrībās.</p> <p>Ir publiskoti kapitālsabiedrību 2016.gada pārskati.</p> <p>Ir nodrošināta aktuālas informācijas pieejamība.</p>

Likums¹⁸⁸ paredz, kāda informācija valsts kapitālsabiedrībām ir publicējama mājas lapā internetā. Apkopojumu par Kultūras ministrijas kapitālsabiedrībām skatīt 9.tabulā.

9.tabula

Kultūras ministrijas kapitālsabiedrību skaits, kuras publisko/nepublisko informāciju mājas lapās internetā¹⁸⁹ atbilstoši likumā¹⁹⁰ noteiktajam

INFORMĀCIJA KAPITĀLSABIEDRĪBU MĀJAS LAPĀS	IR	NAV
<i>pastāvīgi:</i>		
kapitālsabiedrības vispārējie stratēģiskie mērķi	9	5
ziņas par kapitālsabiedrības darbības un komercdarbības veidiem	6	8
<i>ne retāk kā reizi gadā:</i>		
kapitālsabiedrības finanšu mērķu (saskaņā ar apstiprinātu gada pārskatu) un nefinanšu mērķu īstenošanas rezultātus (tai skaitā bilances kopsumma, neto apgrozījums, peļņas vai zaudējumu aprēķins, naudas plūsmas pārskats, dažādi kapitālsabiedrības darbību raksturojošie rezultatīvie rādītāji)	14	0
veiktās iemaksas valsts vai pašvaldības budžetā (tai skaitā dividendes, atskaitījumi, nodokļu maksājumi)	7	7
informāciju par saņemto valsts vai pašvaldības budžeta finansējumu un tā izlietojumu	7	7
atalgojuma politikas principus	8	6

kapitālsabiedrības ziedošanas (dāvināšanas) stratēģiju un ziedošanas (dāvināšanas) kārtību	2	10
kapitālsabiedrības izstrādātos pārskatus		
zvērīnāta revidenta nepārbaudītu starpperiodu pārskatu par trim, sešiem, deviņiem un divpadsmit mēnešiem (divu mēnešu laikā pēc pārskata perioda beigām)	10	4
zvērīnāta revidenta pārbaudītu gada pārskatu (piecu mēnešu laikā pēc pārskata gada beigām)	14	0
pastāvīgi, atbilstoši nepieciešamībai aktualizējot		
informāciju par organizatorisko struktūru	9	5
informāciju par katra saņemtā un veiktā ziedojuma (dāvinājuma) summu un saņēmējiem	10	2
informāciju par iepirkumiem	13	1

Ieteikums

Lai nodrošinātu informācijas atklātības principa ievērošanu, Kultūras ministrijai un kapitālsabiedrībām izveidot kontroles mehānismu, kas paredz aktuālās informācijas savlaicīgu publiskošanu interneta mājas lapās atbilstoši likuma prasībām¹⁹¹.

Kultūras ministrijas viedoklis

Tā kā revīzija tika veikta par laika periodu no 2014.gada līdz 2017.gadam, kad notika aktīvi pārmaiņu procesi valsts kapitālsabiedrību pārvaldības kārtībā – tika pieņemts jauns speciālais likums “Publiskas personas kapitāla daļu un kapitālsabiedrību pārvaldības likums” –, uz šī likuma pamata tika izdoti jauni Ministru kabineta noteikumi un izstrādātas vadlīnijas par dažādu kapitālsabiedrību pārvaldības procesu nodrošināšanu, kā arī 01.07.2016. Latvija oficiāli kļuva par OECD dalībvalsti –, Kultūras ministrija nav pārliecināta, ka, analizējot kapitālsabiedrību, kurās Kultūras ministrija ir kapitāla daļu turētāja, pārvaldības efektivitāti pārmaiņu procesu veikšanas laikā, ir iespējams izdarīt objektīvus un visaptverošus secinājumus.

Šādas revīzijas veikšana ar nelielu laika distanci (piemēram, pirms nākamā izvērtējuma par valsts līdzdalības saglabāšanu saskaņā ar Publiskas personas kapitāla daļu un kapitālsabiedrību pārvaldības likumā noteikto) dotu lielāku priekšstatu par valsts kapitālsabiedrību pārvaldības reformas plusiem un mīnusiem, kā arī labāk būtu redzams sabiedrības ieguvums no paveiktā. Līdz ar to Kultūras ministrija nepiekrīt vairākiem Revīzijas ziņojumā paustajiem konstatējumiem kapitālsabiedrību pārvaldības jomā.

Attiecībā uz valsts līdzdalības izvērtējumu, norādām, ka Kultūras ministrija 2015.gadā normatīvajos aktos noteiktajā kārtībā tika iesniegusi Ministru kabinetam izvērtējumu par valsts līdzdalību kapitālsabiedrībās un priekšlikumus par turpmāko rīcību. Finanšu ministrija, Tieslietu ministrija un Pārresoru koordinācijas centrs Kultūras ministrijas sagatavoto Ministru kabineta rīkojuma projektu “Par valsts līdzdalības saglabāšanu valsts kapitālsabiedrībās, kurās Kultūras ministrija ir valsts kapitāla daļu turētāja” un tā sākotnējās ietekmes ziņojumu (anotāciju) saskaņoja bez iebildumiem, un Ministru kabineta 22.12.2015. sēdē (protokols Nr.68, 80.§) tika pieņemts lēmums saglabāt valsts līdzdalību Kultūras ministrijas pārraudzībā esošajās kapitālsabiedrībās. Tātad 2015.gadā Kultūras ministrijas sniegtais izvērtējums bija atbilstošs spēkā esošajiem normatīvajiem aktiem un deva pietiekamu pamatojumu šāda Ministru kabineta lēmuma pieņemšanai. Nākamā izvērtējumu par valsts līdzdalības saglabāšanu saskaņā ar Publiskas personas kapitāla daļu un kapitālsabiedrību pārvaldības likumā noteikto Kultūras ministrija sagatavos 2020.gadā, pirms tam veicot nepieciešamo tirgus izpēti u.c. darbības, kas norādītas arī Revīzijas ziņojuma sniegtajos ieteikumos. Vienlaikus norādām, ka arī procesā, kad Latvija gatavojās uzņemšanai OECD, Kultūras ministrija atbildēja uz jautājumiem par kapitālsabiedrību darbību un tās pārraudzību un nesaņēma aizrādījumus ne no OECD, ne Pārresoru koordinācijas centra puses.

Tāpat Kultūras ministrija nevar piekrist Valsts kontroles viedoklim par kapitālsabiedrību vispārējiem stratēģiskajiem mērķiem, norādot uz nepieciešamību tos noteikt atbilstoši to darbības specifikai, jo saskaņā ar Publiskas personas kapitāla daļu un kapitālsabiedrību pārvaldības likuma normām tos ir noteicis Ministru kabinets 22.12.2015. sēdes protokollēmumā (protokols Nr.68 80.§) un tie nav pretrunā ar aktuālajiem kultūrpolitikas plānošanas dokumentiem, līdz ar to tie ir iekļauti arī kapitālsabiedrību izstrādātajās vidēja termiņa darbības stratēģijās. Kultūras ministrija 2020.gadā, veicot kārtējo izvērtējumu par valsts līdzdalības saglabāšanu, vienlaikus arī vērtēs nepieciešamību pārskatīt stratēģiskos mērķus nākamajam vidēja termiņa darbības periodam. Norādām, ka kapitālsabiedrību mērķus (gan vispārējos, kuri noteikti Ministru kabineta 22.12.2015. sēdes protokollēmumā (protokols Nr.68 80.§), gan nozaru un katras kapitālsabiedrības stratēģijās norādītos, kuri izriet no vispārējiem mērķiem) nav nepieciešams citēt līdzdarbības līgumos “Par atsevišķu valsts pārvaldes uzdevumu deleģēšanu kultūras jomā”, jo tie ir kapitālsabiedrībām saistoši un katras

kapitālsabiedrības darbības unikalitāte tiek atspoguļota vidēja termiņa darbības stratēģijās, kas izstrādātas, ņemot vērā plānošanas dokumentos noteikto.

Attiecībā uz kapitālsabiedrībām deleģētajiem valsts pārvaldes uzdevumiem Kultūras ministrija norāda, ka, sākot ar 2018.gadu, tie ir precizēti ar kapitālsabiedrībām noslēgtajos līdzdarbības līgumos “Par atsevišķu valsts pārvaldes uzdevumu deleģēšanu kultūras jomā”, un uzskata, ka tie ir skaidri noteikti atbilstoši kultūrpolitikai, turklāt ir noteikti arī novērtējuma kritēriji to izpildes kontrolei, kuri ietver sevī vairākus konkrētus un izvērtējamus pasākumus, kas katra gada finansēšanas līgumā tiek izteikti ar sasniedzamajiem rezultātīvajiem rādītājiem. Par šo uzdevumu izpildi Kultūras ministrija veiks izvērtējumu, izskatot 2018.gada rezultātus.

Attiecībā uz Revīzijas ziņojumā iekļauto ieteikumu izskatīt iespējas optimizēt administratīvās funkcijas divām kapitālsabiedrībām – VSIA “Kremerata Baltica” un VSIA “Valsts Akadēmiskais koris “Latvija”” – Kultūras ministrija norāda, ka šo kolektīvu augstie un regulārie mākslinieciskie starptautiska un vietēja mēroga sasniegumi panākti tieši esošās administrācijas ilggadēja efektīva darba rezultātā. Līdz ar to jebkāda reorganizācija var radīt draudus šo kapitālsabiedrību pamatdarbības kvalitātei.

Neskatoties uz atšķirīgu skatījumu par daudziem Revīzijas ziņojumā skartajiem kapitālsabiedrību pārvaldības jautājumiem, Kultūras ministrija uzskata, ka tikai daļa no Revīzijas ziņojumā sniegtajiem ieteikumiem palīdzēs pilnveidot kapitālsabiedrību pārvaldību, nepalielinot administratīvo procedūru skaitu.

Attiecībā uz ieteikumu ieviešanu, Kultūras ministrija plāno veikt šādas darbības:

- ❖ Lai atbilstoši valsts kapitālsabiedrību labas pārvaldības prakses principiem īstenotu sabiedrības intereses, veicot komercdarbību profesionālās teātra un mūzikas mākslas jomā, Kultūras ministrija veiks izvērtējumu par kultūrvides daudzveidības veicināšanas un pārvaldības, kā arī profesionālās teātra un mūzikas mākslas pakalpojumu tirgus nepilnību. Taču vispārējo stratēģisko mērķu pārskatīšanas, kā arī kapitālsabiedrību administratīvo funkciju optimizēšanas lietderība varētu tikt izvērtēta Publiskas personas kapitāla daļu un kapitālsabiedrību pārvaldības likuma 7.pantā noteiktajā kārtībā, veicot kārtējo līdzdalības izvērtējumu kapitālsabiedrībās.
- ❖ Lai nodrošinātu skaidru, caurskatāmu un vienlīdzīgu dotācijas aprēķināšanas kārtību, Kultūras ministrija izstrādās jaunu iekšējo normatīvo aktu, kurā tiks noteikta valsts budžeta dotācijas aprēķināšanas un piešķiršanas kārtība VSIA “Latvijas Nacionālā opera un balets” un VSIA “Rīgas cirks”, kā arī izvērtēs iespējas pilnveidot dotācijas aprēķināšanas kārtību valsts dibinātajiem teātriem un koncertorganizācijām.
- ❖ Tiks aktualizēta valsts kapitāla daļu un kapitālsabiedrību pārvaldības kārtība, ietverot tajā arī nosacījumus par kapitālsabiedrību vidēja termiņa darbības stratēģiju izstrādes un apstiprināšanas procesa kontroli, kā arī Publiskas personas kapitāla daļu un kapitālsabiedrību pārvaldības likuma prasību izpildes uzraudzību attiecībā uz informācijas publiskošanu kapitālsabiedrību mājas lapās.

Vienlaikus Kultūras ministrija vēlas norādīt, ka Pārresoru koordinācijas centra sagatavotajā Nacionālā attīstības plāna 2020 vidusposma novērtējumā minēts, ka, ņemot vērā izmaiņas Nacionālā attīstības plāna 2020 indikatoru rādītājos, kā arī viedokļu līderu vērtējumu, viens no visatzinīgāk vērtējamajiem Nacionālā attīstības plāna 2020 mērķiem ir kultūras kapitāla resursu ilgtspējīga izmantošana. Ziņojumā, raksturojot kultūras kapitāla ilgtspēju, atzīmēts, ka pēdējo triju gadu laikā vērojamas pozitīvas izmaiņas saistībā ar kultūras pasākumu apmeklējumu, kas neapšaubāmi ir arī Kultūras ministrijas pārraudzībā esošo kapitālsabiedrību mērķtiecīgas darbības rezultāts.

Revīzijas raksturojums, kritēriji un metodes

Revīzijas mērķis

Gūt pārliecību, ka Kultūras ministrijas īstenotajā kapitālsabiedrību pārvaldībā tiek ievērotas tiesību aktu prasības un valsts kapitālsabiedrību pārvaldības labā prakse¹⁹².

Juridiskais pamatojums

Likumības un lietderības revīzija “Vai Kultūras ministrija nodrošina efektīvu kapitālsabiedrību pārvaldību?” ir veikta, pamatojoties uz Valsts kontroles 2017.gada darba plānu un Ceturtā revīzijas departamenta 2017.gada 18.aprīļa revīzijas uzdevumu Nr.2.4.1-10/2017.

Revīziju veica revīzijas grupas vadītāja – vecākā valsts revidente Antra Apsīte, vecākā valsts revidente Zanda Rulle, valsts revidentes Eva Vorona, Līga Bite, Liene Aizpuriete, Olga Kavliša un valsts revidenta palīdzē Anete Braunfelde.

Revidentu un revidējamās vienības atbildība

Valsts kontroles revidenti ir atbildīgi par revīzijas ziņojuma sniegšanu, kas pamatojas uz revīzijas laikā gūtiem atbilstošiem, pietiekamiem un ticamiem revīzijas pierādījumiem.

Kultūras ministrija ir atbildīga par normatīvo aktu ievērošanu un revidentiem sniegtās informācijas patiesumu.

Revīzijas apjoms un ierobežojums

Revīzija ir veikta saskaņā ar Latvijas Republikā atzītiem starptautiskajiem revīzijas standartiem. Revīzija plānota un veikta tā, lai iegūtu pietiekamu pārliecību, ka Kultūras ministrijas īstenotā kapitālsabiedrību pārvaldība atbilst tiesību aktiem¹⁹³ un labajai praksei¹⁹⁴.

Revīzija veikta par laika posmu no 2014.gada 1.janvāra līdz 2017.gada 30.jūnijam, nepieciešamības gadījumā atsevišķus revīzijas jautājumus apskatot ilgākā laika periodā.

Revīzijas apjomā netika iekļautas kapitālsabiedrības sabiedrība ar ierobežotu atbildību “Starptautiskā Rakstnieku un tulkotāju māja” un akciju sabiedrība “Rīgas kinostudija”, kurās Kultūras ministrijai nav tiešas izšķirošas ietekmes.

Revīzijas laikā pārbaudes tika veiktas Kultūras ministrijā, atsevišķu informāciju pieprasot arī no Kultūras ministrijas kapitālsabiedrībām.

Tā kā, noslēdzoties revīzijai, Kultūras ministrijas kapitālsabiedrību darbības stratēģijas laika periodam no 2017.gada līdz 2020.gadam joprojām ir dažādās izstrādes un apstiprināšanas stadijās, revīzijas ietvaros netika vērtēta kapitālsabiedrību darbības stratēģijās iekļautie kapitālsabiedrību stratēģiskie mērķi un darbības stratēģiju sasaiste ar deleģētajiem valsts pārvaldes uzdevumiem un politikas plānošanas dokumentiem.

Vērtēšanas kritēriji

Revīzijas jautājums	Noteiktais kritērijs	Kritērijs ir sasniegts / nav sasniegts?
Vai valsts dalība Kultūras ministrijas kapitālsabiedrībās un Kultūras ministrijas īstenotā pārvaldība atbilst normatīvajiem aktiem¹⁹⁵ un ir efektīva?		
Vai Kultūras ministrija ir veikusi visas nepieciešamās darbības, lai pietiekami skaidri un atbilstoši kultūrpolitikai ¹⁹⁶ pamatotu valsts dalību kapitālsabiedrībās?	<p>Lai konstatētu tirgus nepilnību, ir veikta tirgus analīze profesionālās teātra un mūzikas mākslas jomā, lai noskaidrotu, vai publiskas personas komercdarbība ir piemērotākais līdzeklis problēmas risināšanai, tajā skaitā, vai tiek nodrošināti vienlīdzīgi apstākļi un godīga konkurence.</p> <p>Kultūras ministrija ir noteikusi, kas profesionālās teātra un mūzikas mākslas jomā tiek saprasts ar augstākas kvalitātes standartu.</p> <p>Kultūras ministrijas kapitālsabiedrībām ir noteikti stratēģiskie darbības mērķi atbilstoši valsts kapitālsabiedrību labas pārvaldības prakses principiem¹⁹⁷.</p>	<p>⊗ Kritērijs nav sasniegts – Kultūras ministrija, vērtējot valsts līdzdalības saglabāšanu kapitālsabiedrībās, nav veikusi rūpīgi izsvērtu, visaptverošu profesionālās teātra un mūzikas mākslas jomas izvērtējumu.</p> <p>⊗ Kritērijs nav sasniegts – ne politikas plānošanas dokumentos, ne Kultūras ministrijas iekšējos tiesību aktos nav noteikts vai skaidrots, kas tiek uzskatīts par augstākas kvalitātes standartu.</p> <p>⊗ Kritērijs nav sasniegts – kapitālsabiedrību stratēģiskie mērķi nav noteikti atbilstoši valsts kapitālsabiedrību labas pārvaldības prakses principiem.</p>
Vai Kultūras ministrijas izvērtējums par kapitālsabiedrību juridiskās formas piemērojamību ietver detalizētu faktiskās situācijas analīzi un vai ir vērtēta atsevišķu kapitālsabiedrību apvienošana?	<p>Izveidojot Kultūras ministrijas kapitālsabiedrības, ir vērtēta to izveidošanas lietderība, kā arī to optimizācijas iespējas.</p> <p>Kultūras ministrija, veicot kapitālsabiedrību juridiskās formas izvērtējumu, ir analizējusi faktisko situāciju (izvēlētās juridiskās formas ieguvumus un trūkumus), ir vērtējusi kapitālsabiedrību optimizācijas iespējas.</p> <p>Nav iespējama Kultūras ministrijas atsevišķu kapitālsabiedrību atbalsta funkciju optimizācija.</p>	<p>⊗ Kritērijs nav sasniegts – dibinot Kultūras ministrijas kapitālsabiedrības, nav vērtēta to izveidošanas lietderība, kā arī to optimizācijas iespējas.</p> <p>⊗ Kritērijs nav sasniegts – kapitālsabiedrību juridiskā statusa izvērtējumā iekļautā datu analīze neatbilst izvērtējumā izdarītajiem secinājumiem, nav vērtētas kapitālsabiedrību optimizācijas iespējas.</p> <p>⊗ Kritērijs nav sasniegts – Valsts kontroles ieskatā ir iespējama divu kapitālsabiedrību vadības un administratīvās daļas atļdzības</p>

	<p>Neviena no Kultūras ministrijas kapitālsabiedrībām nenodarbojas ar pasākumu/koncertu organizēšanu, kurai būtu iespējams pievienot tās kapitālsabiedrības, kuru:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ pašu organizētie pasākumi veido nelielu īpatsvaru no kopējas mākslinieciskās darbības, tās sadarbojas ar aģentūrām un producentu grupām; ▪ ieņēmumus galvenokārt veido valsts budžeta dotācija; ▪ pašu ieņēmumi no biļešu pārdošanas veido nelielu īpatsvaru no pašu ieņēmumiem. 	<p>izdevumu optimizācija.</p> <p>⊗ Kritērijs nav sasniegts – viena no Kultūras ministrijas kapitālsabiedrībām nodarbojas ar pasākumu/koncertu organizēšanu, un tai būtu iespējams kā struktūrvienības pievienot optimizējamās kapitālsabiedrības.</p>
<p>Vai Kultūras ministrija, īstenojot kapitālsabiedrību pārvaldību, ievēro tiesību aktu¹⁹⁸ prasības un kapitālsabiedrību pārvaldības labo praksi¹⁹⁹?</p>	<p>Kultūras ministrija kapitālsabiedrību pārvaldības procesos tiek:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ ievērotas normatīvo aktu prasības; ▪ ievēroti Kultūras ministrijas iekšējos normatīvos aktos iekļautie kapitālsabiedrības pārvaldības principi; ▪ ievēroti valsts kapitālsabiedrību labas pārvaldības prakses principi. <p>Kultūras ministrija veic mērķtiecīgas darbības, lai nodrošinātu nekustamo īpašumu, kas kapitālsabiedrībām ir nodoti bezatlīdzības lietošanā, uzturēšanu un saglabāšanu ilgtermiņā.</p>	<p>⊗ Kritērijs ir sasniegts daļēji – kapitālsabiedrību pārvaldības procesos netiek ievērotas normatīvo aktu prasības saistībā ar kapitālsabiedrību darbības stratēģiju izstrādi un informācijas atklātības nodrošināšanu, netiek ievēroti valsts kapitālsabiedrību labas pārvaldības prakses principi.</p> <p>⊗ Kritērijs ir sasniegts daļēji – Kultūras ministrija ir veikusi kapitālieguldījumus divos nekustamo īpašumu objektos, kas kapitālsabiedrībām ir nodoti bezatlīdzības lietošanā. Nekustamie īpašumi ir iekļauti programmā “Mantojums – 2018. Kultūras infrastruktūras uzlabošanas programma 2006.–2018.gadam”.</p>
<p>Vai Kultūras ministrijas deleģētie valsts pārvaldes uzdevumi kapitālsabiedrībām ir skaidri definēti atbilstoši īstenojamajai kultūrpolitikai valstī un uzdevumu izpildi ir iespējams izmērīt ne tikai ar kvantitatīvajiem, bet arī kapitālsabiedrību sniegto pakalpojumu</p>	<p>Valsts pārvaldes deleģētie uzdevumi Kultūras ministrijas kapitālsabiedrībām ir skaidri noteikti un atbilstoši katras kapitālsabiedrības darbības specifikai.</p> <p>Kultūras ministrijas deleģētie valsts pārvaldes uzdevumi un novērtējuma</p>	<p>⊗ Kritērijs nav sasniegts – Kultūras ministrijas deleģētie valsts pārvaldes uzdevumi kapitālsabiedrībām pēc būtības ir vispārīgi un nekonkrēti, jo tie nesatur informāciju, kas no kapitālsabiedrībām tiek sagaidīts trīs gadu laikā, tie nav piemēroti katras kapitālsabiedrības unikalitātei.</p> <p>⊗ Kritērijs nav sasniegts – ne deleģētajos</p>

kvalitāti raksturojošiem rezultātīvajiem rādītājiem?	kritēriji ietver kvalitātes prasības kapitālsabiedrībām.	valsts pārvaldes uzdevumos, ne sasniedzamajos rezultātīvajos rādītājos tā nav iekļāvusi sniegtā pakalpojuma kvalitātes prasības.
	Kultūras ministrija kapitālsabiedrībām ir noteikusi tādus sasniedzamos rezultātīvos rādītājus, ar kuriem būtu iespējams izmērīt kapitālsabiedrību sniegto pakalpojumu kvalitāti.	⊗ Kritērijs nav sasniegts – deleģētajiem valsts pārvaldes uzdevumiem nav noteikti kvalitātes novērtējuma kritēriji.
	Kultūras ministrija nodrošina kontroli pār līdzdarbības līgumos noteikto prasību izpildi.	⊗ Kritērijs nav sasniegts – Kultūras ministrija atbilstoši pieejamajiem valsts budžeta resursiem nav noteikusi konkrētus deleģētos valsts pārvaldes uzdevumus kapitālsabiedrībām, kā arī atskaišu formās netiek izdalīti ne rezultātīvie rādītāji, ne izdevumi, kas saistīti ar deleģēto valsts pārvaldes uzdevumu īstenošanu, līdz ar to Kultūras ministrija nevar nodrošināt pilnvērtīgu deleģēto valsts pārvaldes uzdevumu īstenošanas uzraudzību.
Vai Kultūras ministrija nodrošina skaidru valsts budžeta dotācijas aprēķināšanas un piešķiršanas kārtību Kultūras ministrijas kapitālsabiedrībām, vai tiek nodrošināta pietiekama uzraudzība pār valsts budžeta dotācijas izlietojumu?	Kultūras ministrijā ir izstrādāti un apstiprināti iekšējie tiesību akti, kas paredz līdzvērtīgu valsts budžeta aprēķināšanas, piešķiršanas un izlietojuma uzraudzības kārtību.	⊙ Kritērijs sasniegts daļēji – divām no 14 kapitālsabiedrībām nav izstrādātas valsts budžeta dotācijas aprēķināšanas kārtības, kā arī nav skaidra pamatojuma, kādēļ teātriem un koncertorganizācijām tiek piemērotas atšķirīgas valsts budžeta dotācijas aprēķināšanas kārtības.
	Valsts budžeta dotācija tiek aprēķināta atbilstoši Kultūras ministrijas iekšējiem tiesību aktiem.	⊙ Kritērijs ir sasniegts – valsts budžeta dotācija tiek aprēķināta atbilstoši Kultūras ministrijas apstiprinātajiem tiesību aktiem.
	Kapitālsabiedrībām valsts budžeta dotācijas aprēķinā tiek ņemti vērā kapitālsabiedrības sasniegtie rezultātīvie rādītāji (kvantitatīvie un kvalitatīvie).	⊗ Kritērijs nav sasniegts – divām kapitālsabiedrībām valsts budžeta dotācija tiek piešķirta, pamatojoties uz vēsturiskiem datiem, teātriem, aprēķinot valsts budžeta dotāciju, tiek ņemts vērā kvalitātes rādītājs, savukārt koncertorganizācijām – kvantitatīvie rādītāji.
	Valsts budžeta dotācijas aprēķināšanas un uzraudzības kārtība atspoguļo katra deleģētā valsts pārvaldes uzdevuma	⊗ Kritērijs nav sasniegts – valsts budžeta dotācijas aprēķināšanas kārtība nav saistīta ar deleģētajiem valsts

	izmaksas.	pārvaldes uzdevumiem un neatspoguļo katra uzdevuma izmaksas.
Vai Kultūras ministrijas kapitālsabiedrībām papildus piešķirtais finansējums no valsts budžeta valsts pārvaldes deleģēto uzdevumu veikšanai ir pamatots?	<p>No valsts budžeta apakšprogrammas 22.02.00 "Kultūras pasākumi, sadarbības līgumi un programmas" Kultūras ministrijas kapitālsabiedrībām piešķirtā finansējuma mērķis atbilst apakšprogrammas mērķim.</p> <p>Kultūras ministrijas kapitālsabiedrībām no Valsts kultūrkapitāla fonda piešķirtā finansējuma mērķis nepārklājas ar valsts pārvaldes deleģēto uzdevumu īstenošanas pasākumiem.</p>	<p>⊙ Kritērijs sasniegts daļēji – revīzijā tika konstatēti gadījumi, kad kapitālsabiedrībām piešķirtā finansējuma mērķis neatbilst apakšprogrammas mērķim.</p> <p>⊙ Kritērijs sasniegts daļēji – revīzijā konstatēti gadījumi, kad kapitālsabiedrībām no Valsts Kultūrkapitāla fonda piešķirtā finansējuma mērķis pārklājas ar kapitālsabiedrībām deleģētajiem valsts pārvaldes uzdevumiem.</p>

Revīzijas metodes

Revīzijā izmantotas šādas galvenās metodes:

- analizētas ārējo normatīvo aktu prasības un identificētas obligātās prasības;
- vērtēta OECD²⁰⁰ vadlīnijās noteikto valsts kapitālsabiedrību labas pārvaldības prakses principu ievērošana;
- analizēti Kultūras ministrijas iekšējie normatīvie akti, to atbilstība valsts tiesību aktiem;
- vērtēta Kultūras ministrijas kapitālsabiedrību darbības un finanšu informācija;
- pārbaudīti Kultūras ministrijas un kapitālsabiedrību uzrādītie attaisnojuma dokumenti;
- veiktas intervijas ar Kultūras ministrijas un kapitālsabiedrību atbildīgajām personām.

Revīzijas grupas vadītāja

vecākā valsts revidente

A.Apsīte

Revīzijas grupa:

vecākā valsts revidente

Z.Rulle

valsts revidente

O.Kavliša

valsts revidente

L.Bite

valsts revidente

L.Aizpuriete

valsts revidenta palīdzība

A.Braunfelde

Termini un skaidrojumi

Sāsinājums/ termins	Skaidrojums
DAUGT	Daugavpils teātris
DT	Dailes teātris
JRT	Jaunais Rīgas teātris
KB	Kremerata Baltica
KM	Kultūras ministrija
LK	Latvijas Koncerti
LLT	Latvijas Leļļu teātris
LNO	Latvijas Nacionālā opera un balets
LNSO	Latvijas Nacionālais simfoniskais orķestris
LNT	Latvijas Nacionālais teātris
LR	Latvijas Republika
LSO	Liepājas simfoniskais orķestris
MČRK	Mihaila Čehova Rīgas Krievu teātris
MK	Ministru kabinets
NACE	Eiropas Savienības saimniecisko darbību statistiskā klasifikācija, saskaņā ar kurām iespējams klasificēt institucionālās vienības un tautsaimniecības sektorus
PKC	Pārresoru koordinācijas centrs
RC	Rīgas cirks
VAKL	Valsts Akadēmiskais koris "Latvija"

VDT	Valmieras drāmas teātris
VSIA	Valsts sabiedrība ar ierobežotu atbildību

1.pielikums. Kapitālsabiedrību vērtējums atbilstoši Valsts pārvaldes iekārtas likuma 88.panta pirmajai daļai un stratēģiskais mērķis²⁰¹

KAPITĀLSABIEDRĪBAS	VĒRTĒJUMS ATBILSTOŠI VALSTS PĀRVALDES IEKĀRTAS LIKUMAM	STRATĒĢISKAIS MĒRĶIS
Latvijas Nacionālā opera un balets (operas un baleta žanrs)	Vienīgā institūcija Latvijā, kura regulāri nodrošina operas un baleta mākslas pieejamību Latvijā un atbilstoši kultūrpolitiskajām prioritātēm nodrošina augstāku kvalitātes standartu operas un baleta mākslas jomā.	
Valsts Akadēmiskais koris “Latvija” (kora mūzikas žanrs)	Vienīgais profesionālais kora kolektīvs Latvijā ar specializāciju lielās formas vokāli instrumentālo darbu atskaņošanā, kurš nodrošina dažādu žanru kora mūzikas pieejamību un attīstību, un atbilstoši kultūrpolitiskajām prioritātēm nodrošina augstāku kvalitātes standartu mūzikas mākslas jomā.	Nacionālā kultūras mantojuma saglabāšana, Latvijas nacionālās kultūras nostiprināšana un attīstīšana, aktualizēšana un popularizēšana Latvijā un ārvalstīs, kā arī pasaules kultūras sasniegumu pieejamības nodrošināšana Latvijā.
KREMERATA BALTICA (simfoniskās mūzikas žanrs)	Vienīgais kamerorķestris Latvijā, kurš ar savu repertuārpolitiku nodrošina profesionālās mūzikas mākslas daudzveidību, jaunradi un pieejamību sabiedrībai, regulāri apgūstot starptautisko pieredzi, kā arī atbilstoši kultūrpolitiskajām prioritātēm nodrošina augstāku kvalitātes standartu mūzikas mākslas jomā.	
Latvijas Koncerti	Vienīgā institūcija Latvijā, kura regulāri nodrošina dažādu žanru mūzikas mākslas pieejamību Latvijā un atbilstoši kultūrpolitiskajām prioritātēm nodrošina augstāku kvalitātes standartu mūzikas mākslas jomā.	
Dailes teātris	Viens no diviem lielākajiem dramatiskajiem teātriem Latvijā un ieņem nozīmīgu lomu profesionālās teātra mākslas pieejamībā visiem Latvijas iedzīvotājiem, tādējādi nodrošinot tiem kvalitatīvas dzīves vides pieejamību un atbilstoši kultūrpolitiskajām prioritātēm nodrošina augstāku kvalitātes standartu teātra mākslas jomā.	Veicināt garīgi pilnvērtīgu, ekonomiski aktīvāku sabiedrību, tās kultūrizglītības un atpūtas iespējas, teātra mākslas pieejamību un Latvijas kultūridentitātes saglabāšanu.
Valmieras drāmas teātris	Vienīgais profesionālais teātris Vidzemes reģionā, kurš nodrošina profesionālās teātra mākslas pieejamību dažādām sabiedrības mērķgrupām, veicinot kultūras procesu decentralizāciju Latvijā, un atbilstoši kultūrpolitiskajām prioritātēm nodrošina augstāku kvalitātes standartu teātra mākslas jomā.	
Latvijas Leļļu teātris	Vienīgais profesionālais teātris Latvijā, kura darbība galvenokārt ir vērsta uz profesionālās teātra mākslas pieejamības nodrošināšanu bērnu un jauniešu auditorijai, iestudējot izrādes gan latviešu, gan krievu	

	valodā, tādējādi veicinot jaunās skatītāju paaudzes izglītošanu un audzināšanu, un atbilstoši kultūrpolitiskajām prioritātēm nodrošina augstāku kvalitātes standartu teātra mākslas jomā.	
Daugavpils teātris	Vienīgais profesionālais teātris Latgales reģionā, kurš nodrošina dažādu žanru profesionālās teātra mākslas pieejamību latviešu, krievu un latgaliešu valodā, veicinot sabiedrības integrāciju reģionā un atbilstoši kultūrpolitiskajām prioritātēm nodrošina augstāku kvalitātes standartu teātra mākslas jomā.	
Jaunais Rīgas teātris	Ar savu repertuārpolitiku nodrošina profesionālās teātra mākslas daudzveidību, jaunradi un pieejamību sabiedrībai, regulāri apgūstot starptautisko pieredzi, un atbilstoši kultūrpolitiskajām prioritātēm nodrošina augstāku kvalitātes standartu teātra mākslas jomā.	
Latvijas Nacionālais teātris	Viens no diviem lielākajiem dramatiskajiem teātriem Latvijā un ieņem nozīmīgu lomu profesionālās teātra mākslas pieejamībā visiem Latvijas iedzīvotājiem, ar savu repertuārpolitiku nodrošinot nacionālo vērtību radīšanu un saglabāšanu un veicinot latviešu oriģināldramaturģijas attīstību, un atbilstoši kultūrpolitiskajām prioritātēm nodrošina augstāku kvalitātes standartu teātra mākslas jomā.	Kultūras vērtību radīšana, izplatīšana, saglabāšana un popularizēšana teātra mākslas jomā.
Mihaila Čehova Rīgas Krievu teātris	Vienīgais profesionālais krievu teātris Latvijā, kurš nodrošina teātra mākslas pieejamību galvenokārt krievvalodīgajai auditorijai, vienlaikus nodrošinot izrāžu titrus latviešu valodā un tādā veidā veicinot sabiedrības integrāciju, un atbilstoši kultūrpolitiskajām prioritātēm nodrošina augstāku kvalitātes standartu teātra mākslas jomā.	
Liepājas simfoniskais orķestris	Vienīgais reģionālais profesionālais mūzikas kolektīvs, kurš nodrošina simfoniskās mūzikas pieejamību dažādām sabiedrības mērķgrupām, it īpaši – Kurzemes reģionā, veicinot kultūras procesu decentralizāciju Latvijā un atbilstoši kultūrpolitiskajām prioritātēm nodrošina augstāku kvalitātes standartu mūzikas mākslas jomā.	Sagatavot un darīt pieejamus sabiedrībai kvalitatīvus profesionālās mūzikas koncertus, iestudēt latviešu komponistu darbus, veicināt jaunradi latviešu simfoniskās mūzikas jomā, kā arī popularizēt simfonisko mūziku Latvijā un ārvalstīs.
Latvijas Nacionālais simfoniskais orķestris	Vienīgais simfoniskais orķestris Rīgā, kurš nodrošina simfoniskās mūzikas pieejamību dažādām sabiedrības mērķgrupām, un atbilstoši kultūrpolitiskajām prioritātēm nodrošina augstāku kvalitātes standartu mūzikas mākslas jomā.	
Rīgas cirks	Vienīgā institūcija Latvijā, kura regulāri nodrošina cirka mākslas pieejamību Latvijā un atbilstoši kultūrpolitiskajām prioritātēm nodrošina augstāku kvalitātes standartu cirka mākslas jomā.	Profesionālās mākslas attīstīšana, aktualizēšana un popularizēšana Latvijā un ārvalstīs, kā arī tās pieejamības nodrošināšana visiem sabiedrības locekļiem.

2.pielikums. Pētījumi, kas tiek izmantoti kultūras jomas monitoringam²⁰²

PĒTĪJUMS	PĒTĪJUMA AUTORS	GADS	PĒTĪJUMA MĒRĶIS
“Par radošo industriju potenciālu un attīstības iespējām Latvijā”	Rīgas Ekonomikas augstskola	2005	Kā centrālais uzdevums tika izvirzīts izpētīt četru jomu gadījumus – kultūrtūrisma, dizaina, filmu un teātra. Pētījuma uzdevumos ietilpa izvērtēt politikas dalībniekus, likumdošanas normas, cilvēkresursu kapacitātes, ekonomiskās atdeves un veikt galveno problēmu analīzi, kā arī izstrādāt ieteikumus un rekomendācijas politikas veidotājiem.
“Kultūras pieejamība novados: aptauja un ekspertu intervijas”	Baltijas Sociālo zinātņu institūts	2007	Pētījuma mērķis ir noskaidrot, kāda ir kultūras pieejamība Latvijas reģionos un kādas tendences ir novērojamas kultūras jomā, salīdzinot ar iepriekš veikto pētījumu 2001.gadā.
“Teātra apmeklējuma noteicošie faktori un mērķauditorijas identificēšana”	Baltijas Sociālo zinātņu institūts	2008	Precizēt teātru mērķauditorijas un identificēt apmeklētāju izvēli nosakošos faktorus, lai izstrādātu priekšlikumus valsts kultūrpolitikas stratēģijai teātra nozarē.
“Kultūrvides daudzveidības veicināšana un pārvaldība: nevalstiskās un privātās kultūras iniciatīvas”	Latvijas Universitātes Sociālo un politisko pētījumu institūts	2008	Novērtēt tos reģionālās kultūrpolitikas un vietējās kultūras dzīves pārvaldības mehānismus un instrumentus, kuri var uzlabot reģionālās kultūras dzīves kvalitāti, tādējādi veicinot reģionu un visas Latvijas attīstību.

3.pielikums. Kapitālsabiedrību stratēģiskais mērķis salīdzinājumā ar nozares stratēģijā norādīto darbības mērķi

KAPITĀLSABIEDRĪBAS	STRATĒĢISKAIS MĒRĶIS ²⁰³	NOZARU STRATĒĢIJĀS NORĀDĪTIE DARBĪBAS MĒRĶI UN UZDEVUMI ²⁰⁴
Latvijas Nacionālā opera un balets	Nacionālā kultūras mantojuma saglabāšana, Latvijas nacionālās kultūras nostiprināšana un attīstīšana, aktualizēšana un popularizēšana Latvijā un ārvalstīs, kā arī pasaules kultūras sasniegumu pieejamības nodrošināšana Latvijā.	<ul style="list-style-type: none"> panākt stabilu vidi operas un baleta izaugsmei piecu gadu perspektīvā; mērķtiecīgi izmantot resursus jauniestudējumu radīšanai, izrāžu pieejamības nodrošināšanai, Rīgas Operas festivāla popularizēšanai un kultūrtūrisma veicināšanai.
Valsts Akadēmiskais koris "Latvija"		<ul style="list-style-type: none"> statusa "Viens no pieprasītākajiem koru kolektīviem Eiropā" nostiprināšana; Latvijas kora mākslas reprezentācijas koris, sadarbojoties ar starptautiski atzītiem mūziķiem, sekmējot pozitīvu Latvijas valsts tēla veidošanos; kora dibinātā "Garīgās mūzikas festivāla" īpašās vietas Latvijas mūzikas dzīvē nostiprināšana; jauna repertuāra papildināšana ar novatoriskiem skaņdarbiem dažādos žanros.
KREMERATA BALTICA		<ul style="list-style-type: none"> idejas – "Orķestris kā Baltijas reģiona kultūras vēstnieks" nostiprināšanās; festivāla KREMERATA BALTICA Latvijas mūzikas dzīvē nostiprināšana; jauna repertuāra papildināšana ar novatoriskiem skaņdarbiem dažādos žanros.
Latvijas Koncerti		<ul style="list-style-type: none"> reģionālās koncertdarbības paplašināšana novados un reģionālajās koncertzālēs; izglītības programmu darbība Latvijā, tajā skaitā reģionālo koncertzāļu centros; regulāra ārvalstu mūziķu vieskoncertu norise Latvijā ar mērķi sniegt klausītājiem adekvātu priekšstatu par mūzikas atskaņošanas tradīcijām pasaulē; aktualizēt pastāvīgas koncertu norises vietas Rīgā nepieciešamību; Latvijas mūziķu interešu pārstāvēšana ārvalstīs un eksporta apgrozījuma palielināšana.

Dailes teātris		<ul style="list-style-type: none"> izmantot lielāko skatuvi Latvijā lielās formas izrādēm, kas veiksmīgi iedzīvina teātra moto nospraustās vadlīnijas – skaidrība, vienkāršība, kaislība, kas veido teātra mākslinieciski estētisko manifestu; akcentēt spilgtas mākslinieciskās realitātes jeb formas prioritāti pār reālistiskā teātra izteiksmes līdzekļiem; izkopt teātra aktieru muzikālās un plastiskās prasmes, veidojot kvalitatīvas muzikālās izrādes
Valmieras drāmas teātris	Veicināt garīgi pilnvērtīgu, ekonomiski aktīvāku sabiedrību, tās kultūrizglītības un atpūtas iespējas, teātra mākslas pieejamību un Latvijas kultūrientitātes saglabāšanu.	<ul style="list-style-type: none"> nodrošināt profesionālā teātra klātbūtni Vidzemes reģionā, kļūstot par reģiona kultūras dzīves centru; piedāvāt mākslinieciski augstvērtīgu un kultūrizglītojošu repertuāru; regulāri organizēt Rūdolfa Blaumaņa Teātra mākslas festivālu, pulcējot kopā Blaumaņa darbu iestudējumus, un veicināt izpratni par nacionālās kultūras izcilībām.
Latvijas Leļļu teātris		<ul style="list-style-type: none"> ļaut apgūt pirmās prasmes teātra apmeklēšanā un uzvedībā; iepazīstināt bērnus un viņu vecākus ar leļļu teātra specifiku un daudzveidību mūsdienās; ņemot vērā Latvijas etnisko situāciju, nodrošināt izrādes bērniem gan latviešu, gan krievu valodā
Daugavpils teātris		<ul style="list-style-type: none"> nodrošināt profesionālā teātra klātbūtni Latgales reģionā, kļūstot par reģiona kultūras dzīves centru; piedāvāt mākslinieciski augstvērtīgu un kultūrizglītojošu repertuāru; piedāvāt pilsētas un reģiona etniskajai situācijai atbilstošu teātra repertuāru latviešu, latgaliešu, krievu, arī poļu valodā, pilnveidojot abas – latviešu un krievu – teātra trupas.
Jaunais Rīgas teātris	Kultūras vērtību radīšana, izplatīšana, saglabāšana un popularizēšana teātra mākslas jomā.	<ul style="list-style-type: none"> piedāvāt intelektuālu, atraktīvu un neparastu repertuāru, apliecinot, ka 21.gadsimtā teātra māksla ir būtiska domājošu un intelektuālu cilvēku dzīves daļa; kā galveno kritēriju izvirzīt māksliniecisko savdabību, ētiku un augstu profesionalitāti; apvienot teātra izrāžu spēlēšanu stacionārajās telpās ar regulārām viesizrādēm ārpus Latvijas, sekmējot Latvijas vārda atpazīstamību un Latvijas teātra klātbūtni Eiropas teātra procesos
Latvijas Nacionālais teātris		<ul style="list-style-type: none"> veidot izglītojošu repertuārpolitiku, iepazīstinot auditoriju ar latviešu un pasaules klasiku, piedāvājot gan estētiski tradicionālas, gan novatoriskas interpretācijas; veicināt teātrim raksturīgā reālistiskā spēles stila transformāciju atbilstoši laikmeta estētiskajām prasībām;

		<ul style="list-style-type: none"> veicināt mūsdienu oriģināldramaturģijas attīstību, regulāri iekļaujot repertuārā latviešu dramaturģijas darbus, kā arī pasūtot tos latviešu dramaturģiem speciāli teātra vajadzībām.
Mihaila Čehova Rīgas Krievu teātris		<ul style="list-style-type: none"> nodrošināt pastāvīgu profesionālas teātra mākslas pieejamību lielākajai etniskajai minoritātei Latvijā, turpinot ilggadējās krievu teātra tradīcijas; iepazīstināt Latvijā dzīvojošo krievvalodīgo auditoriju ar latviešu dramaturģijas darbiem; ar bilingvāliem projektiem veicināt nacionālo minoritāšu integrāciju Latvijas sabiedrībā.
Liepājas simfoniskais orķestris	<p>Sagatavot un darīt pieejamus sabiedrībai kvalitatīvus profesionālās mūzikas koncertus, iestudēt latviešu komponistu darbus, veicināt jaunradi latviešu simfoniskās mūzikas jomā, kā arī popularizēt simfonisko mūziku Latvijā un ārvalstīs.</p>	<ul style="list-style-type: none"> turpināt izaugsmi līdz starptautiski nozīmīga zīmola līmenim; saglabāt esošo plašo stilistisko un žanrisko repertuāra spektru, pastiprinot radošu un inovatīvu produktu radīšanu un popularizēšanu pasaules tirgos; saglabāt latviešu simfoniskās mūzikas augstu īpatsvaru kā lokālajā koncertdarbībā, tā starptautiskos ierakstu projektos; aktīvi veicināt latviešu komponistu jaunradi, pasūtot, atskaņojot, popularizējot, ieskaņojot un izplatot globālajā tīrū latviešu komponistu skaņdarbus; izveidot ilgtermiņa izglītības programmas, piesaistot augstas raudzes speciālistus. Paplašināt izglītojošās darbības ģeogrāfiju visā Latvijas teritorijā; nodrošināt regulāru koncertdarbību Liepājā, uzturot un stiprinot saites arī ar koncertorganizācijām un festivāliem visā Latvijā.
Latvijas Nacionālais simfoniskais orķestris		<ul style="list-style-type: none"> Latvijas komponistu simfoniskās, vokāli instrumentālās jaunrades veicināšana; “Lielās ģildes” – orķestra mājvietas rekonstrukcija; simfonisko koncertu bērniem un jauniešiem kā sabiedrības integrācijas jautājuma nodrošināšana; “Orķestra skolas” izveide.
Rīgas cirks	<p>Profesionālās mākslas attīstīšana, aktualizēšana un popularizēšana Latvijā un ārvalstīs, kā arī tās pieejamības nodrošināšana visiem sabiedrības locekļiem.</p>	<p><i>Cirka mākslas jomā atsevišķa nozares stratēģija nav izstrādāta. Rīgas cirka uzdevumi un veicamie pasākumi nav iekļauti nevienā no nozaru stratēģijām un Pamatnostādnēs cirka mākslas žanrs atsevišķi netiek izdalīts</i></p>

4.pielikums. Kultūras ministrijas kapitālsabiedrībām deleģētie valsts pārvaldes uzdevumi²⁰⁵

TEĀTRI, CIRKS, OPERA UN BALETS

2015.–2017.

2018.–2020.

2015.–2017.	2018.–2020.
▪ radīt un darīt pieejamas plašai Latvijas sabiedrībai daudzveidīgas un kvalitatīvas profesionālās teātra/cirka/operas un baleta mākslas izrādes; ▪ iestudēt latviešu mūsdienu dramaturģijas un literatūras/operas un baleta darbus;
<i>Izņemot VSIA "Rīgas cirks";</i> ▪ ar teātra/cirka/operas un baleta mākslas starpniecību veicināt nacionālās identitātes un latviešu valodas kultūras nostiprināšanu; ▪ veicināt jaunradi, radošus eksperimentus un starpnozaru sadarbību; ▪ īstenot izglītojošas un sociālas programmas sabiedrības izglītošanai un integrācijas procesa veicināšanai; ▪ ar teātra/cirka/operas un baleta mākslas starpniecību sekmēt bērnu un jauniešu personības veidošanos; ▪ popularizēt Latvijas teātra/cirka/operas un baleta mākslas sasniegumus ārvalstīs un apgūt starptautisko pieredzi teātra/cirka/operas un baleta mākslas jomā; ▪ vākt, uzkrāt un analizēt kultūras informāciju teātra/cirka/operas un baleta mākslā un nodrošināt tās pieejamību sabiedrībai.	▪ radīt daudzveidīgas un kvalitatīvas profesionālas teātra/cirka/operas un baleta mākslas izrādes, nodrošinot repertuāra plašumu un veicinot jaunradi, kā arī nacionālās identitātes nostiprināšanu.
<i>Uzdevuma daļa "...nacionālās identitātes nostiprināšanu..." neattiecas uz VSIA "Rīgas cirks";</i> ▪ nodrošināt profesionālās teātra/cirka/operas un baleta mākslas popularizēšanu un pieejamību plašai Latvijas sabiedrībai; ▪ ar teātra/cirka/operas un baleta izrāžu starpniecību sekmēt bērnu un jauniešu personības veidošanos; ▪ popularizēt Latvijas teātra/cirka/operas un baleta mākslas sasniegumus ārvalstīs un apgūt starptautisko pieredzi teātra/cirka/operas un baleta mākslas jomā, veicinot izcilību; ▪ nodrošināt kapitālsabiedrības finanšu, tehniskās un tehnoloģiskās darbības efektivitāti un ilgtspēju.

KONCERTORGANIZĀCIJAS

2015.–2017.

- radīt un darīt pieejamus plašai Latvijas sabiedrībai kvalitatīvus profesionālās simfoniskās/kora mūzikas koncertus, veicinot to daudzveidību un izcilību;

VSIA “Latvijas Koncerti” – nodrošināt koncertu organizēšanu;

- iestudēt latviešu komponistu darbus, veicināt jaunradi latviešu simfoniskās/kora mūzikas jomā;
- izmantot profesionālās mūzikas mākslas iespējas nacionālās identitātes un kultūras stiprināšanai;
- veicināt jaunradi, radošus eksperimentus un starpnozaru sadarbību;
- īstenot izglītojošas un sociālas programmas sabiedrības izglītošanai un integrācijas procesu veicināšanai;
- ar mūzikas mākslas starpniecību sekmēt bērnu un jauniešu personības veidošanos;

Izņemot VSIA “Valsts Akadēmiskais koris “Latvija””, VSIA “Kremerata Baltica”;

- popularizēt Latvijas simfoniskās/kora mūzikas mākslas sasniegumus ārvalstīs un apgūt starptautisko pieredzi mūzikas mākslas jomā;
- vākt, uzkrāt un analizēt kultūras informāciju mūzikas mākslā un nodrošināt tās pieejamību sabiedrībai.

Tā kā VSIA “Latvijas Koncerti” nodarbojas ar koncertu organizēšanu un tai ir izveidotas atsevišķas struktūrvienības, VSIA “Latvijas Koncerti” papildus ir deleģēti šādi uzdevumi:

- nodrošināt valsts finansētā kamerorķestra “Sinfonietta Rīga”, kora “Latvijas Radio koris”, valsts daļēji finansētā bigbenda “Latvijas Radio bigbends” darbību;
- nodrošināt profesionālās mūzikas festivālu rīkošanu;
- nodrošināt citu profesionālo mūzikas kolektīvu un atskaņotājmākslinieku iesaisti valsts koncertdzīves īstenošanā;
- nodrošināt ārvalstu mākslinieku un kolektīvu koncertu rīkošanu Latvijā;
- organizēt un nodrošināt Lielās mūzikas balvas ceremonijas un žūrijas darba norisi.

2018.–2020.

- radīt daudzveidīgas un kvalitatīvas koncertprogrammas, nodrošinot repertuāra plašumu un veicinot jaunradi, kā arī nacionālās identitātes nostiprināšanu.

VSIA “Latvijas Koncerti” tajā skaitā - nodrošināt valsts finansētā kamerorķestra “Sinfonietta Rīga”, kora “Latvijas Radio koris”, bigbenda “Latvijas Radio bigbends” darbību;

- nodrošināt profesionālās mūzikas/simfoniskās mūzikas/kora mūzikas mākslas popularizēšanu un pieejamību plašai Latvijas sabiedrībai;
- ar mūzikas/profesionālās simfoniskās mūzikas mākslas starpniecību sekmēt bērnu un jauniešu personības veidošanos.

Izņemot VSIA “Valsts Akadēmiskais koris “Latvija””, VSIA “Kremerata Baltica”;

- popularizēt Latvijas mūzikas/profesionālās simfoniskās mūzikas/kora mūzikas mākslas sasniegumus ārvalstīs un apgūt starptautisko pieredzi mūzikas/simfoniskās mūzikas/kora mūzikas mākslas jomām, veicinot izcilību;
- nodrošināt kapitālsabiedrības finanšu, tehniskās un tehnoloģiskās darbības efektivitāti un ilgtspēju;
- VSIA “Latvijas Koncerti” organizēt un nodrošināt Lielās mūzikas balvas ceremonijas un žūrijas darba norisi, veicināt izcilību mūzikas mākslas jomā.

5.pielikums. Kultūras ministrijas kapitālsabiedrībām deleģēto valsts pārvaldes uzdevumu izpildes rezultatīvie rādītāji²⁰⁶

TEĀTRI

1. Repertuāra tematiskā aptvēruma plašums un daudzveidība:

Nr.	Rezultatīvais rādītājs	Plāns	Izpilde
1.1.	Jauniestudējumu skaits gadā, tajā skaitā jauniešu un bērnu auditorijai vecumā līdz 17 gadiem domāto iestudējumu, kā arī latviešu oriģināldramaturģijas iestudējumu skaits	Plānotais jauniestudējumu skaits gadā - ____ (tajā skaitā ____ bērnu un jauniešu auditorijai vecumā līdz 17 gadiem domātie iestudējumi un ____ latviešu oriģināldramaturģijas jauniestudējumi)	Jauniestudējumu skaits gadā - ____ (tajā skaitā ____ bērnu un jauniešu auditorijai vecumā līdz 17 gadiem domātie iestudējumi un ____ latviešu oriģināldramaturģijas jauniestudējumi)
1.2.	Izrāžu nosaukumu skaits repertuārā gadā, tajā skaitā latviešu oriģināldramaturģijas iestudējumu, kā arī mūsdienu autoru iestudējumu skaits	Plānotais izrāžu nosaukumu skaits repertuārā gadā ____ (tajā skaitā ____ latviešu oriģināldramaturģijas iestudējumu ____ un mūsdienu autoru iestudējumu skaits)	Izrāžu nosaukumu skaits repertuārā gadā ____ (tajā skaitā ____ latviešu oriģināldramaturģijas iestudējumu ____ un mūsdienu autoru iestudējumu skaits)
1.3.	Izrāžu skaits gadā	Plānotais izrāžu skaits gadā ____	Izrāžu skaits gadā ____

2. Auditorijas piesaiste:

Nr.	Rezultatīvais rādītājs	Plāns	Izpilde
2.1.	Apmeklējumu skaits gadā	Ne mazāk kā ____ apmeklējumu	____ apmeklējumu
2.2.	Pasākumi, kas sekmē TEĀTRA pakalpojumu pieejamību dažādām sabiedrības mērķgrupām	Studentiem, pensionāriem, ģimenēm ar bērniem u.c. maznodrošinātu sociālo grupu pārstāvjiem piedāvātās atlaides - biļetes par pazeminātām cenām (ne mazāk par 10 % no vidējās biļešu cenas) ne mazāk kā ____ apmeklētājiem	Biļetes par pazeminātām cenām ____ apmeklētājiem
		Labdarības mērķiem izplatītās brīvbiļetes ne mazāk kā ____% apmeklētājiem gadā	Labdarības mērķiem izplatītās brīvbiļetes ____% apmeklētājiem gadā
2.3.	Izrāžu skaits Latvijas teritorijā ārpus pastāvīgās atrašanās vietas	Ne mazāk kā ____ izrādes	____ izrādes
2.4.	Pastāvīgo zāļu aizpildītība (%)	Ne mazāk kā ____ %	____ %

3. Jaunas auditorijas piesaiste:

Nr.	Rezultatīvais rādītājs	Plāns	Izpilde
3.1.	Jauniešu un bērnu auditorijai vecumā līdz 17 gadiem domāto izrāžu skaits gadā	Ne mazāk kā ____ izrādes izrādes	____ izrādes

3.2.	Jauniešu un bērnu auditorijai vecumā līdz 17 gadiem domāto izrāžu apmeklējumu skaits gadā	Ne mazāk kā ____ apmeklējumu	____ apmeklējumu
------	---	------------------------------	------------------

4. TEĀTRA darbības starptautiskā dimensija:

Nr.	Rezultatīvais rādītājs	Plāns	Izpilde
4.1.	Izrāžu skaits gadā ārvalstīs	Ne mazāk kā ____ izrādes	____ izrādes
4.2.	Starptautiskās sadarbības projekti (kopražojumi, dalība starptautiskajās platformās, meistarklases u.c.)	Ne mazāk kā ____ starptautiskās sadarbības projekti	____ starptautiskās sadarbības projekti

5. TEĀTRA finanšu, tehniskās un tehnoloģiskās darbības stabilitāte:

Nr.	Rezultatīvais rādītājs	Plāns	Izpilde
5.1.	TEĀTRA pašu ieņēmumi (biļešu realizācija un pārējie pašu ieņēmumi)	Plānoto pašu ieņēmumu struktūra, <i>euro</i> : Pašu ieņēmumi <i>Tajā skaitā:</i> Biļešu realizācija Pārējie pašu ieņēmumi	Pašu ieņēmumu struktūra, <i>euro</i> : <i>Pašu ieņēmumi</i> <i>Tajā skaitā:</i> <i>Biļešu realizācija</i> <i>Pārējie pašu ieņēmumi</i>
5.2.	Pašu ieņēmumu īpatsvars kopējos ieņēmumos	____ %	____ %
5.3.	Pašu ieņēmumu īpatsvars pret kopējiem izdevumiem	____ %	____ %
5.4.	Ieguldījumi tehniskās un tehnoloģiskās darbības ilgtspējas nodrošināšanā, tai skaitā mākslinieciskai darbībai nepieciešamās infrastruktūras uzturēšanā un attīstīšanā un mākslinieciski tehniskās bāzes pilnveidošanā (skaņu tehnikas, gaismu tehnikas, video tehnikas, skatuves tehnoloģiju u.c. atjaunošanā)	Plānots tehniskās un tehnoloģiskās darbības ilgtspējas nodrošināšanā ieguldīt ____ <i>euro</i>	Tehniskās un tehnoloģiskās darbības ilgtspējas nodrošināšanā ieguldīti ____ <i>euro</i>

6. Citi:

6.1.	Vidējā biļešu cena gadā	____ <i>euro</i>	____ <i>euro</i>
6.2.	Reprezentācijas nolūkos izsniegto ielūgumu īpatsvars no kopējā biļešu skaita	Vidēji gadā ne vairāk kā 6 %	Vidēji gadā ____ %

KONCERTORGANIZĀCIJAS

1. Repertuāra tematiskā aptvēruma plašums un daudzveidība:

Nr.	Rezultatīvais rādītājs	Plāns	Izpilde
1.1.	Koncertu skaits gadā, tajā skaitā valstiskas nozīmes pasākumos	Plānotais koncertu skaits gadā - ____ (tajā skaitā ____ koncerti valstiskas nozīmes pasākumos)	Koncertu skaits gadā - ____ (tajā skaitā ____ koncerti valstiskas nozīmes pasākumos)
1.2.	Jauno programmu skaits gadā	Plānotais jauno programmu skaits gadā ____	Jauno programmu skaits gadā ____
1.3.	Koncertu, kuros iekļauta latviešu mūzika, skaits gadā (tajā skaitā latviešu mūsdienu oriģinālmūzikas atskaņojumu skaits gadā)	Plānotais koncertu skaits gadā - ____ (tajā skaitā ____ latviešu mūsdienu oriģinālmūzikas atskaņojumi)	Koncertu skaits gadā - ____ (tajā skaitā ____ latviešu mūsdienu oriģinālmūzikas atskaņojumi)

2. Auditorijas piesaiste:

Nr.	Rezultatīvais rādītājs	Plāns	Izpilde
2.1.	Apmeklējumu skaits gadā	Ne mazāk kā ____ apmeklējumu	____ apmeklējumu
2.2.	Pasākumi, kas sekmē KONCERTORGANIZĀCIJAS pakalpojumu pieejamību dažādām sabiedrības mērķgrupām	Studentiem, pensionāriem, ģimenēm ar bērniem u.c. maznodrošinātu sociālo grupu pārstāvjiem piedāvātās atlaides - biļetes par pazeminātām cenām (ne mazāk par 10 % no vidējās biļešu cenas) ne mazāk kā ____ apmeklētājiem	Biļetes par pazeminātām cenām ____ apmeklētājiem
		Labdarības mērķiem izplatītās brīvbiļetes ne mazāk kā ____% apmeklētājiem gadā	Labdarības mērķiem izplatītās brīvbiļetes ____% apmeklētājiem gadā
2.3.	Koncertu skaits gadā Latvijas teritorijā ārpus pastāvīgās atrašanās vietas	Ne mazāk kā ____ koncerti	Ne mazāk kā ____ koncerti
2.4.	CD ierakstu skaits gadā	Plānotais CD ierakstu skaits gadā - ____	CD ierakstu skaits gadā - ____
2.5.	Koncertzāļu aizpildītība (%)	Ne mazāk kā ____%	____%

3. Jaunas auditorijas piesaiste:

Nr.	Rezultatīvais rādītājs	Plāns	Izpilde
3.1.	Jauniešu un bērnu auditorijai vecumā līdz 17 gadiem domāto koncertu skaits gadā	Ne mazāk kā ____ koncertu	____ koncertu
3.2.	Jauniešu un bērnu auditorijai vecumā līdz 17 gadiem domāto koncertu apmeklējumu skaits gadā	Ne mazāk kā ____ apmeklējumu	____ apmeklējumu

4. KONCERTORGANIZĀCIJAS darbības starptautiskā dimensija:

Nr.	Rezultatīvais rādītājs	Plāns	Izpilde
4.1.	Koncertu skaits gadā ārvalstīs	Ne mazāk kā ____ koncertu	____ koncertu

5. KONCERTORGANIZĀCIJAS finanšu, tehniskās un tehnoloģiskās darbības stabilitāte:

Nr.	Rezultatīvais rādītājs	Plāns	Izpilde
5.1.	KONCERTORGANIZĀCIJAS pašu ieņēmumi (biļešu realizācija un pārējie pašu ieņēmumi)	Plānoto pašu ieņēmumu struktūra, <i>euro</i> : Pašu ieņēmumi <i>Tajā skaitā:</i> Biļešu realizācija Pārējie pašu ieņēmumi	Pašu ieņēmumu struktūra, <i>euro</i> : Pašu ieņēmumi <i>Tajā skaitā:</i> Biļešu realizācija Pārējie pašu ieņēmumi
5.2.	Pašu ieņēmumu īpatsvars kopējos ieņēmumos	_____ %	_____ %
5.3.	Pašu ieņēmumu īpatsvars pret kopējiem izdevumiem	_____ %	_____ %
5.4.	Ieguldījumi tehniskās un tehnoloģiskās darbības ilgtspējas nodrošināšanā, tai skaitā māksliniecisķai darbībai nepieciešamās infrastruktūras uzturēšanā un attīstīšanā un māksliniecisķi tehniskās bāzes pilnveidošanā (mūzikas instrumentu, skaņu tehnikas, gaismu tehnikas, video tehnikas, skatuves tehnoloģiju u.c. atjaunošanā)	Plānots tehniskās un tehnoloģiskās darbības ilgtspējas nodrošināšanā ieguldīt _____ <i>euro</i>	Tehniskās un tehnoloģiskās darbības ilgtspējas nodrošināšanā ieguldīti _____ <i>euro</i>

6. Citi:

6.1.	Vidējā biļešu cena gada	_____ <i>euro</i>	_____ <i>euro</i>
6.2.	Reprezentācijas nolūkos izsniegto ielūgumu īpatsvars no kopējā biļešu skaita	Vidēji gadā ne vairāk kā 6 %	Vidēji gadā _____ %

6.pielikums. Piemēri kapitālsabiedrībām deleģēto valsts pārvaldes uzdevumu un sasniedzamo rezultātīvo rādītāju sasaistei ar nozaru stratēģijās²⁰⁷ noteikto kapitālsabiedrību mērķi un uzdevumiem.

DAUGAVPILS TEĀTRIS

Kultūrpolitikas pamatnostādnes 2014.–2020.gadam "Radošā Latvija"

Kultūrpolitikas pamatnostādnēs noteiktā 5.1.prioritāte "Kultūras kapitāla saglabāšana un attīstība, sabiedrībai līdzdarbojoties procesos".

Teātra nozares stratēģija

- nodrošināt profesionālā teātra klātbūtni Latgales reģionā, kļūstot par reģiona kultūras dzīves centru;
- piedāvāt mākslinieciski augstvērtīgu un kultūrizglītojošu repertuāru;
- **piedāvāt pilsētas un reģiona etniskajai situācijai atbilstošu teātra repertuāru latviešu, latgaliešu, krievu, arī poļu valodā, pilnveidojot abas – latviešu un krievu – teātra trupas.**

Daugavpils teātra stratēģiskais mērķis

Kultūras vērtību radīšana, izplatīšana, saglabāšana un popularizēšana teātra mākslas jomā.

Daugavpils teātrim deleģētie uzdevumi līdzdarbības līgumā

- radīt un darīt pieejamas plašai Latvijas sabiedrībai daudzveidīgas un kvalitatīvas profesionālās teātra mākslas izrādes;
- iestudēt latviešu mūsdienu dramaturģijas un literatūras darbus;
- ar teātra mākslas starpniecību veicināt nacionālās identitātes un latviešu valodas kultūras nostiprināšanu;
- veicināt jaunradi, radošus eksperimentus un starpnozaru sadarbību;
- īstenot izglītojošas un sociālas programmas sabiedrības izglītošanai un integrācijas procesu veicināšanai;
- ar teātra mākslas starpniecību sekmēt bērnu un jauniešu personības veidošanos;
- popularizēt Latvijas teātra mākslas sasniegumus ārvalstīs un apgūt starptautisko pieredzi teātra mākslas jomā;
- vākt, uzkrāt un analizēt kultūras informāciju teātra mākslā un nodrošināt tās pieejamību sabiedrībai.

Daugavpils teātrim noteiktie sasniedzamie rezultātīvie rādītāji

- apmeklējumu skaits gadā;
- jauniešu un bērnu auditorijai vecumā līdz 17 gadiem domāto izrāžu apmeklējumu skaits gadā;
- biļešu skaits par pazeminātām cenām;
- labdarības mērķiem izplatītās brīvbiļetes;
- plānotais kopējais izrāžu skaits gadā;
- bērnu un jauniešu auditorijai vecumā līdz 17 gadiem domāto izrāžu skaits gadā;
- izrāžu nosaukumu skaits repertuārā gadā;
- jauniestudējumu skaits gadā, t.sk latviešu oriģināldramaturģijas jauniestudējumi, bērnu un jauniešu auditorijai vecumā līdz 17 gadiem domātās izrādes;
- latviešu oriģināldramaturģijas iestudējumu īpatsvars repertuārā (%);
- izrāžu skaits gadā ārpus teātra pastāvīgās atrašanās vietas Latvijā;
- izrāžu skaits gadā ārvalstīs;
- pastāvīgo zāļu aizpildītība (%);
- vidējā biļešu cena gadā.

LIEPĀJAS SIMFONISKAIS ORĶESTRIS

Kultūrpolitikas pamatnostādnes 2014.–2020.gadam "Radošā Latvija"

Kultūrpolitikas pamatnostādnes noteiktā 5.1.prioritāte "Kultūras kapitāla saglabāšana un attīstība, sabiedrībai līdzdarbojoties procesos".

Mūzikas nozares stratēģija

- turpināt izaugsmi līdz starptautiski nozīmīga zīmola līmenim;
- **saglabāt esošo plašo stilistisko un žanrisko repertuāra spektru**, pastiprinot radošu un inovatīvu produktu radīšanu un popularizēšanu pasaules tirgos;
- **saglabāt latviešu simfoniskās mūzikas augstu īpatnību** kā lokālajā koncertdarbībā, tā **starptautiskos ierakstu projektos**;
- **aktīvi veicināt latviešu komponistu jaunradi, pasūtīt, atskaņojot, popularizējot, ieskaņojot un izplatot globālajā tirgū latviešu komponistu skaņdarbus**;
- **izveidot ilgtermiņa izglītības programmas, piesaistot augstas raudzes speciālistus. Paplašināt izglītojošās darbības ģeogrāfiju visā Latvijas teritorijā**;
- **nodrošināt regulāru koncertdarbību Liepājā**, uzturot un stiprinot saites arī ar koncertorganizācijām un festivāliem visā Latvijā.

Liepājas simfoniskā orķestra stratēģiskais mērķis

Sagatavot un darīt pieejamus sabiedrībai kvalitatīvus profesionālās mūzikas koncertus, iestudēt latviešu komponistu darbus, veicināt jaunradi latviešu simfoniskās mūzikas jomā, kā arī popularizēt simfonisko mūziku Latvijā un ārvalstīs.

Liepājas simfoniskajam orķestrim deleģētie uzdevumi līdzdarbības līgumā

- radīt un darīt pieejamus plašai Latvijas sabiedrībai kvalitatīvus profesionālās simfoniskās mūzikas koncertus, veicinot to daudzveidību un izcilību;
- iestudēt latviešu komponistu darbus, veicināt jaunradi latviešu simfoniskās mūzikas jomā;
- izmantot profesionālās mūzikas mākslas iespējas nacionālās identitātes un kultūras stiprināšanai;
- veicināt jaunradi, radošus eksperimentus un starpnozaru sadarbību;
- ar mūzikas mākslas starpniecību sekmēt bērnu un jauniešu personības veidošanos;
- īstenot izglītojošas un sociālas programmas sabiedrības izglītošanai un integrācijas procesu veicināšanai;
- popularizēt Latvijas simfoniskās mūzikas mākslas sasniegumus ārvalstīs un apgūt starptautisko pieredzi mūzikas mākslas jomā;
- vākt, uzkrāt un analizēt kultūras informāciju mūzikas mākslā un nodrošināt tās pieejamību sabiedrībai.

Liepājas simfoniskajam orķestrim noteiktie sasniedzamie rezultātīvie rādītāji

- apmeklējumu skaits gadā;
- jauniešu un bērnu auditorijai vecumā līdz 17 gadiem domāto koncertu apmeklējumu skaits gadā;
- biļešu skaits par pazeminātām cenām;
- labdarības mērķiem izplatītās brīvbiļetes;
- kopējais koncertu skaits gadā, t.sk. sadarbības projekti ar citām Latvijas koncertorganizācijām;
- bērnu un jauniešu auditorijai vecumā līdz 17 gadiem domāto koncertu skaits gadā;
- jauno programmu skaits gadā;
- koncertu, kuros iekļauta latviešu mūzika skaits gadā, t.sk. latviešu mūsdienu oriģinālmūzikas atskaņojumi;
- CD ierakstu skaits gadā
- koncertu skaits Rīgā un Latvijas reģionos ārpus koncertorganizācijas pastāvīgās atrašanās vietas;
- koncertu skaits gadā ārvalstīs;
- pastāvīgo zāļu aizpildītība (%);
- vidējā biļešu cena gadā.

7.pielikums. Kapitālsabiedrībām deleģēto valsts pārvaldes uzdevumu sasaiste ar Kultūrpolitikas galvenajiem pasākumiem²⁰⁸

KULTŪRPOLITIKAS GALVENIE PASĀKUMI

DELEĢĒTIE VALSTS PĀRVALDES UZDEVUMI

KULTŪRPOLITIKAS PASĀKUMA IZPILDES NOVĒRTĒJUMS²⁰⁹

5.1.6.1 Labvēlīgas vides veidošana kultūras mantojuma saglabāšanai un attīstībai, kā arī jaunu vērtību radīšanai (NAP 337;132)

<p>Atbalstīt valsts dibināto teātru un koncertorganizāciju darbību ar mērķi nodrošināt pakalpojumu daudzveidību un pieejamību 1.2.1.</p>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ radīt daudzveidīgas un kvalitatīvas profesionālas teātra/cirka/operas un baleta mākslas izrādes, nodrošinot repertuāra plašumu un veicinot jaunradi, kā arī nacionālās identitātes nostiprināšanu; ▪ nodrošināt profesionālās teātra/cirka/operas un baleta mākslas popularizēšanu un pieejamību plašai Latvijas sabiedrībai. <hr/> <ul style="list-style-type: none"> ▪ radīt daudzveidīgas un kvalitatīvas koncertprogrammas, nodrošinot repertuāra plašumu un veicinot jaunradi, kā arī nacionālās identitātes nostiprināšanu; ▪ nodrošināt profesionālās mūzikas/simfoniskās mūzikas/kora mūzikas mākslas popularizēšanu un pieejamību plašai Latvijas sabiedrībai. 	<p>Valsts dibināto teātru un koncertorganizāciju darbība tiek finansēta no Kultūras ministrijas budžeta. Trīs gadu periodā ir deleģēti vairāki valsts pārvaldes uzdevumi, tajā skaitā radīt un darīt pieejamas plašai Latvijas sabiedrībai daudzveidīgas un kvalitatīvas profesionālās teātra mākslas izrādes un profesionālās simfoniskās/kora mūzikas/kameramūzikas koncertus.</p> <p>Pasākums tiek īstenots.</p>
--	--	---

5.1.6.2.Kultūras institūciju un mediju iesaiste auditorijas paplašināšanā, veicinot sabiedrības ieinteresētību un līdzdalību kultūras procesos (NAP 337)

<p>Attīstīt tradicionālus (Muzeju nakts, Kultūras mantojuma dienas, Mākslas dienas u.c.) un inovatīvus pasākumus (Baltās nakts u.c.), sekmējot kultūras</p>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ radīt daudzveidīgas un kvalitatīvas profesionālas teātra/cirka/operas un baleta mākslas izrādes, nodrošinot repertuāra plašumu un veicinot jaunradi, kā arī nacionālās identitātes nostiprināšanu; ▪ ar teātra/cirka/operas un baleta izrāžu starpniecību sekmēt bērnu un jauniešu personības veidošanos; ▪ popularizēt Latvijas teātra/cirka/operas un baleta mākslas sasniegumus ārvalstīs un apgūt starptautisko pieredzi teātra/cirka/operas un baleta mākslas jomā, veicinot izcilību. 	<p>Īstenotas dažādas aktivitātes, izmantojot dažādus finansējuma avotus, piemēram Valsts kultūrkapitāla fonda finansējumu. Īstenošanas pakāpe nav novērtējama, jo lēmumi par aktivitāšu īstenošanu notiek pēc citiem principiem, nevis vērtējot, vai tie popularizē</p>
---	---	---

**KULTŪRPOLITIKAS
GALVENIE
PASĀKUMI**
DELEĢĒTIE VALSTS PĀRVALDES UZDEVUMI
**KULTŪRPOLITIKAS PASĀKUMA
IZPILDES NOVĒRTĒJUMS²⁰⁹**

<p>daudzveidības popularizēšanu 2.2.2.</p>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ radīt daudzveidīgas un kvalitatīvas koncertprogrammas, nodrošinot repertuāra plašumu un veicinot jaunradi, kā arī nacionālās identitātes nostiprināšanu; ▪ ar mūzikas/profesionālās simfoniskās mūzikas mākslas starpniecību sekmēt bērnu un jauniešu personības veidošanos; ▪ popularizēt Latvijas mūzikas/profesionālās simfoniskās mūzikas/kora mūzikas mākslas sasniegumus ārvalstīs un apgūt starptautisko pieredzi mūzikas/simfoniskās mūzikas/kora mūzikas mākslas jomām, veicinot izcilību; ▪ organizēt un nodrošināt Lielās mūzikas balvas ceremonijas un žūrijas darba norisi, veicināt izcilību mūzikas mākslas jomā (VSIA “Latvijas Koncerti”). 	<p>kultūras daudzveidību.</p> <p>Pasākums tiek īstenots.</p>
<p>Veidot daudzveidīgus, dažādām mērķauditorijām paredzētus ievērojamu Latvijas kultūras un mākslas darbinieku, kā arī nozīmīgu vēstures notikumu jubilejām</p>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ radīt daudzveidīgas un kvalitatīvas profesionālas teātra/cirka/operas un baleta mākslas izrādes, nodrošinot repertuāra plašumu un veicinot jaunradi, kā arī nacionālās identitātes nostiprināšanu; ▪ ar teātra/cirka/operas un baleta izrāžu starpniecību sekmēt bērnu un jauniešu personības veidošanos; ▪ popularizēt Latvijas teātra/cirka/operas un baleta mākslas sasniegumus ārvalstīs un apgūt starptautisko pieredzi teātra/cirka/operas un baleta mākslas jomā, veicinot izcilību. 	<p>Atsevišķas iniciatīvas ir īstenotas, piemēram, 2015.gadā projekts “Raiņa un Aspazijas gads”.</p> <p>Pasākums tiek īstenots.</p>

**KULTŪRPOLITIKAS
GALVENIE
PASĀKUMI**
DELEĢĒTIE VALSTS PĀRVALDES UZDEVUMI
**KULTŪRPOLITIKAS PASĀKUMA
IZPILDES NOVĒRTĒJUMS²⁰⁹**

veļfītus pasākumus 2.2.3.	<ul style="list-style-type: none"> ▪ radīt daudzveidīgas un kvalitatīvas koncertprogrammas, nodrošinot repertuāra plašumu un veicinot jaunradi, kā arī nacionālās identitātes nostiprināšanu; ▪ ar mūzikas/profesionālās simfoniskās mūzikas/ mākslas starpniecību sekmēt bērnu un jauniešu personības veidošanos; ▪ popularizēt Latvijas mūzikas/profesionālās simfoniskās mūzikas/kora mūzikas mākslas sasniegumus ārvalstīs un apgūt starptautisko pieredzi mūzikas/simfoniskās mūzikas/kora mūzikas mākslas jomām, veicinot izcilību; ▪ organizēt un nodrošināt Lielās mūzikas balvas ceremonijas un žūrijas darba norisi, veicināt izcilību mūzikas mākslas jomā. 	
Veidot atbalsta mehānismus kultūras institūcijām, kas veido jaunus, inovatīvus pakalpojumus jaunu auditoriju piesaistei, tostarp ārvalstu auditorijas piesaistei 2.2.4.	<ul style="list-style-type: none"> ▪ radīt daudzveidīgas un kvalitatīvas profesionālas teātra/cirks/operas un baleta mākslas izrādes, nodrošinot repertuāra plašumu un veicinot jaunradi, kā arī nacionālās identitātes nostiprināšanu; ▪ ar teātra/cirka/operas un baleta izrāžu starpniecību sekmēt bērnu un jauniešu personības veidošanos; ▪ popularizēt Latvijas teātra/cirka/operas un baleta mākslas sasniegumus ārvalstīs un apgūt starptautisko pieredzi teātra/cirka/operas un baleta mākslas jomā, veicinot izcilību <hr/> <ul style="list-style-type: none"> ▪ radīt daudzveidīgas un kvalitatīvas koncertprogrammas, nodrošinot repertuāra plašumu un veicinot jaunradi, kā arī nacionālās identitātes nostiprināšanu; ▪ ar mūzikas/profesionālās simfoniskās mūzikas/ mākslas starpniecību sekmēt bērnu un jauniešu personības veidošanos (izņemot VSIA “Valsts akadēmiskais koris “Latvija””, VSIA “Kremerata Baltica”); ▪ popularizēt Latvijas mūzikas/profesionālās simfoniskās mūzikas/kora/ mākslas sasniegumus ārvalstīs un apgūt starptautisko pieredzi mūzikas/simfoniskās mūzikas/kora mūzikas mākslas jomām, veicinot izcilību; ▪ organizēt un nodrošināt Lielās mūzikas balvas ceremonijas un žūrijas darba norisi, veicināt izcilību mūzikas mākslas jomā. 	<p>Ja aktivitātes jaunu auditoriju piesaistei tiek plānotas Valsts Kultūrkapitāla fonda finansētā projekta ietvaros, to atbalsta, bet šādam nolūkam nav atsevišķas programmas.</p> <p>Tiek daļēji īstenots.</p> <p>Pasākuma īstenošanas pakāpi nav iespējams novērtēt, dati netiek uzkrāti.</p>

**KULTŪRPOLITIKAS
GALVENIE
PASĀKUMI**
DELEĢĒTIE VALSTS PĀRVALDES UZDEVUMI
**KULTŪRPOLITIKAS PASĀKUMA
IZPILDES NOVĒRTĒJUMS²⁰⁹**

<p>Kultūras institūcijās stiprināt esošo un veicināt jaunu kultūras pakalpojumu pieejamību bez jebkādas diskriminācijas, tostarp veicinot sociālo iekļautību personām ar funkcionālajiem traucējumiem 2.2.5.</p>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ radīt daudzveidīgas un kvalitatīvas profesionālas teātra/cirka/operas un baleta mākslas izrādes, nodrošinot repertuāra plašumu un veicinot jaunradi, kā arī nacionālās identitātes nostiprināšanu; ▪ ar teātra/cirka/operas un baleta izrāžu starpniecību sekmēt bērnu un jauniešu personības veidošanos; ▪ popularizēt Latvijas teātra/cirka/operas un baleta mākslas sasniegumus ārvalstīs un apgūt starptautisko pieredzi teātra/cirka/operas un baleta mākslas jomā, veicinot izcilību. <hr/> <ul style="list-style-type: none"> ▪ radīt daudzveidīgas un kvalitatīvas koncertprogrammas, nodrošinot repertuāra plašumu un veicinot jaunradi, kā arī nacionālās identitātes nostiprināšanu; ▪ ar mūzikas/profesionālās simfoniskās mūzikas/ mākslas starpniecību sekmēt bērnu un jauniešu personības veidošanos (izņemot VSIA “Valsts akadēmiskais koris “Latvija””, VSIA “Kremerata Baltica”); ▪ popularizēt Latvijas mūzikas/profesionālās simfoniskās mūzikas/kora/ mākslas sasniegumus ārvalstīs un apgūt starptautisko pieredzi mūzikas/simfoniskās mūzikas/kora mūzikas mākslas jomām, veicinot izcilību; ▪ organizēt un nodrošināt Lielās mūzikas balvas ceremonijas un žūrijas darba norisi, veicināt izcilību mūzikas mākslas. 	<p>2015.gadā Latvijas sabiedrības integrācijas fonda administrētie projektu konkursi šādu aktivitāti neiekļāva.</p> <p>Plānots īstenot 2017.–2018.gadā.</p>
--	---	---

8.pielikums. Piemēri Kultūras ministrijas kapitālsabiedrību rezultātīvo rādītāju izpildei laika periodā no 2014.gada līdz 2016.gadam

Koncertorganizācija	Gads	Koncertu skaits gadā			Jauno programmu skaits			Koncertu skaits, kuros iekļauta latviešu mūzika			Pasākumi, kas sekmē pakalpojumu pieejamību dažādām sabiedrības mērķgrupām			Labdarības mērķiem izplatītās brīvbiļetes			Koncertu skaits gadā Latvijas reģionos			Koncertu skaits gadā ārvalstīs			Vidējā biļešu cena gadā			Vai vidējā biļešu cena gadā ir nodrošināta?
		no plānotā,		%	no plānotā,		%	no plānotā,		%	no plānotā,		%	no plānotā,		%	no plānotā,		%	no plānotā,		%	no plānotā,		%	
		plāns	izpilde		plāns	izpilde		plāns	izpilde		plāns	izpilde		plāns	izpilde		plāns	izpilde		plāns	izpilde		plāns	izpilde		
Liepājas simfoniskais orķestris	2014	75	85	13%	20	45	125%	10	40	300%	1 000	2 888	189%	0.2	0.5	130%	25	27	8%	4	9	125%	5.00	6.20	24.0%	Nē
	2015	58	86	48%	25	45	80%	17	50	194%	2 000	4 272	114%	0.2	0.3	25%	15	67	347%	3	19	533%	7.00	7.85	12.1%	Nē
	2016	58	64	10%	20	42	110%	15	36	140%	2 000	3 308	65%	0.2	0.3	25%	15	22	47%	3	3	0%	10.00	13.00	30.0%	Nē
Latvijas Nacionālais simfoniskais orķestris	2014	65	74	14%	45	66	47%	5	9	80%	2 000	2 234	12%	0.2	0.2	20%	6	11	83%	2	2	0%	11.50	14.92	29.7%	Nē
	2015	55	55	0%	40	40	0%	5	28	460%	2 000	2 868	43%	0.2	1.2	500%	10	20	100%	2	2	0%	11.50	12.32	7.1%	Nē
	2016	55	60	9%	40	49	23%	10	41	310%	2 000	6 260	213%	0.2	0.4	100%	11	27	145%	2	2	0%	11.50	16.62	44.5%	Nē
Latvijas Koncerti	2014	172	313	82%	n/a	n/a	n/a	20	48	140%	1 000	3 846	285%	0.2	0.5	150%	60	93	55%	13	43	231%	7.00	9.70	38.6%	Nē
	2015	208	305	47%	38	85	124%	20	136	580%	2 000	3 814	91%	0.2	0.4	100%	70	106	51%	13	45	246%	7.40	8.28	11.9%	Nē
	2016	220	333	51%	46	110	139%	22	204	827%	2 000	4 525	126%	0.2	0.4	100%	70	141	101%	13	21	62%	7.40	8.31	12.3%	Nē
Valsts akadēmiskais koris "Latvija"	2014	42	44	5%	10	11	10%	8	20	150%	1 000	1 510	51%	0.2	0.2	0%	6	7	17%	12	12	0%	10.00	12.00	20.0%	Nē
	2015	42	50	19%	10	15	50%	6	11	83%	1 000	1 000	0%	0.2	0.2	0%	6	11	83%	10	20	100%	8.00	14.75	84.4%	Nē
	2016	42	54	29%	10	12	20%	6	20	233%	1 000	1 000	0%	0.2	0.2	0%	6	17	183%	10	16	60%	8.00	10.00	25.0%	Nē
Kremerata Baltica	2014	43	65	51%	11	19	73%	3	11	267%	80	n/d	n/a	0.2	n/d	n/a	8	8	0%	35	55	57%	12.00	8.50	-29.2%	Jā
	2015	46	70	52%	10	19	90%	3	3	0%	80	80	0%	0.2	0.2	0%	5	7	40%	38	61	61%	12.00	9.20	-23.3%	Jā
	2016	45	61	36%	10	25	150%	3	11	267%	80	95	19%	0.2	0.2	0%	5	5	0%	38	50	32%	12.00	14.50	20.8%	Nē
Latvijas Nacionālā opera un balets	2014	190	226	19%	8	8	0%	0	0	0%	4 000	9 210	130%	0.1	2.1	2000%	5	4	-20%	10	14	40%	17.00	16.00	-5.9%	Jā
	2015	220	233	6%	7	7	0%	0	0	0%	4 000	14 368	259%	0.1	1.4	1330%	5	9	80%	2	9	350%	17.00	16.00	-5.9%	Jā
	2016	200	232	16%	7	7	0%	0	0	0%	4 000	15 005	275%	0.1	1.0	900%	5	9	80%	2	2	0%	20.00	17.00	-15.0%	Jā

n/d - nav datu

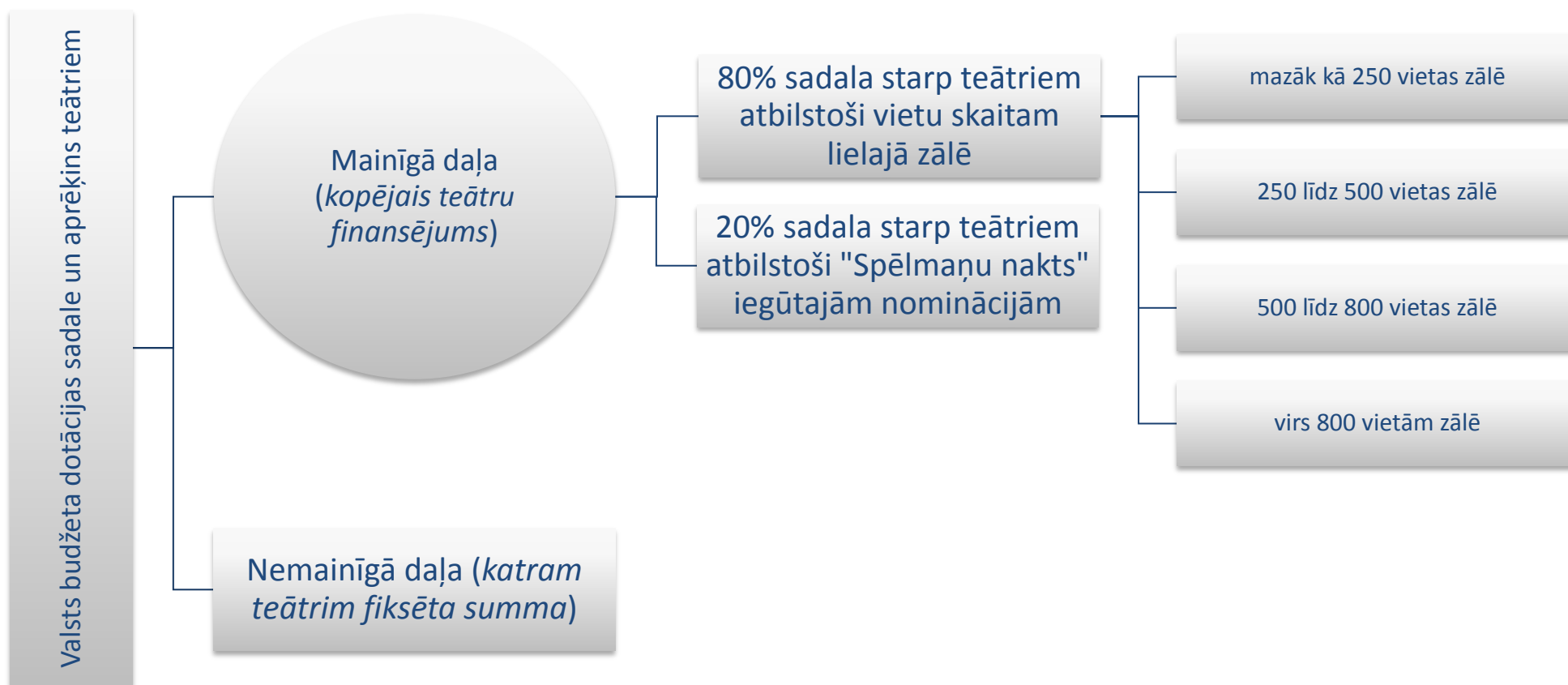
n/a - nav attiecināms

KULTŪRAS MINISTRIJAS KAPITĀLSABIEDRĪBU PĀRVALDĪBA

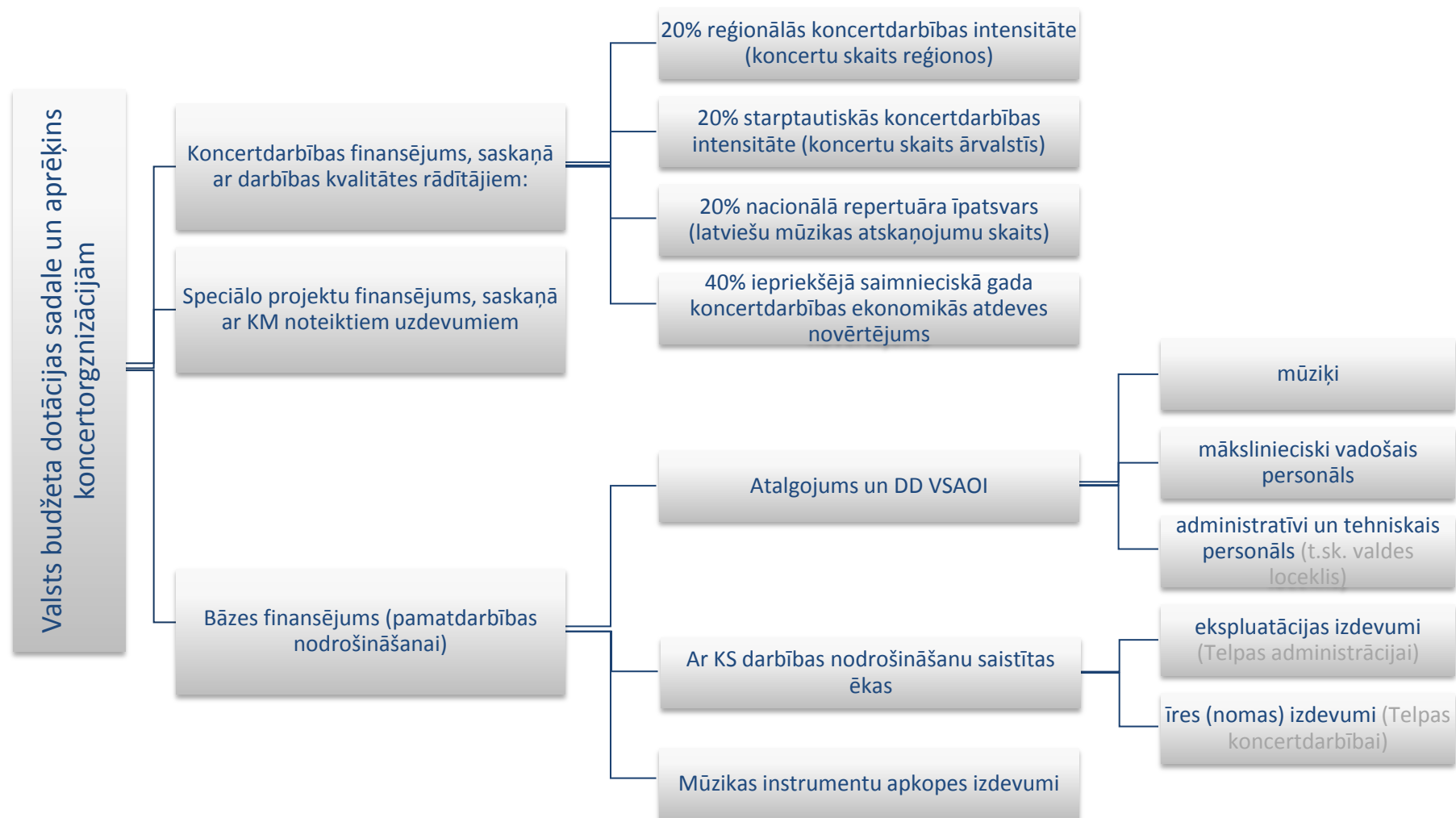
Teātris	Gads	Izrāžu skaits gadā			Jauniestudējumu skaits gadā			Latviešu oriģināldramaturģijas jauniestudējumu skaits gadā			Pasākumi, kas sekmē pakalpojumu pieejamību dažādām sabiedrības mērķgrupām			Labdarības mērķiem izpildītās brīvbilietes, % no apmeklētāju skaita			Izrāžu skaits gadā ārpus teātra pastāvīgās atrašanās vietas Latvijā			Izrāžu skaits gadā ārvalstīs			Vidējā biļešu cena gadā			Vai vidējā biļešu cena gadā ir nodrošināta?
		plāns	izpilde	no plānotā, %	plāns	izpilde	no plānotā, %	plāns	izpilde	no plānotā, %	plāns	izpilde	no plānotā, %	plāns	izpilde	no plānotā, %	plāns	izpilde	no plānotā, %	plāns	izpilde	no plānotā, %	plāns	izpilde	no plānotā, %	
Latvijas Nacionālais teātris	2014	430	544	27%	11	22	100%	1	5	400%	10 000	11 962	20%	0.5	0.5	0%	10	12	20%	0	6	100%	10.67	9.93	-6.9%	Jā
	2015	452	548	21%	15	14	-7%	7	6	-14%	26 600	16 439	-38%	0.5	0.3	-36%	10	9	-10%	2	2	0%	10.00	10.66	6.6%	Nē
	2016	430	581	35%	16	16	0%	6	6	0%	20 000	21 967	10%	0.0	0.0	0%	11	12	9%	2	2	0%	10.50	12.90	22.9%	Nē
Dailes teātris	2014	460	483	5%	10	17	70%	1		-100%	10 000	27 898	179%	0.2	1.3	550%	18	15	-17%	0	0	n/a	10.67	9.87	-7.5%	Jā
	2015	426	485	14%	14	19	36%	1	2	100%	20 000	12 133	-39%	0.2	1.9	840%	18	18	0%	0	0	n/a	9.94	10.77	8.4%	Nē
	2016	480	469	-2%	15	16	7%	1	1	0%	20 000	12 175	-39%	2.5	2.0	-20%	18	17	-6%	0	0	n/a	10.50	11.20	6.7%	Nē
Valmieras drāmas teātris	2014	315	325	3%	8	12	50%	1	2	100%	10 000	11 531	15%	0.2	0.2	0%	30	64	113%	0	0	n/a	5.83	9.79	67.9%	Nē
	2015	332	323	-3%	11	12	9%	4	6	50%	12 000	13 882	16%	0.2	0.2	0%	64	74	16%	0	0	n/a	7.00	10.48	49.7%	Nē
	2016	310	337	9%	9	11	22%	2	4	100%	12 000	13 438	12%	0.0	0.0	-90%	50	87	74%	0	0	n/a	9.00	10.72	19.1%	Nē
Daugavpils teātris	2014	120	121	1%	10	11	10%	2	2	0%	1 500	1 066	-29%	0.2	0.3	45%	35	27	-23%	1	2	100%	5.70	5.70	0.0%	Jā
	2015	120	112	-7%	8	7	-13%	2	1	-50%	1 006	2 063	105%	0.2	5.8	2780%	30	16	-47%	2	6	200%	5.70	5.15	-9.6%	Jā
	2016	110	138	25%	8	12	50%	1	1	0%	1 006	1 023	2%	0.2	0.3	50%	25	11	-56%	2	3	50%	5.70	5.32	-6.7%	Jā
M. Čehova Rīgas Krievu drāmas teātris	2014	315	329	4%	8	7	-13%	2	1	-50%	8 000	21 819	173%	0.2	0.5	150%	17	13	-24%	7	7	0%	9.96	11.32	13.7%	Nē
	2015	280	367	31%	7	7	0%	2	2	0%	21 000	19 528	-7%	0.2	1.1	430%	17	8	-53%	6	8	33%	10.05	11.75	16.9%	Nē
	2016	300	343	14%	6	7	17%	0	0	n/a	21 000	22 778	8%	0.2	0.5	165%	11	9	-18%	5	9	80%	10.05	12.22	21.6%	Nē
Latvijas Leļļu teātris	2014	570	635	11%	11	11	0%	0	0	n/a	Vaiāķi nosacījumi vienam rādītājam 9 251	n/a	0.2	2.4	1110%	60	82	37%	0	1	100%	5.33	6.39	19.9%	Nē	
	2015	530	573	8%	9	12	33%	1	1	0%	8 809	n/a	0.2	4.0	1915%	65	43	-34%	0	0	n/a	6.50	7.63	17.4%	Nē	
	2016	500	586	17%	9	11	22%	1	3	200%	8 000	9 934	24%	3.0	4.9	62%	30	30	0%	0	0	n/a	7.50	8.18	9.1%	Nē
Jaunais Rīgas teātris	2014	300	428	43%	7	8	14%	1	1	0%	12 000	22 279	86%	0.2	1.3	550%	3	4	33%	7	10	43%	12.80	12.90	0.8%	Nē
	2015	369	416	13%	7	8	14%	0	2	n/a	18 037	25 959	44%	0.3	0.2	-20%	3	6	100%	1	15	1400%	13.00	17.00	30.8%	Nē
	2016	350	412	18%	7	8	14%	0	0	n/a	18 100	20 527	13%	0.3	0.3	16%	3	4	33%	3	21	600%	13.00	16.00	23.1%	Nē
Rīgas cirks	2014	184	177	-4%	6	8	33%	n/a	n/a	n/a	70	0	0%	4.5	0.0	-100%	0	0	0%	0	0	0%	8.25	13.98	69.5%	Nē
	2015	180	112	-38%	0	0	0%	n/a	n/a	n/a	1%	1%	0%	4.5	4.0	-11%	0	0	0%	4	0	-100%	8.25	13.43	62.8%	Nē
	2016	14	41	193%	0	0	0%	n/a	n/a	n/a	n/a	n/a	n/a	n/a	n/a	n/a	25	0	-100%	4	0	-100%	8.51	14.10	65.7%	Nē

n/d - nav datu
n/a - nav attiecināms

9.pielikums. Valsts budžeta dotācijas aprēķināšanas kārtība valsts dibinātajiem teātriem²¹⁰

10.pielikums. Valsts budžeta dotācijas aprēķināšanas kārtība valsts dibinātajām koncertorganizācijām²¹¹

11.pielikums. Kultūras ministrijas kapitālsabiedrību darbības stratēģiju laika periodam no 2017.gada līdz 2021.gadam izstrādes/apstiprināšanas progress uz 01.01.2018.

Kapitālsabiedrības	Kultūras ministrijas kapitālsabiedrību darbības stratēģiju laika izstrādes/apstiprināšanas progress								
	Iesniegta kapitāla daļu turētājam	Tiek precizēta pēc atbildīgā darbinieka priekšlikumiem	Iesniegta izvērtēšanai Pārresoru koordinācijas centram	Tiek precizēta pēc Pārresoru koordinācijas centra atzinuma saņemšanas	Iesniegts izskatīšanai Valsts sekretāru sanāksmei	Iesniegta izskatīšanai Ministru kabinetā	Ministru kabinets pieņēmis lēmumu par atšķirīgu dividenžu politiku	Apstiprināta dalībnieku sapulcē	Iesniegta Pārresoru koordinācijas centram
Dailes teātris	→								
Daugavpils teātris	→								→
Mihaila Čehova Rīgas Krievu teātris	→								
Latvijas Leļļu teātris	→				→				
Jaunais Rīgas teātris	→								
Rīgas cirks	→		→						
Latvijas Nacionālais simfoniskais orķestris	→				→				
Latvijas Nacionālais teātris	→	→							
Valsts Akadēmiskais koris "Latvija"	→				→				

Kapitālsabiedrības	Kultūras ministrijas kapitālsabiedrību darbības stratēģiju laika izstrādes/apstiprināšanas progress								
	Iesniegta kapitāla daļu turētājam	Tiek precizēta pēc atbildīgā darbinieka priekšlikumiem	Iesniegta izvērtēšanai Pārresoru koordinācijas centram	Tiek precizēta pēc Pārresoru koordinācijas centra atzinuma saņemšanas	Iesniegts izskatīšanai Valsts sekretāru sanāksmei	Iesniegta izskatīšanai Ministru kabinetā	Ministru kabinets pieņēmis lēmumu par atšķirīgu dividenžu politiku	Apstiprināta dalībnieku sapulcē	Iesniegta Pārresoru koordinācijas centram
KREMERATA BALTICA	→								
Latvijas Koncerti	→	→	→	→	→	→	→	→	→
Liepājas simfoniskais orķestris	→	→	→						
Valmieras drāmas teātris	→	→	→	→					
Latvijas Nacionālā opera un balets	→	→	→	→	→	→	→	→	→

12.pielikums. Kultūras ministrijas Iekšējā audita nodaļas pārbaudes secinājumi²¹²:

- nav ievēroti līguma par valsts budžeta finansējuma izlietošanu nosacījumi un uz pārbaudes veikšanas brīdi nav iesniegts 2017.gada budžeta plāns;
- kontos Valsts kasē un komercbankās konstatēti būtiski finanšu līdzekļu atlikumi – 135 254 *euro* uz 31.12.2015. un 121 042 *euro* uz 31.12.2016.;
- faktiski izmaksātā vidējā alga pārsniedz līgumā par valsts budžeta finansējuma izlietojumu attiecīgajam gadam noteikto vidējo algu teātrī;
- 2016.gadā palielinājusies vidējā alga teātrī kopumā par 71 146 *euro* vairāk nekā Kultūras ministrijas piešķirtais dotācijas palielinājums atalgojumam;
- prēmijās teātra štata darbiniekiem 2015.gadā kopumā izmaksāti 18 778 *euro* un 54 384 *euro* 2016.gadā;
- ar aktieriem noslēgtajos darba līgumos un papildu vienošanās, iekļauts atlīdzības apmērs, kas nesakrīt ar štatu sarakstā norādīto;
- viss piešķirtais finansējums var netikt izmantots finansēšanas līgumā noteiktajiem mērķiem – mārketinga, reklāmas, sabiedrisko attiecību speciālistu, producentu un izrāžu apkalpojošā personāla atalgojuma palielināšanai;
- gadījumos, kad kādam no teātra aktieriem ir būtiska dzīves vai darba jubileja, teātrī tiek organizēti attiecīgajam aktierim vēltīti pasākumi, attiecīgajam aktierim nosakot prēmiju 100% apmērā no pasākuma ieņēmumiem;
- 2015.gadā un 2016.gadā bijuši spēkā trīs līgumi par izrāžu producēšanu, veicot maksājumus kopumā 116 916 *euro* apmērā 2015.gadā un 76 335 *euro* apmērā 2016.gadā. Pastāv bažas par šādu līgumu nepieciešamību un saimniecisko labumu teātrim;
- grāmatvedības uzskaitē saņemtais materiālais labums no nodibinājuma “Krievu teātra garantu biedrība Latvijā” nav pilnībā uzskaitīts;
- pastāv gadījums, kad noslēgto līgumu starp teātri un nodibinājumu “Krievu teātra garantu biedrība Latvijā” no abām pusēm parakstījis teātra valdes loceklis;
- vairumā gadījumu pirms ziedojuma vai mantiskās palīdzības saņemšanas nav saņemta augstākās amatpersonas vai koleģiālās institūcijas atļauja;
- finansējums par viesizrāžu rīkošanu tiek uzticēts nodibinājumam “Krievu teātra garantu biedrība Latvijā” glabājumā bez atlīdzības uz nenoteiktu laiku.

13.pielikums. Kultūras ministrijas kapitālsabiedrībām piešķirtais finansējums no valsts budžeta apakšprogrammas 19.07.00 “Mākslas un literatūra” un programmas 99.00.00 “Līdzekļi neparedzētiem gadījumiem” ēku labiekārtošanai un remontdarbiem laika periodā no 2014.gada līdz 2017.gadam²¹³

Kapitālsabiedrības	Gads	Mērķis	Summa	Programma/apakšprogramma		
				19.07.00.	99.00.00.	Kopā:
Latvijas Nacionālais teātris	2014	Skatuves remontam	19 260		19 260	19 260
Latvijas Nacionālā opera un balets	2016	Operas pagalma tālākai izbūvei un daļējai pārsegšanai ar jumtu	200 000	200 000		200 000
Latvijas Leļļu teātris	2014	Fasādes apdares darbiem	9 750	151 051	16 660	167 711
		Lietus ūdens novadīšanai	6 910			
	2015	Lielās zāles krēslu nomainīai	61 700			
	2016	Iekšējā ūdensvada un ugunsdzēsības sūkņu stacijas rekonstrukcijai	29 370			
		Garderobes un tualetu rekonstrukcijai	30 000			
	2017	Publikas garderobes un tualetes zonas pārbūves pabeigšanai	29 981			
Daiļes teātris	2014	Mazās zāles krēslu iepirkumam	47 652	73 830		73 830
		Kamerzāles krēslu iepirkumam	11 148			
	2015	Ūdens patēriņa uzskaites mezgla rekonstrukcijas projekta izstrādei	1 000			
		II stāva foajē parketa grīdas un kāpņu profilaktiskajam remontam	2 450			
	2016	Ieejas durvju nomainīai	11 580			

Kapitālsabiedrības	Gads	Mērķis	Summa	Programma/apakšprogramma		
				19.07.00.	99.00.00.	Kopā:
Daugavpils teātris	2015	Remontam	20 000	20 000		20 000
Latvijas Nacionālais simfoniskais orķestris	2014	Santehnikas remontam	300	50 419		50 419
	2015	Kāpņu margu pārceļšanai un bēniņos esošo tiltu remontam	8 711			
		Ventilācijas sistēmas uzlabošanai	28 000			
	2016	Lielās ģildes ēkas sadaļu remontam (galveno kāpņu atsevišķu pakāpienu remontam)	4 000			
2017	Elektrības skapju remontam un pārveidei, ugunsdrošības sistēmas sakārtošanai atbilstoši ugunsdrošības noteikumiem, šņorbēniņu remontam	9 408				
Valmieras drāmas teātris	2014	Valmieras teātra būves pārsegumu balstu pastiprināšanas, piebūves pamatu pastiprināšanas un apdares darbiem	11 000	36 781	16 940	53 721
		Lielās zāles skatuves grīdas dēļu nomaiņai	16 940			
		Kases telpas izbūvei	25 781			
Valsts Akadēmiskais koris "Latvija"	2015	Materiāltehniskajiem izdevumiem (garderobes remontam)	9 985	9 985		9 985
Rīgas cirks	2014	Kanalizācijas sistēmas rekonstrukcijai	27 120	164 039	392 268	556 307
		Galveno ieejas kāpņu remontam	35 635			
		Nožogojuma gar A.Kalniņa ielu remontam	10 164			
		Nožogojuma starp Cirka pagalmu un A.Kalniņa ielas nama pagalmu remontam	7 623			
	2015	Kupola izturības testēšanai	4 500			
		Ēkas un tās konstrukcijas izpētei	3 708			
Ēkas ugunsdrošajai apstrādei		1 126				

Kapitālsabiedrības	Gads	Mērķis	Summa	Programma/apakšprogramma		
				19.07.00.	99.00.00.	Kopā:
		Fasādes projekta būvtehniskai ekspertīzei	4 477			
		Inženiertehniskajiem uzmērījumiem un atzinumam par Cirka ēkas fasādi	2 955			
	2016	Ēkas detalizētai tehniskajai apsekošanai	42 592			
	2017	Ēkas fasādes konservācijas un nostiprināšanas darbu nodrošināšanai	349 676			
		Pelējuma sēnītes radīto bojājumu novēršanai	3 224			
		Ēkas atjaunošanai un bojājumu novēršanas nodrošināšanai	63 507			
Kopā piešķirts no 2014.gada līdz 2017.gadam, t.sk.:				706 105	445 128	1 151 233
			2014. gadā	176 423	52 860	229 283
			2015. gadā	148 612	-	148 612
			2016. gadā	274 950	42 592	317 542
			2017. gadā	106 120	349 676	455 796

Atsauces

- ¹ *Organisation for Economic Co-operation and Development (OECD)*.
- ² OECD 2015.gada Vadlīnijas par valsts uzņēmumu korporatīvo pārvaldību.
- ³ Valsts kapitāla daļu pārvaldības koncepcija (apstiprināta ar MK 04.06.2012. rīkojumu Nr.246 "Par Valsts kapitāla daļu pārvaldības koncepciju").
- ⁴ PKC 30.03.2016. Valsts līdzdalības vispārējo stratēģisko mērķu noteikšanas vadlīnijas, Informācijas publiskošanas vadlīnijas valsts kapitālsabiedrībām un kapitāla daļu turētājiem, Valsts kapitālsabiedrību vidēja termiņa darbības stratēģijas izstrādes vadlīnijas.
- ⁵ MK 29.04.2003. noteikumu Nr.241 "Kultūras ministrijas nolikums" 1.punkts.
- ⁶ MK 29.04.2003 noteikumi Nr. 241 "Kultūras ministrijas nolikums" 4.punkts.
- ⁷ MK 29.04.2003 noteikumi Nr. 241 "Kultūras ministrijas nolikums" 5.punkts.
- ⁸ Arhitektūras, arhīvu, dejas, digitālā kultūras mantojuma, filmu, grāmatniecības, muzeju, mūzikas, nemateriālā kultūras mantojuma, teātra, vizuālās mākslas, kultūras pieminekļu aizsardzības un bibliotēku nozares stratēģija.
- ⁹ MK 02.12.2014. noteikumi Nr.737 "Attīstības plānošanas dokumentu izstrādes un ietekmes izvērtēšanas noteikumi".
- ¹⁰ Attīstības plānošanas sistēmas likuma 13.panta pirmā daļa, MK 02.12.2014. noteikumu Nr.737 "Attīstības plānošanas dokumentu izstrādes un ietekmes izvērtēšanas noteikumi" 9. un 26.punkts.
- ¹¹ MK 29.04.2003. noteikumu Nr.241 "Kultūras ministrijas nolikums" 25.punkts.
- ¹² KM grāmatvedības uzskaites hronoloģiskā reģistra dati par laika periodu no 01.01.2014. līdz 31.12.2017., ar kapitālsabiedrībām noslēgtie finansēšanas līgumi par laika periodu no 01.01.2014. līdz 31.12.2017.
- ¹³ Likuma "Par valsts budžetu 2015.gadam" paskaidrojumi, likuma "Par valsts budžetu 2016.gadam" paskaidrojumi, likuma "Par valsts budžetu 2017.gadam" paskaidrojumi.
- ¹⁴ KM kapitālsabiedrību 2014.gada, 2015.gada un 2016.gada pārskats.
- ¹⁵ Pārresoru koordinācijas centrs "Publiskais pārskats par valsts kapitālsabiedrībām un valstij piederošajām kapitāla daļām 2015.gadā".
- ¹⁶ Kultūrpolitikas pamatnostādnes 2014.–2020.gadam "Radošā Latvija" (apstiprinātas ar MK 29.07.2014. rīkojumu Nr.401 "Par kultūrpolitikas pamatnostādņēm 2014.–2020.gadam "Radošā Latvija"").
- ¹⁷ Kultūrpolitikas pamatnostādnes 2014.–2020.gadam "Radošā Latvija" (apstiprinātas ar MK 29.07.2014. rīkojumu Nr.401 "Par kultūrpolitikas pamatnostādņēm 2014.–2020.gadam "Radošā Latvija"").
- ¹⁸ Kultūrpolitikas pamatnostādnes 2014.–2020.gadam "Radošā Latvija" (apstiprinātas ar MK 29.07.2014. rīkojumu Nr.401 "Par kultūrpolitikas pamatnostādņēm 2014.–2020.gadam "Radošā Latvija"").
- ¹⁹ Likumprojekta "Publisko personu kapitālsabiedrību un kapitāla daļu pārvaldības likums" sākotnējās ietekmes novērtējuma ziņojums.
- ²⁰ Advokātu biroja "KRONBERGS & ČUKSTE" 07.03.2012. 7.nodevums Valsts kancelejas konkursa "Publiskās personas dalības kapitālsabiedrībā mērķa, nepieciešamības un statusa kritēriju izvērtējums" rekomendāciju ziņojums.
- ²¹ Advokātu biroja "KRONBERGS & ČUKSTE" 07.03.2012. 7.nodevums Valsts kancelejas konkursa "Publiskās personas dalības kapitālsabiedrībā mērķa, nepieciešamības un statusa kritēriju izvērtējums" rekomendāciju ziņojums.
- ²² MK 28.05.2013. sēdes protokola Nr.32, 38.§ "Likumprojekts "Publisko personu kapitālsabiedrību un kapitāla daļu pārvaldības likums"" 6.punkts.
- ²³ MK 22.12.2015. sēdē izskatāmā jautājuma Nr.TA-2845 "Rīkojuma projekts "Par valsts līdzdalības saglabāšanu valsts kapitālsabiedrībās, kurās Kultūras ministrija ir valsts kapitāla daļu turētāja"" anotācija.
- ²⁴ Valsts pārvaldes iekārtas likuma 88.panta pirmā daļa.
- ²⁵ MK 22.12.2015. sēdes protokols Nr.68, 80.§ "Rīkojuma projekts "Par valsts līdzdalības saglabāšanu valsts kapitālsabiedrībās, kurās Kultūras ministrija ir valsts kapitāla daļu turētāja"".
- ²⁶ Valsts pārvaldes iekārtas likuma 88.panta pirmās daļas 1. un 6.apakšpunkts, redakcijā līdz 01.01.2016.
- ²⁷ KM 28.11.2017. vēstule Nr.3.1.2-3/2592 "Par informācijas pieprasījumu revīzijas lietā Nr.2.4.1-10/2017".
- ²⁸ KM 28.11.2017. vēstule Nr.3.1.2-3/2592 "Par informācijas pieprasījumu revīzijas lietā Nr.2.4.1-10/2017".
- ²⁹ Likuma "Grozījumi Valsts pārvaldes iekārtas likumā" anotācija (redakcija, kas stājas spēkā 01.01.2016.).
- ³⁰ MK 22.12.2015. sēdē izskatāmā jautājuma Nr.TA-2845 "Rīkojuma projekts "Par valsts līdzdalības saglabāšanu valsts kapitālsabiedrībās, kurās Kultūras ministrija ir valsts kapitāla daļu turētāja"" anotācija.
- ³¹ KM 28.11.2017. vēstule Nr.3.1.2-3/2592 "Par informācijas pieprasījumu revīzijas lietā Nr.2.4.1-10/2017".
- ³² MK 22.12.2015. sēdē izskatāmā jautājuma Nr.TA-2845 "Rīkojuma projekts "Par valsts līdzdalības saglabāšanu valsts kapitālsabiedrībās, kurās Kultūras ministrija ir valsts kapitāla daļu turētāja"" anotācija.

- ³³ MK 22.12.2015. sēdes protokols Nr.68, 80.§ “Rīkojuma projekts “Par valsts līdzdalības saglabāšanu valsts kapitālsabiedrībās, kurās Kultūras ministrija ir valsts kapitāla daļu turētāja””.
- ³⁴ Publiskas personas kapitāla daļu un kapitālsabiedrību pārvaldības likuma 1.panta pirmās daļas 18.punkts.
- ³⁵ KM 15.09.2017. vēstule Nr.3.1.2-3/2017 “Par informācijas pieprasījumu revīzijas lietā Nr. 2.4.1-10/2017”.
- ³⁶ KM 20.11.2015. Kultūrpolitikas pamatnostādnes 2014.–2020.gadam “Radošā Latvija”, Teātra nozares stratēģija un Mūzikas nozares stratēģija.
- ³⁷ OECD 2015.gada Vadlīnijas par valsts uzņēmumu korporatīvo pārvaldību.
- ³⁸ Publiskas personas kapitāla daļu un kapitālsabiedrību pārvaldības likuma 29.panta otrās daļas 2.punkts.
- ³⁹ <https://www.km.gov.lv/lv/ministrija/km-iestades-un-kapitalsabiedribas> (skatīta 09.01.2018.)
- ⁴⁰ MK 22.12.2015. sēdes protokols Nr.68, 80.§ “Rīkojuma projekts “Par valsts līdzdalības saglabāšanu valsts kapitālsabiedrībās, kurās Kultūras ministrija ir valsts kapitāla daļu turētāja””.
- ⁴¹ Pārresoru koordinācijas centra 24.01.2017. Informatīvais ziņojums “Par ESAO Valsts uzņēmumu un privatizācijas darba grupas rekomendāciju Latvijai ieviešanu”.
- ⁴² Konkurences padomes 30.08.2017. vēstule Nr. 5-9/1065 “Par informācijas pieprasījumu revīzijas lietā Nr.2.4.1-10/2017”.
- ⁴³ MK 22.12.2015. sēdē izskatāmā jautājuma Nr.TA-2845 “Rīkojuma projekts “Par valsts līdzdalības saglabāšanu valsts kapitālsabiedrībās, kurās Kultūras ministrija ir valsts kapitāla daļu turētāja”” anotācija.
- ⁴⁴ KM 21.03.2018. vēstule Nr.3.1.2-1/611 “Par Revīzijas ziņojuma projektu revīzijas lietā Nr.2.4.1-10/2017”.
- ⁴⁵ Publiskas personas kapitāla daļu un kapitālsabiedrību pārvaldības likuma 7.panta pirmā daļa.
- ⁴⁶ OECD 2015.gada Vadlīnijas par valsts uzņēmumu korporatīvo pārvaldību, PKC 30.03.2016. “Valsts līdzdalības vispārējo stratēģisko mērķu noteikšanas vadlīnijas”.
- ⁴⁷ Publiskas personas kapitāla daļu un kapitālsabiedrību pārvaldības likuma 7.panta otrā daļa, likuma “Grozījumi Valsts pārvaldes iekārtas likumā” anotācija (redakcija, kas stājas spēkā 01.01.2016.).
- ⁴⁸ PKC 30.03.2016. “Valsts līdzdalības vispārējo stratēģisko mērķu noteikšanas vadlīnijas”.
- ⁴⁹ Likuma “Grozījumi Valsts pārvaldes iekārtas likumā” anotācija (redakcija, kas stājas spēkā 01.01.2016.).
- ⁵⁰ Likuma “Grozījumi Valsts pārvaldes iekārtas likumā” anotācija (redakcija, kas spēkā no 01.01.2016.).
- ⁵¹ PKC 30.03.2016. “Valsts līdzdalības vispārējo stratēģisko mērķu noteikšanas vadlīnijas”.
- ⁵² PKC 30.03.2016. “Valsts līdzdalības vispārējo stratēģisko mērķu noteikšanas vadlīnijas”.
- ⁵³ OECD 2015.gada Vadlīnijas par valsts uzņēmumu korporatīvo pārvaldību.
- ⁵⁴ KM 20.11.2015. Kultūrpolitikas pamatnostādnes 2014.–2020.gadam “Radošā Latvija”, Teātra nozares stratēģija.
- ⁵⁵ KM 20.11.2015. Kultūrpolitikas pamatnostādnes 2014.–2020.gadam “Radošā Latvija”, Teātra nozares stratēģija, KM 15.09.2017. vēstule Nr. 3.1.2-3/2017 “Par informācijas pieprasījumu revīzijas lietā Nr. 2.4.1-10/2017”.
- ⁵⁶ MK 29.04.2003 noteikumi Nr. 241 “Kultūras ministrijas nolikums” 4. punkts.
- ⁵⁷ KM 15.09.2017. vēstule Nr. 3.1.2-3/2017 “Par informācijas pieprasījumu revīzijas lietā Nr. 2.4.1-10/2017”.
- ⁵⁸ <http://www.kis.gov.lv/projekti/starptnozaru/latvijas-digitala-kulturas-karte/>
- ⁵⁹ <http://kulturaskarte.lv/lv/nevalstiskas-organizacijas/teatra-nozare>, <http://kulturaskarte.lv/lv/teatri/nevalstisks-teatris> (skatīts 03.01.2018.)
- ⁶⁰ http://www.lnkc.gov.lv/Uploads/2016/09/29/1475148668_7683.pdf
- ⁶¹ KM 20.11.2015. Kultūrpolitikas pamatnostādnes 2014.–2020.gadam “Radošā Latvija”, Mūzikas nozares stratēģija, <http://kulturaskarte.lv/lv/koncertorganizacijas/producentu-grupa> (skatīts 03.01.2018.), <http://kulturaskarte.lv/lv/koncertorganizacijas/kori> (skatīts 03.01.2018.), <http://kulturaskarte.lv/lv/kulturas-centri/daudzfunkcionals-centrs> (skatīts 03.01.2018.), <http://kulturaskarte.lv/lv/koncertorganizacijas/kamermuzikas-grupa> (skatīts 03.01.2018.), <http://kulturaskarte.lv/lv/nevalstiskas-organizacijas/muzikas-nozare> (skatīts 03.01.2018.).
- ⁶² KM 20.11.2015. Kultūrpolitikas pamatnostādnes 2014.–2020.gadam “Radošā Latvija”, Mūzikas nozares stratēģija.
- ⁶³ KM 20.11.2015. Kultūrpolitikas pamatnostādnes 2014.–2020.gadam “Radošā Latvija”, Mūzikas nozares stratēģija.
- ⁶⁴ MK 15.06.2006. rīkojums Nr.435 “Par programmu “Nacionālās un reģionālās nozīmes koncertzāļu tīkla izveide 2007.–2013.gadam””.
- ⁶⁵ <http://www.kulturaskarte.lv/lv/nevalstiska-organizacija/muzikas-nozare> (skatīts 03.01.2018.).
- ⁶⁶ Kultūrpolitikas pamatnostādnes 2014.–2020.gadam “Radošā Latvija”, apstiprinātas ar 29.07.2014. MK rīkojumu Nr.401.
- ⁶⁷ ES Saimniecisko darbību statistiskā klasifikācija, saskaņā ar kurām iespējams klasificēt institucionālās vienības un tautsaimniecības sektorus.
- ⁶⁸ Kultūrpolitikas pamatnostādnes 2014.–2020.gadam “Radošā Latvija”, apstiprinātas ar 29.07.2014. MK rīkojumu Nr.401.

- ⁶⁹ Valsts kultūras pamatnostādņu "Radošā Latvija" (2014–2020) starpposma ietekmes izvērtējums par periodu no 2014. līdz 2016. gadam, Latvijas kultūras akadēmijas gala ziņojums, 2017.
- ⁷⁰ OECD 2015. gada Vadlīnijas par valsts uzņēmumu korporatīvo pārvaldību.
- ⁷¹ Kultūras institūciju likuma 2. pants.
- ⁷² Līdzdarbības līgumi "Par atsevišķu valsts pārvaldes uzdevumu deleģēšanu kultūras jomā" laika periodam no 2015. gada līdz 2017. gadam un laika periodam no 2018. gada līdz 2020. gadam.
- ⁷³ MK 29.04.2003. noteikumi Nr.241 "Kultūras ministrijas nolikums" 6.4. apakšpunkts.
- ⁷⁴ MK 22.12.2015. sēdes protokols Nr.68, 80.§ "Rīkojuma projekts "Par valsts līdzdalības saglabāšanu valsts kapitālsabiedrībās, kurās Kultūras ministrija ir valsts kapitāla daļu turētāja"".
- ⁷⁵ Līdzdarbības līgumu "Par atsevišķu valsts pārvaldes uzdevumu deleģēšanu kultūras jomā" laika periodam no 2018. gada līdz 2020. gadam 3.1.punkts.
- ⁷⁶ KM 15.09.2017. vēstule Nr.3.12-3/2017 "Par informācijas pieprasījumu revīzijas lietā Nr. 2.4.1-10/2017".
- ⁷⁷ KM 20.11.2015. Kultūrpolitikas pamatnostādnes 2014.–2020.gadam "Radošā Latvija" Teātra nozares stratēģija un Mūzikas nozares stratēģija.
- ⁷⁸ KM 20.11.2015. Kultūrpolitikas pamatnostādnes 2014.–2020.gadam "Radošā Latvija" Teātra nozares stratēģija un Mūzikas nozares stratēģija.
- ⁷⁹ KM 15.09.2017. vēstule Nr.3.12-3/2017 "Par informācijas pieprasījumu revīzijas lietā Nr. 2.4.1-10/2017".
- ⁸⁰ Līdzdarbības līgumu "Par atsevišķu valsts pārvaldes uzdevumu deleģēšanu kultūras jomā" laika periodam no 2018. gada līdz 2020. gadam 2.4.punkts.
- ⁸¹ KM 21.03.2018. vēstule Nr.3.1.2-1/611 "Par Revīzijas ziņojuma projektu revīzijas lietā Nr.2.4.1-10/2017".
- ⁸² KM 20.11.2015. Kultūrpolitikas pamatnostādnes 2014.–2020.gadam "Radošā Latvija" Teātra nozares stratēģija un Mūzikas nozares stratēģija.
- ⁸³ KM 20.11.2015. Kultūrpolitikas pamatnostādnes 2014.–2020.gadam "Radošā Latvija" Teātra nozares stratēģija un Mūzikas nozares stratēģija.
- ⁸⁴ KM 20.11.2015. Kultūrpolitikas pamatnostādnes 2014.–2020.gadam "Radošā Latvija" Teātra nozares stratēģija un Mūzikas nozares stratēģija.
- ⁸⁵ KM 15.09.2017. vēstule Nr.3.12-3/2017 "Par informācijas pieprasījumu revīzijas lietā Nr. 2.4.1-10/2017".
- ⁸⁶ KM 20.11.2015. Kultūrpolitikas pamatnostādnes 2014.–2020.gadam "Radošā Latvija" Mūzikas nozares stratēģija.
- ⁸⁷ Līdzdarbības līgumi "Par atsevišķu valsts pārvaldes uzdevumu deleģēšanu kultūras jomā" laika periodam no 2018. gada līdz 2020. gadam, KM 15.09.2017. vēstule Nr.3.12-3/2017 "Par informācijas pieprasījumu revīzijas lietā Nr. 2.4.1-10/2017".
- ⁸⁸ KM 15.09.2017. vēstule Nr.3.12-3/2017 "Par informācijas pieprasījumu revīzijas lietā Nr. 2.4.1-10/2017".
- ⁸⁹ Valsts kultūras pamatnostādņu "Radošā Latvija" (2014–2020) starpposma ietekmes izvērtējums par periodu no 2014. līdz 2016. gadam, Latvijas kultūras akadēmijas gala ziņojums, 2017.
- ⁹⁰ Valsts kultūras pamatnostādņu "Radošā Latvija" (2014–2020) starpposma ietekmes izvērtējums par periodu no 2014. līdz 2016. gadam, Latvijas kultūras akadēmijas gala ziņojums, 2017.
- ⁹¹ MK 22.12.2015. sēdes protokols Nr.68, 80.§ "Rīkojuma projekts "Par valsts līdzdalības saglabāšanu valsts kapitālsabiedrībās, kurās Kultūras ministrija ir valsts kapitāla daļu turētāja"".
- ⁹² KM 28.11.2017. vēstule Nr.3.1.2-3/2592 "Par informācijas pieprasījumu revīzijas lietā Nr.2.4.1-10/2017".
- ⁹³ Līdzdarbības līgumu "Par atsevišķu valsts pārvaldes uzdevumu deleģēšanu kultūras jomā" laika periodam no 2018. gada līdz 2020. gadam 4.1.punkts.
- ⁹⁴ Līdzdarbības līgumu "Par atsevišķu valsts pārvaldes uzdevumu deleģēšanu kultūras jomā" laika periodam no 2018. gada līdz 2020. gadam 4.2.punkts.
- ⁹⁵ KM 28.11.2017. vēstule Nr.3.1.2-3/2592 "Par informācijas pieprasījumu revīzijas lietā Nr.2.4.1-10/2017".
- ⁹⁶ KM 28.11.2017. vēstule Nr.3.1.2-3/2592 "Par informācijas pieprasījumu revīzijas lietā Nr.2.4.1-10/2017".
- ⁹⁷ Līdzdarbības līgumu "Par atsevišķu valsts pārvaldes uzdevumu deleģēšanu kultūras jomā" laika periodam no 2018. gada līdz 2020. gadam 3.7.punkts.
- ⁹⁸ MK 17.11.2009. instrukcijas Nr.16 "Ministriju un citu centrālo valsts iestāžu rezultātu un to rezultatīvo rādītāju izstrādes un novērtēšanas metodika" 14.punkts.
- ⁹⁹ KM 28.11.2017. vēstule Nr.3.1.2-3/2592 "Par informācijas pieprasījumu revīzijas lietā Nr.2.4.1-10/2017".
- ¹⁰⁰ MK 01.03.2016. sēdes protokols Nr.10, 49.§ "Informatīvais ziņojums "Paveiktie un plānotie pasākumi, ieviešot budžeta sistēmu, kas balstīta uz attīstības plānošanas dokumentu mērķu sasniegšanu" (atbilde Saeimas Publisko izdevumu un revīzijas komisijai)" 6.punkts.
- ¹⁰¹ KM 28.11.2017. vēstule Nr.3.1.2-3/2592 "Par informācijas pieprasījumu revīzijas lietā Nr.2.4.1-10/2017".

- ¹⁰² Līgumi "Par valsts budžeta finansējuma izlietošanu" ar KM kapitālsabiedrībām laika periodā no 2015.gada līdz 2020.gadam.
- ¹⁰³ Līdzdarbības līgumu "Par atsevišķu valsts pārvaldes uzdevumu deleģēšanu kultūras jomā" laika periodam no 2015.gada līdz 2020.gadam 3.8.punkts.
- ¹⁰⁴ Līdzdarbības līgumu "Par atsevišķu valsts pārvaldes uzdevumu deleģēšanu kultūras jomā" laika periodam no 2018.gada līdz 2020.gadam 4.2.punkts.
- ¹⁰⁵ KM 28.11.2017. vēstule Nr.3.1.2-3/2592 "Par informācijas pieprasījumu revīzijas lietā Nr.2.4.1-10/2017".
- ¹⁰⁶ Kapitālsabiedrību grāmatvedības uzskaites hronoloģiskā reģistra dati par laika periodu no 01.01.2016. līdz 31.12.2016.
- ¹⁰⁷ KM 28.11.2017. vēstule Nr.3.1.2-3/2592 "Par informācijas pieprasījumu revīzijas lietā Nr.2.4.1-10/2017".
- ¹⁰⁸ Līdzdarbības līgumu "Par atsevišķu valsts pārvaldes uzdevumu deleģēšanu kultūras jomā" laika periodam no 2015.gada līdz 2017.gadam 3.2.punkts.
- ¹⁰⁹ Līdzdarbības līgumu "Par atsevišķu valsts pārvaldes uzdevumu deleģēšanu kultūras jomā" laika periodam no 2018.gada līdz 2020.gadam 3.3.punkts.
- ¹¹⁰ KM 28.11.2017. vēstule Nr.3.1.2-3/2592 "Par informācijas pieprasījumu revīzijas lietā Nr.2.4.1-10/2017".
- ¹¹¹ MK 25.09.2012. noteikumos Nr.643 "Kārtība, kādā ministrijas un centrālās valsts iestādes, kā arī pašvaldības apkopo kapitālsabiedrību finanšu pārskatus un finanšu informāciju".
- ¹¹² Kultūras institūciju likuma 23.panta otrā daļa.
- ¹¹³ KM grāmatvedības uzskaites hronoloģiskā reģistra dati par laika periodu no 01.01.2014. līdz 31.12.2017.
- ¹¹⁴ KM 09.12.2013. iekšējie noteikumi Nr.5.1.-4-31 "Valsts budžeta dotācijas aprēķināšanas kārtība valsts dibinātajiem teātriem" ar 06.01.2015. grozījumiem Nr.5.1.-4-1 (*līdz 08.12.2013. spēkā KM 12.01.2012. iekšējie noteikumi Nr.6-4-2 "Valsts budžeta dotācijas aprēķināšanas kārtība valsts dibinātajiem teātriem"*).
- ¹¹⁵ KM 16.12.2016. iekšējie noteikumi Nr.2.5.-4-41 "Valsts budžeta dotācijas aprēķināšanas kārtība valsts dibinātajām koncertorganizācijām". (*līdz 15.12.2016. spēkā KM 16.02.2012. iekšējie noteikumi Nr.6-4-6 "Valsts budžeta dotācijas aprēķināšanas kārtība valsts dibinātajām koncertorganizācijām"*).
- ¹¹⁶ KM 28.11.2017. vēstule Nr.3.1.2-3/2592 "Par informācijas pieprasījumu revīzijas lietā Nr.2.4.1-10/2017".
- ¹¹⁷ KM 28.11.2017. vēstule Nr.3.1.2-3/2592 "Par informācijas pieprasījumu revīzijas lietā Nr.2.4.1-10/2017".
- ¹¹⁸ VSIA "Latvijas koncerti" 10.01.2018. Pārskats/atskaite par Kultūras ministrijas piešķirto valsts budžeta finansējumu saskaņā ar finansēšanas līgumu Nr.2.5.-11-9 no 07.01.2016., vienošanās 2.5.-11-270 no 15.12.2016.
- ¹¹⁹ Kultūras ministrijas valsts budžeta apakšprogrammas "Kultūras pasākumi, sadarbības līgumi un programmas" finanšu līdzekļu sadales koordinācijas komisijas 11.12.2015. sanāksmes protokola Nr.27 5.punkts.
- ¹²⁰ KM 20.11.2015. Kultūrpolitikas pamatnostādnes 2014.–2020.gadam "Radošā Latvija" Teātra nozares stratēģija.
- ¹²¹ Latvijas Teātra padomes 28.08.2017. sanāksmes protokola 2.1.apakšpunkts.
- ¹²² Publiskas personas kapitāla daļu un kapitālsabiedrību pārvaldības likuma 26.pants.
- ¹²³ OECD 2015.gada Vadlīnijas par valsts uzņēmumu korporatīvo pārvaldību.
- ¹²⁴ OECD 2015.gada Vadlīnijas par valsts uzņēmumu korporatīvo pārvaldību.
- ¹²⁵ KM 28.12.2017. rīkojums Nr.2.3.-1-650 "Par valsts kapitāla daļu turētāja pārstāvjiem".
- ¹²⁶ Atbilstoši KM 20.02.2017. rīkojumam Nr.2.3.-1-82 "Par valsts kapitāla daļu turētāja pārstāvjiem" un Latvijas Nacionālās operas un baleta likuma 2.panta pirmajai daļai.
- ¹²⁷ Publiskas personas kapitāla daļu un kapitālsabiedrību pārvaldības likuma 12.panta trešā daļa.
- ¹²⁸ KM 16.10.2015. rīkojums Nr.5.2-1-427.
- ¹²⁹ KM Nozaru politikas nodaļas vecākā referenta amata apraksts, apstiprināts 19.10.2015.
- ¹³⁰ KM 28.10.2009. kārtība Nr.INA.-/37 "Valsts un valsts kontrolēto kapitālsabiedrību, kurās Kultūras ministrija ir valsts kapitāla daļu turētāja pārstāvis, pārvaldības kārtība".
- ¹³¹ KM 28.10.2009. kārtība Nr.INA.-/37 "Valsts un valsts kontrolēto kapitālsabiedrību, kurās Kultūras ministrija ir valsts kapitāla daļu turētāja pārstāvis, pārvaldības kārtība".
- ¹³² Publiskas personas kapitāla daļu un kapitālsabiedrību pārvaldības likuma pārejas noteikumu 19.punkts.
- ¹³³ MK 22.12.2015. sēdes protokols Nr.68, 56.§ "Noteikumu projekts "Kārtība, kādā valsts kapitālsabiedrības un publiski privātās kapitālsabiedrības, kurās valsts ir dalībnieks (akcionārs) prognozē un nosaka dividendēs izmaksājamo peļņas daļu, un veic maksājumus valsts budžetā par valsts kapitāla izmantošanu".
- ¹³⁴ MK 22.12.2015. noteikumi Nr.806 "Kārtība, kādā valsts kapitālsabiedrības un publiski privātās kapitālsabiedrības, kurās valsts ir dalībnieks (akcionārs), prognozē un nosaka dividendēs izmaksājamo peļņas daļu un veic maksājumus valsts budžetā par valsts kapitāla izmantošanu".

¹³⁵ KM 28.10.2009. kārtība Nr.INA.-/37 “Valsts un valsts kontrolēto kapitālsabiedrību, kurās Kultūras ministrija ir valsts kapitāla daļu turētāja pārstāvis, pārvaldības kārtība”, KM Nozaru politikas nodaļas vecākā referenta amata apraksts, apstiprināts 19.10.2015.

¹³⁶ Publiskas personas kapitāla daļu un kapitālsabiedrību pārvaldības likums.

¹³⁷ Valsts kapitāla daļu pārvaldības koncepcija (apstiprināta ar MK 04.06.2012. rīkojumu Nr.246 “Par Valsts kapitāla daļu pārvaldības koncepciju”).

¹³⁸ MK 09.02.2016. noteikumi Nr.95 “Kārtība, kādā tiek vērtēti darbības rezultāti un finanšu rādītāji kapitālsabiedrībai, kurā valstij ir izšķirošā ietekme”.

¹³⁹ KM darba plāns 2015.gadam (apstiprināts 30.01.2015.), KM darba plāns 2016.gadam (apstiprināts 14.02.2016.), KM darba plāns 2017.gadam (aktualizēts 07.07.2017.).

¹⁴⁰ MK 09.02.2016. noteikumi Nr.95 “Kārtība, kādā tiek vērtēti darbības rezultāti un finanšu rādītāji kapitālsabiedrībai, kurā valstij ir izšķirošā ietekme” 9.punkts.

¹⁴¹ Kultūras ministrijas vērtējums par Valsts izšķirošajā ietekmē esošo kapitālsabiedrību, kuru kapitāla daļu turētāja ir Kultūras ministrija, 2016.gada darbības rezultātiem un finanšu rādītājiem (saņemts 28.06.2017. no Nozaru politikas nodaļas).

¹⁴² MK 09.02.2016. noteikumi Nr.95 “Kārtība, kādā tiek vērtēti darbības rezultāti un finanšu rādītāji kapitālsabiedrībai, kurā valstij ir izšķirošā ietekme” 9.punkts.

¹⁴³ KM Nozaru politikas nodaļas vecākā referenta amata apraksts, apstiprināts 19.10.2015.

¹⁴⁴ KM 03.03.2017. rīkojums Nr.5.1.-1-57 “Par pārbaudi valsts sabiedrībā ar ierobežotu atbildību “Mihaila Čehova Rīgas Krievu teātris””.

¹⁴⁵ Kultūras ministrijas vērtējums par Valsts izšķirošajā ietekmē esošo kapitālsabiedrību, kuru kapitāla daļu turētāja ir Kultūras ministrija, 2016.gada darbības rezultātiem un finanšu rādītājiem (saņemts 28.06.2017. no Nozaru politikas nodaļas).

¹⁴⁶ VSIA “Latvijas Nacionālais simfoniskais orķestris”, VSIA “Dailes teātris”, VSIA “Latvijas Leļļu teātris” un VSIA “Valmieras drāmas teātris”.

¹⁴⁷ MK 10.10.2017. rīkojums Nr.561 “Par valsts nekustamu īpašumu nodošanu bezatlīdzības lietošanā”.

¹⁴⁸ Dailes teātris, Latvijas Leļļu teātris, Valmieras drāmas teātris.

¹⁴⁹ Programma “Mantojums – 2018. Kultūras infrastruktūras uzlabošanas programma 2006.–2018.gadam”, apstiprināta ar MK 16.05.2006. rīkojumu Nr.347 “Par programmu “Mantojums – 2018. Kultūras infrastruktūras uzlabošanas programma 2006.–2018.gadam”.

¹⁵⁰ KM 28.11.2017. vēstule Nr.3.1.2-3/2592 “Par informācijas pieprasījumu revīzijas lietā Nr.2.4.1-10/2017”, KM 21.03.2018. vēstule Nr.3.1.2-1/611 “Par Revīzijas ziņojuma projektu revīzijas lietā Nr.2.4.1-10/2017”.

¹⁵¹ Valsts nekustamā īpašuma vienotas pārvaldīšanas un apsaimniekošanas koncepcija, apstiprināta ar MK 09.05.2006. rīkojums Nr.319 “Par Valsts nekustamā īpašuma vienotas pārvaldīšanas un apsaimniekošanas koncepciju”.

¹⁵² OECD 2015.gada Vadlīnijas par valsts uzņēmumu korporatīvo pārvaldību.

¹⁵³ MK 05.03.2004. rīkojums Nr.147 “Par Koncepciju par izglītības, kultūras, veselības aprūpes un sociālās aprūpes nozares valsts institūciju (izņemot augstskolas) juridisko statusu”.

¹⁵⁴ Pārresoru koordinācijas centra 30.04.2013. Ziņojums “Par valsts līdzdalības kapitālsabiedrībās izvērtēšanu un ar Ministru prezidenta 2012.gada 19.jūnija rīkojumu Nr.233 izveidotās darba grupas priekšlikumiem turpmākai rīcībai”.

¹⁵⁵ KM 18.08.2017. Informatīvais ziņojums “Par kultūras institūciju – valsts kapitālsabiedrību juridiskā statusa izvērtējumu”.

¹⁵⁶ KM 18.08.2017. Informatīvais ziņojums “Par kultūras institūciju – valsts kapitālsabiedrību juridiskā statusa izvērtējumu”.

¹⁵⁷ MK 11.06.2013. sēdes protokols Nr.34, 37.§ “Informatīvais ziņojums “Par valsts līdzdalības kapitālsabiedrībās izvērtēšanu un ar Ministru prezidenta 2012.gada 19.jūnija rīkojumu Nr.233 izveidotās darba grupas priekšlikumiem turpmākai rīcībai”.

MK 22.12.2015. sēdes protokols Nr.68, 80.§ “Rīkojuma projekts “Par valsts līdzdalības saglabāšanu valsts kapitālsabiedrībās, kurās Kultūras ministrija ir valsts kapitāla daļu turētāja””.

¹⁵⁸ KM 18.08.2017. Informatīvais ziņojums “Par kultūras institūciju – valsts kapitālsabiedrību juridiskā statusa izvērtējumu”.

¹⁵⁹ Pārresoru koordinācijas centra 18.04.2017. vēstule Nr.1.2-5/27 “Atbilde uz Ministru prezidenta 2017.gada 31.marta rezolūciju Nr.TA-510”.

¹⁶⁰ MK 05.03.2004. rīkojums Nr.147 “Par Koncepciju par izglītības, kultūras, veselības aprūpes un sociālās aprūpes nozares valsts institūciju (izņemot augstskolas) juridisko statusu”.

¹⁶¹ VSIA “Valsts Akadēmiskais koris “Latvija””, VSIA “Kremerata Baltica” gada pārskati par 2014., 2015. un 2016.gadu.

¹⁶² MK 11.12.1997. rīkojums Nr.620 “Par bezpeļņas organizāciju valsts sabiedrību ar ierobežotu atbildību “Latvijas Koncertdirekcija”, MK 11.10.2004. rīkojums Nr.744 “Par bezpeļņas organizācijas valsts sabiedrības ar ierobežotu atbildību “Latvijas Koncertdirekcija” pārveidošanu par valsts sabiedrību ar ierobežotu atbildību”.

¹⁶³ KM 28.11.2017. vēstule Nr.3.1.2-3/2592 “Par informācijas pieprasījumu revīzijas lietā Nr.2.4.1-10/2017”.

¹⁶⁴ 09.03.2016. dienesta ziņojums Nr.2.6-16-46 “Par finansējuma piešķiršanu VSIA “Latvijas Leļļu teātris”, 28.04.2016. dienesta ziņojums Nr.2.6-16-81 “Par finansējuma piešķiršanu VSIA “Dailes teātris”, 20.05.2016. dienesta ziņojums Nr.2.6-16-102 “Par finansējuma piešķiršanu VSIA “Latvijas Koncerti”, VSIA “Latvijas Nacionālais teātris”, VSIA “Daugavpils teātris”, VSIA “Valmieras drāmas teātris”, VSIA “Mihaila Čehova Rīgas Krievu teātris”, VSIA “Latvijas Nacionālā opera un balets”.

¹⁶⁵ Publiskas personas kapitāla daļu un kapitālsabiedrību pārvaldības likuma 71.pants.

¹⁶⁶ Publiskas personas kapitāla daļu un kapitālsabiedrību pārvaldības likuma 70.pants.

¹⁶⁷ 20.04.2016. dienesta ziņojums Nr.2.6-16-81 “Par finansējuma novirzīšanu VSIA “Latvijas Nacionālais simfoniskais orķestris” pamatkapitāla palielināšanai.

¹⁶⁸ <https://www.investopedia.com/terms/s/shareholderequityratio.asp> (skatīts 11.01.2018.).

¹⁶⁹ 2017.gada 18.aprīļa Vadības ziņojums par 2016.gada pārskatu.

¹⁷⁰ Likuma “Par valsts budžetu 2015.gadam” paskaidrojumi, likuma “Par valsts budžetu 2016.gadam” paskaidrojumi, likuma “Par valsts budžetu 2017.gadam” paskaidrojumi.

¹⁷¹ 21.04.2017. KM ziņojums “Par pārbaudi VSIA “Mihaila Čehova Rīgas krievu teātris” (P1-2017)”.

¹⁷² Publiskas personas kapitāla daļu un kapitālsabiedrību pārvaldības likuma 31.panta ceturto daļa, astotās daļas 2.punkts un devītā daļa.

¹⁷³ KM 12.12.2017. lēmums Nr.2.5.-3-124 “Par valsts sabiedrības ar ierobežotu atbildību “Latvijas Nacionālais teātris” valdi”.

¹⁷⁴ <https://www.km.gov.lv/lv/ministrija/vakances> (skatīts 30.01.2018.).

¹⁷⁵ OECD 2015.gada Vadlīnijas par valsts uzņēmumu korporatīvo pārvaldību.

¹⁷⁶ <http://www.lddk.lv/pakalpojums/korporativas-socialas-atbildibas-platforma/> (skatīts 12.09.2017.).

¹⁷⁷ <http://www.lddk.lv/pakalpojums/korporativas-socialas-atbildibas-platforma/> (skatīts 08.01.2018.).

¹⁷⁸ KM 28.11.2017. vēstule Nr.3.1.2-3/2592 “Par informācijas pieprasījumu revīzijas lietā Nr.2.4.1-10/2017”.

¹⁷⁹ Publiskas personas kapitāla daļu un kapitālsabiedrību pārvaldības likuma 29.panta otrā daļa un 58.panta pirmā daļa.

¹⁸⁰ OECD 2015.gada Vadlīnijas par valsts uzņēmumu korporatīvo pārvaldību.

¹⁸¹ Publiskas personas kapitāla daļu un kapitālsabiedrību pārvaldības likuma 29.panta otrā daļa.

¹⁸² <https://www.km.gov.lv/lv/ministrija/km-iestades-un-kapitalsabiedribas> (skatīta 02.01.2018.).

¹⁸³ Publiskas personas kapitāla daļu un kapitālsabiedrību pārvaldības likuma 29.panta otrā daļa.

¹⁸⁴ Publiskas personas kapitāla daļu un kapitālsabiedrību pārvaldības likuma 4.panta pirmā daļa.

¹⁸⁵ Valsts pārvaldes iekārtas likuma 88.panta pirmās daļas 1.punkts.

¹⁸⁶ Valsts pārvaldes iekārtas likuma 88.panta pirmās daļas 6.punkts (spēkā līdz 31.12.2015.).

¹⁸⁷ MK 22.12.2015. sēdes protokols Nr.68, 80.§ “Rīkojuma projekts “Par valsts līdzdalības saglabāšanu valsts kapitālsabiedrībās, kurās Kultūras ministrija ir valsts kapitāla daļu turētāja””.

¹⁸⁸ Publiskas personas kapitāla daļu un kapitālsabiedrību pārvaldības likuma 58.panta pirmā daļa.

¹⁸⁹ Informācija skatīta 09.01.2018.

¹⁹⁰ Publiskas personas kapitāla daļu un kapitālsabiedrību pārvaldības likuma 58.panta pirmā daļa.

¹⁹¹ Publiskas personas kapitāla daļu un kapitālsabiedrību pārvaldības likuma 29.panta otrā daļa un 58.panta pirmā daļa.

¹⁹² Valsts kapitālsabiedrību pārvaldības principi, kas iekļauti OECD 2015.gada vadlīnijās “*OECD Guidelines on Corporate Governance of State-Owned Enterprises*” (http://www.oecd-ilibrary.org/governance/oecd-guidelines-on-corporate-governance-of-state-owned-enterprises-2015_9789264244160-en).

¹⁹³ Valsts pārvaldes iekārtas likums, Publiskas personas kapitāla daļu un kapitālsabiedrību pārvaldības likums, MK 22.12.2015. noteikumi Nr.791 “Noteikumi par publiskas personas kapitālsabiedrību un publiski privāto kapitālsabiedrību valdes un padomes locekļu skaitu atbilstoši kapitālsabiedrības lielumu raksturojošiem rādītājiem, valdes un padomes locekļu mēneša atlīdzības maksimālo apmēru”, MK 09.02.2016. noteikumi Nr.95 “Kārtība, kādā tiek vērtēti darbības rezultāti un finanšu rādītāji kapitālsabiedrībai, kurā valstij ir izšķirošā ietekme”, Valsts kapitāla daļu pārvaldības koncepcija (apstiprināta ar MK 04.06.2012. rīkojumu Nr.246 „Par Valsts kapitāla daļu pārvaldības koncepciju”).

¹⁹⁴ Valsts kapitālsabiedrību pārvaldības principi, kas iekļauti OECD 2015.gada vadlīnijās “*OECD Guidelines on Corporate Governance of State-Owned Enterprises*” (http://www.oecd-ilibrary.org/governance/oecd-guidelines-on-corporate-governance-of-state-owned-enterprises-2015_9789264244160-en).

¹⁹⁵ Valsts pārvaldes iekārtas likums, Publiskas personas kapitāla daļu un kapitālsabiedrību pārvaldības likums, MK 22.12.2015. noteikumi Nr.791 “Noteikumi par publiskas personas kapitālsabiedrību un publiski privāto kapitālsabiedrību valdes un padomes locekļu skaitu atbilstoši kapitālsabiedrības lielumu raksturojošiem rādītājiem, valdes un padomes locekļu mēneša atlīdzības maksimālo apmēru”, MK 09.02.2016. noteikumi Nr.95 “Kārtība, kādā tiek vērtēti darbības rezultāti un finanšu rādītāji kapitālsabiedrībai, kurā valstij ir izšķirošā ietekme”, Valsts kapitāla daļu pārvaldības koncepcija (apstiprināta ar MK 04.06.2012. rīkojumu Nr.246 “Par Valsts kapitāla daļu pārvaldības koncepciju”).

¹⁹⁶ Kultūrpolitikas pamatnostādnes 2014.–2020.gadam “Radošā Latvija” (apstiprinātas ar MK 29.07.2014. rīkojumu Nr.401).

¹⁹⁷ Valsts kapitālsabiedrību pārvaldības principi, kas iekļauti OECD 2015.gada vadlīnijās “*OECD Guidelines on Corporate Governance of State-Owned Enterprises*” (http://www.oecd-ilibrary.org/governance/oecd-guidelines-on-corporate-governance-of-state-owned-enterprises-2015_9789264244160-en).

¹⁹⁸ Valsts pārvaldes iekārtas likums, Publiskas personas kapitāla daļu un kapitālsabiedrību pārvaldības likums, MK 22.12.2015. noteikumi Nr.791 “Noteikumi par publiskas personas kapitālsabiedrību un publiski privāto kapitālsabiedrību valdes un padomes locekļu skaitu atbilstoši kapitālsabiedrības lielumu raksturojošiem rādītājiem, valdes un padomes locekļu mēneša atlīdzības maksimālo apmēru”, MK 09.02.2016. noteikumi Nr.95 “Kārtība, kādā tiek vērtēti darbības rezultāti un finanšu rādītāji kapitālsabiedrībai, kurā valstij ir izšķirošā ietekme”, Valsts kapitāla daļu pārvaldības koncepcija (apstiprināta ar MK 04.06.2012. rīkojumu Nr.246 “Par Valsts kapitāla daļu pārvaldības koncepciju”), KM 28.10.2009. kārtība Nr.INA.-/37 “Valsts un valsts kontrolēto kapitālsabiedrību, kurās Kultūras ministrija ir valsts kapitāla daļu turētāja pārstāvis, pārvaldības kārtība”.

¹⁹⁹ Valsts kapitālsabiedrību pārvaldības principi, kas iekļauti OECD 2015.gada vadlīnijās “*OECD Guidelines on Corporate Governance of State-Owned Enterprises*” (http://www.oecd-ilibrary.org/governance/oecd-guidelines-on-corporate-governance-of-state-owned-enterprises-2015_9789264244160-en).

²⁰⁰ *Organisation for Economic Co-operation and Development (OECD)*.

²⁰¹ MK 22.12.2015. sēdē izskatāmā jautājuma Nr.TA-2845 “Rīkojuma projekts “Par valsts līdzdalības saglabāšanu valsts kapitālsabiedrībās, kurās Kultūras ministrija ir valsts kapitāla daļu turētāja”” anotācija.

²⁰² KM 28.11.2017. vēstule Nr.3.1.2-3/2592 “Par informācijas pieprasījumu revīzijas lietā Nr.2.4.1-10/2017”.

²⁰³ MK 22.12.2015. sēdē izskatāmā jautājuma Nr.TA-2845 “Rīkojuma projekts “Par valsts līdzdalības saglabāšanu valsts kapitālsabiedrībās, kurās Kultūras ministrija ir valsts kapitāla daļu turētāja”” anotācija.

²⁰⁴ KM 20.11.2015. Kultūrpolitikas pamatnostādnes 2014.–2020.gadam “Radošā Latvija” Teātra nozares stratēģija, Mūzikas nozares stratēģija un Dejas nozares stratēģija.

²⁰⁵ Līdzdarbības līgumi “Par atsevišķu valsts pārvaldes uzdevumu deleģēšanu kultūras jomā” laika periodam no 2015.gada līdz 2020.gadam.

²⁰⁶ Līdzdarbības līgumi “Par atsevišķu valsts pārvaldes uzdevumu deleģēšanu kultūras jomā” laika periodam no 2018.gada līdz 2020.gadam.

²⁰⁷ KM 20.11.2015. Kultūrpolitikas pamatnostādnes 2014.–2020.gadam “Radošā Latvija” Teātra nozares stratēģija un Mūzikas nozares stratēģija.

²⁰⁸ KM 15.09.2017. vēstule Nr.3.12-3/2017 “Par informācijas pieprasījumu revīzijas lietā Nr. 2.4.1-10/2017”.

²⁰⁹ Valsts kultūras pamatnostādņu “Radošā Latvija” (2014–2020) starpposma ietekmes izvērtējums par periodu no 2014. līdz 2016.gadam, Latvijas kultūras akadēmijas gala ziņojums, 2017.

²¹⁰ KM 09.12.2013. iekšējie noteikumi Nr.5.1.-4-31 “Valsts budžeta dotācijas aprēķināšanas kārtība valsts dibinātajiem teātriem”.

²¹¹ KM 16.12.2016. iekšējie noteikumi Nr.2.5.-4-41 “Valsts budžeta dotācijas aprēķināšanas kārtība valsts dibinātajām organizācijām”.

²¹² KM Iekšējā audita nodaļas 21.04.2017. Ziņojums par pārbaudi valsts sabiedrībā ar ierobežotu atbildību “Mihaila Čehova Rīgas Krievu teātris”.

²¹³ Ar kapitālsabiedrībām noslēgtie finansēšanas līgumi par laika periodu no 01.01.2014. līdz 31.12.2017.